

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor och 6 § i lagen om kompensationsområden för vindkraft

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor ändras. I lagen föreslås det bestämmelser om ett premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande i syfte att på ett teknik neutralt sätt främja investeringar i kraftverk som är baserade på förnybar energi. Samtidigt stängs tariffsystemet med inmatningspris för biogaskraftverk och trädbränslekraftverk.

En elproducent vars kraftverk på basis av ett teknik neutralt anbudsförfarande godkänts för premiesystemet kan få stöd som bestäms enligt en premie. Elproducenten är skyldig att producera el i enlighet med det godkända anbudet. För underlåtenhet att fullgöra sin skyldighet åläggs elproducenten att betala underkapacitetsersättning till staten. Skyldigheterna och rättigheterna enligt premiesystemet ska gälla en bestämd tid, av vilken stödperiodens maximala längd är tolv år.

I propositionen föreslås det dessutom att lagen om kompensationsområden för vindkraft ändras, så att en hänvisning till det premiebaserade stödet tas in i lagen.

Propositionen hänför sig till kompletterande budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Bestämmelsen om en föreskriven tidsfrist för ansökan om godkännande av biogaskraftverk och trädbränslekraftverk för tariffsystemet avses dock träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning och praxis.....	5
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU.....	6
EU:s regler om statligt stöd	6
Utvecklingen i vissa länder	7
Tyskland.....	8
Danmark.....	9
Nederländerna	9
Storbritannien.....	10
Sveriges och Norges gemensamma certifikatsystem	11
Sveriges och Norges gemensamma certifikatsystem	12
2.3 Bedömning av nuläget	13
3 PROPOSITIONENS MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	14
3.1 Målsättning	14
3.2 Alternativ	15
Olika modeller av anbudsförfarande	15
Alternativ för premier.....	18
Stödperiod	20
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	22
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	22
Ekonomiska konsekvenser med tanke på statsfinanserna	22
Ekonomiska konsekvenser för elproducenterna.....	24
Konsekvenser i fråga om Energimyndighetens omkostnader och personalresurser samt uppskattning av de kostnader som medförs för fullföljdsdomstolar.....	26
Konsekvenser för marknadspriset på el.....	26
Konsekvenser för råvarumarknaden samt för de investeringar i kraftverk och andra investeringar som baserar sig på utnyttjandet av råvaror	27
Skogsbiomassa	27
Biogas.....	29
Konsekvenser för investeringar i vindkraftverk, solkraftverk och vågkraftverk.....	30
4.2 Andra konsekvenser.....	31
Konsekvenser för miljön.....	31
Uppnåendet av nationella mål och EU-mål.....	31
Självförsörjningsgraden i fråga om el och konsekvenser för elsystemet	32
Konsekvenser för sysselsättningen.....	32
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	32
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	32
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	33
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	34
DETALJMOTIVERING	35
1 LAGFÖRSLAG	35
1.1 Lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor	35
1.2 Lagen om kompensationsområden för vindkraft	58
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER.....	58

RP 175/2017 rd

3	IKRAFTTRÄDANDE	59
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	59
	LAGFÖRSLAG	62
	om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor.....	62
	om ändring av 6 § i lagen om kompensationsområden för vindkraft.....	73
	BILAGOR.....	74
	PARALLELTEXT	74
	om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor.....	74
	om ändring av 6 § i lagen om kompensationsområden för vindkraft.....	92

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

De mål och åtgärder för klimat- och energipolitiken som överenskommits inom Europeiska unionen (nedan *EU*) styr i hög grad beredningen och genomförandet av klimat- och energipolitiken i Finland. I oktober 2014 antog Europeiska rådet den klimat- och energipolitiska ramen för 2030. I fråga om de förnybara energikällorna fastställdes det ett bindande mål på EU-nivå om att minst 27 procent av energianvändningen i EU fram till år 2030 ska täckas av förnybar energi. Det nationella målet för förnybar energi får inte underskrida den ambitionsnivå som fastställts för 2020, dvs. i Finlands fall 38 procent. Enligt kommissionens förslag kommer inte målen för förnybar energi för 2030 på EU-nivån inte heller i fortsättningen att fördelas på medlemsstaterna i form av landspecifika mål, utan framstegen följs med hjälp av den nya förvaltningsmodellen. Detta ger medlemsstaterna flexibilitet i uppnåendet av målen för klimat- och energipaketet.

Finlands mål på lång sikt är ett koldioxidneutralt samhälle. Det betänkande som den parlamentariska energi- och klimatkommittén publicerat i oktober 2014, ”Energi- och klimatvägkarta 2050” (Arbets- och näringsministeriets publikationer, Energi och klimat 31/2014), fungerar som strategisk anvisning på vägen mot målet. I vägkartan granskades metoder för att bygga ett koldioxidsnålt samhälle och för att minska växthusgasutsläppen i Finland med 80—95 procent från nivån år 1990 fram till år 2050.

Energi- och klimatstrategin fram till år 2030, som publicerades i november 2016 (SRR 7/2016 rd), nedan *energi- och klimatstrategin*, är en av de viktigaste åtgärderna inom regeringen Sipiläs spetsprojekt ”Kolfri, ren och förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt”.

I den nationella energi- och klimatstrategin fastställs konkreta åtgärder och mål för att Finland ska uppnå de energi- och klimatmål för 2030 som skrivits in i regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering och som avtalats gemensamt inom EU, och är på god väg mot målen för 2050. För närvarande uppstår cirka tre fjärdedelar av växthusgasutsläppen till följd av energiproduktion och energiförbrukning, när den energi som används inom trafiksektorn medräknas. Utsläpp uppstår också i industriella processer, från jordmånen och djuruppfödningen inom jordbruket samt inom avfallssektorn. För att målen ska kunna nås krävs åtgärder inom samtliga sektorer.

Enligt energi- och klimatstrategin är utnyttjandet av potentialen för förnybar energi för elproduktion i industriell skala i Finland en av de centrala frågorna med tanke på de långsiktiga energi- och klimatmålen. I strategin konstateras att som en lösning för övergångsperioden och för att upprätthålla det finländska projektkunnandet bör det införas teknikneutrala anbudsförfaranden, som används som utgångspunkt för betalning av produktionsstöd för el endast till de investeringar i förnybar elproduktion som är mest kostnadseffektiva och konkurrenskraftiga. Målet är att öka produktionskapaciteten för förnybar el vid övergången till 2020-talet med beaktande av behoven att utveckla elsystemet. Åren 2018—2020 ordnas anbudsförfaranden om sammanlagt 2 terawattimmar (TWh), varvid det är möjligt att av en stor skara potentiella projekt välja de förmånligaste som kan genomföras på ett ur statsekonomisk synvinkel optimalt sätt.

I riksdagens skrivelse med anledning av energi- och klimatstrategin (RSk 12/2017 rd) förutsätter riksdagen bl.a. att regeringen

RP 175/2017 rd

1. reformerar stödsystemen för produktion av el och värme baserad på förnybara energikällor så att stöden styrs till de former för produktion av förnybar energi som är bäst med avseende på kostnadseffektivitet och att stödets och beskattningens konkurrensverkningar utvärderas och beaktas,
2. bereder det i strategin nämnda stödet som grundar sig på nya förnybara energikällor (högst 2 TWh) konkurrensbaserat och teknikneutralt så att inte bara vind-, sol- och CHP-produktion, utan också andra eventuella nya teknikformer faktiskt kan delta i konkurrensutsättningen, om stödet genomförs,
3. ser till att gagnvirke som lämpar sig för industriell användning främst används till produkter med högt förädlingsvärde och inte till energiproduktion,
4. vidtar åtgärder för att särskilt biprodukterna från sågindustrin, spån och bark, ska börja användas och tillförsäkras en rättvis konkurrenssituation.

De viktigaste åtgärderna under den återstående perioden av spetsprojektet ”Kolfri, ren och förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt” är enligt regeringens handlingsplan för 2017—2019 (Regeringens publikationsserie 5/2017) att man under en övergångsperiod stöder investeringar i produktion av el från förnybara energikällor.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Den viktigaste stödordning för förnybar energi som nuförtiden tillämpas i Finland är ett system med produktionsstöd, som används för att stöda produktionen av el från olika förnybara energikällor (vind, biogas, träbränsle, skogsflis). Syftet med systemet med produktionsstöd har varit att öka produktionskapaciteten för el som produceras från förnybara energikällor och förbättra skogsflisens konkurrenskraft jämfört med fossila bränslen. Stödordningen är viktig med tanke på fullgörandet av det åtagande i fråga om andelen förnybar energi som EU fastställt för Finland för år 2020.

Systemet med produktionsstöd baserar sig på lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010, nedan *produktionsstödslagen*) samt på statsrådets förordning om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1397/2010, nedan *produktionsstödsförordningen*). Systemet med produktionsstöd trädde i kraft år 2011. I produktionsstödslagen används begreppet tariffsystem med inmatningspris, men i själva verket handlar det om ett produktionsstödssystem där stödnivån är lika med en rörlig premie. Systemet med produktionsstöd förvaltas av Energimyndigheten. För el som producerats vid ett kraftverk som godkänts för stödssystemet betalas stöd i högst 12 år.

I produktionsstödssystemet kan kraftverk godkännas endast inom ramen för de kvoter som i produktionsstödslagen fastställts för olika energikällor. Den totalkapacitet på 2 500 megavoltampere (MVA) som i produktionsstödssystemet fastställts för vindkraft har redan uppnåtts. Endast några få investeringar har gjorts i biogaskraftverk och träbränslekraftverk.

Det produktionsstöd som betalas till vindkraftverk, biogaskraftverk och träbränslekraftverk baserar sig på ett riktpreis som angetts i produktionsstödslagen. Från riktpriiset avdras medelvärdet av marknadspriset på el för tre månader. Riktpriiset är 83,50 euro per megawattimme (MWh). Från riktpriiset avdras alltid minst 30 euro/MWh, fastän medelvärdet av marknadspriset på el skulle vara lägre än det beloppet. Dessutom kan värmepremie betalas till biogaskraft-

verk och trädbränslekraftverk, om dessa producerar värme för nyttobruk. Värmepremien betalas utöver det stöd som betalas på basis av riktpriiset, och dess belopp är för biogaskraftverk 50 euro/MWh och för trädbränslekraftverk 20 euro/MWh. En förutsättning för att värmepremie ska betalas är en tillräckligt hög verkningsgrad. I fråga om trädbränslekraftverk anges det i lagstiftningen dessutom ett maximibelopp på 750 000 euro för det sammanlagda produktionsstödet under fyra på varandra följande kvartal.

Nivån på och beloppet av produktionsstöd som betalas till el som producerats med skogsflis påverkas av det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt under tre månader och av skatten på torv. Nivån på stödet till el som producerats med torv har varierat enligt torvskatten mellan 13,13 och 18,00 euro/MWh, och är för ögonblicket 18 euro/MWh. Stöd betalas för el som producerats med sådan skogsflis som framställs av virke som fås direkt från skogen.

Vid sidan av systemet med produktionsstöd finns en annan viktig stödordning för förnybar energi, dvs. energistödet. Bestämmelser om energistödet finns i statsunderstödslagen (688/2001) och i statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av energistödet (1063/2012), nedan *energistödsförordningen*. Energistödet kan beviljas för sådana klimat- och miljövänliga investerings- och utredningsprojekt som främjar produktionen eller användningen av förnybar energi, energisparandet eller effektiviseringen av energiproduktionen eller användningen av energi eller som minskar miljöskadorna av produktionen eller användningen av energi. Det har inte varit möjligt att få energistödet för sådana projekt för investering i produktion av förnybar el som omfattas av tillämpningsområdet för systemet med produktionsstöd. Exempelvis har sådana investeringar i produktion av vindkrafts- eller biogas som innehåller sedvanlig teknik inte främjats genom energistödet, men det har varit möjligt att få energistödet för investeringar i användningen av biogas som trafikbränsle.

Åren 2016—2018 finns det dessutom en stödordning för spetsprojekt för förnybar energi, vars mål är att främja investeringar i ny energiteknik och produktionen av biodrivmedel. På stödordningen tillämpas statsunderstödslagen och statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (145/2016) som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

EU:s regler om statligt stöd

EU:s regler om statligt stöd baserar sig på artiklarna 107—109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan *EUF-fördraget*). Definitionen på statligt stöd baserar sig på tolkningen av artikel 107 i EUF-fördraget. Stödet betraktas som statligt stöd om alla följande kriterier uppfylls: om det stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, gynnar vissa företag eller viss produktion, snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen, påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Enligt EUF-fördraget är statligt stöd inte förenligt med den inre marknaden. Det finns dock undantag från denna huvudregel. I vissa fall anses det statliga stödet vara direkt förenligt med den inre marknaden och i några fall kan det statliga stödet anses vara förenligt med den inre marknaden under vissa förutsättningar. I många fall ska medlemsstaterna anmäla planerade stöd och stödordningar i förväg till kommissionen, varefter kommissionen fattar beslut om huruvida stödet är förenligt med den inre marknaden.

Kommissionens meddelande Riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi 2014—2020 (2014/C 200/01) nedan *riktlinjerna för miljö- och energistödet*, har en central roll vid bedömningen av huruvida stödordningen för produktionsstöd till förnybar energi är godtagbar

eller inte. Riktlinjerna för miljö- och energistöd tillämpas från den 1 juli 2014 till den 31 december 2020. I riktlinjerna fastställer kommissionen de förutsättningar under vilka energi- och miljöstödet kan betraktas som förenligt med den inre marknaden. När kommissionen bedömer huruvida en stödåtgärd är förenlig med den inre marknaden granskar kommissionen stödets effekt i fråga om uppnåendet av ett mål som ligger i det gemensamma intresset, behovet av statliga stödåtgärder, stödets ändamålsenlighet, stödets stimulanseffekt, stödets proportionalitet och genomsynlighet samt undvikande av oskäligen negativa effekter på handeln. Kommissionen kan godkänna en stödordning för högst tio år.

Det är viktigt att sådan elproduktion som sker med hjälp av förnybara energikällor integreras med marknaden. I riktlinjerna förutsätts att stödet beviljas som en ersättning (premie) som betalas utöver marknadspriset när en elproducent säljer sin el direkt till marknaden och på stöd-mottagarna tillämpas en sedvanlig balanshanteringskyldighet. Dessutom ska det säkerställas att elproducenterna inte har något incitament att producera el till negativa priser. Från ingången av 2017 ska stödet beviljas på klara, genomsynliga och icke diskriminerande grunder vid ett anbudsförfarande. Anbudsförfarandet kan i vissa fall begränsas till att endast omfatta teknik av ett visst slag. För begränsning talar den långsiktiga potentialen för en viss ny och innovativ teknik, behovet av ökad mångsidighet, begränsningar som ställs av nätet och nätets stabilitet, kostnader för integration av systemet och andra kostnader för systemet samt behovet att undvika en situation där stödet till biomassa snedvrider marknaden.

Enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (nedan *gruppundantagsförordningen*) ska stödordningar för produktionsstöd anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.2 eller 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget under förutsättning att sådant stöd uppfyller villkoren i kapitel I och i artikel 42 i kapitel III i förordningen. Gruppundantagsförordningen tillämpas dock inte när stödet beviljas på grundval av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande enligt artikel 42 och budgeten för stödordningen överskrider 150 miljoner euro per år med hänsyn tagen till den sammanlagda budgeten för alla stödordningar som omfattas av artikel 42. Årsbudgeten för premiesystemet uppskattas ligga klart under tröskelvärdet. För närvarande har Finland inte heller några andra system för produktionsstöd vars budget ska beaktas vid beräkningen av tröskelvärdet. Tillämpningen och tolkningen av gruppundantagsförordningen är dock förenad med osäkerheter. Rättssäkerheten talar för inledande av förfarandet med förhandskontroll av anmälan av statligt stöd i stället för tillämpning av gruppundantagsförordningen. Det är sannolikt möjligt att under förfarandet för förhandskontroll få kommissionens syn på frågan huruvida gruppundantagsförordningen kan tillämpas på ett premiesystem av det slag som föreslås i propositionen.

Utvecklingen i vissa länder

Tyngdpunkten i det offentliga stödet till energisektorn i EU-länderna ligger på främjandet av förnybar energi. Typiskt är att EU-länder har överlappande stödordningar för förnybar energi. Avsikten är att antingen fortsätta den samtidiga tillämpningen av stödordningar som kompletterar varandra eller alternativt övergå från en gammal stödordning till en ny stödordning. Olika slags tariffsystem med inmatningspris har varit i bruk redan i flera år, men man håller på att slopa stödnivåer som fastställs administrativt. I EU-länderna har anbudsförfaranden för förnybar energi blivit allmänna under de senaste åren, och en viktig orsak därtill har varit EU:s regler om statligt stöd.

Av de exempelländer som behandlats här har Sverige och Norge ett certifikatsystem. Tyskland, Nederländerna, Danmark och Storbritannien har infört ett system med produktionsstöd som baserar sig på anbudsförfarande. Målet har varit att för granskning välja sådana system

med produktionsstöd i EU-länder som är olika och som baserar sig på anbudsförfarande. De alla har å andra sidan kostnadseffektivitet som mål, när man övergår från traditionella tariffsystem med inmatningspris till stödordningar som baserar sig på anbudsförfarande. En del av länderna har ordnat redan många anbudsförfaranden och en del har endast erfarenhet av de allra första omgångarna av anbudsförfarande. De modeller för anbudsförfarande som används varierar från land till land, liksom också minimikriterierna för deltagande, påföljderna för förseningar med projekt eller för att projekt inte alls genomförs, den teknik som är föremål för anbudsförfarandet samt begränsningar som gäller förläggningsplatsen för projekt. Otaliga rapporter har skrivits om och analyser gjorts av olika slags anbudsförfaranden. Det är inte möjligt att utpeka ett system som passar bäst för alla länder eller för ett visst land, eftersom bl.a. förhållandena, de viktigaste energikällorna, läget på elmarknaden och politiska prioriteringar skiljer sig från varandra. Andra länders erfarenheter hjälper dock att förutse vilka slags följder olika egenskaper hos olika system kan ha.

Tyskland

Tysklands nuvarande modell för stöd till olika energiformer och lagstiftningen om den trädde i kraft år 2014. Stödet till produktion av förnybar el finansieras i Tyskland med avgifter som samlas in hos konsumenterna. Det tidigare tariffsystemet med inmatningspris avskaffas så småningom helt, och övergången till anbudsförfarande fortskrider. Anbudsförfarandena har gällt huvudsakligen produktionen av 0,1—10 megawatt (MW) el med markbaserade solcellsanläggningar.

Föremålet för anbudsförfarande är produktionskapaciteten. Produktionen ska säljas till parti-handelsmarknaden under hela stödperioden. Deltagarna lämnar anbud på ett riktpreis i euro per megawattimme (MWh), och det stöd som betalas är en rörlig premie, som betalas utöver det genomsnittliga marknadspriset på el. Priset bestäms utifrån anbudet, men vid två omgångar år 2015 har också systemet med clearingspris testats, så att alla som godkänts för systemet får det högsta godkända priset. Vid anbudsförfaranden har det administrativt fastställts en högsta nivå för stödet som anbuderna inte får överskrida. Ett anbudsförfarande för solkraftsel ordnas tre gånger om året. Det första anbudsförfarandet av detta slag ordnades i april 2015. Stödperioden är 20 år. Det riktpreis (summan av partipriset på el och en rörlig premie) som fastställdes på basis av det första anbudsförfarandet för solkraftsel var i genomsnitt 91,7 euro/MWh, vilket är litet högre än det senaste inmatningspriset. Stödnivån har dock sjunkit jämnt, och vid den andra omgången var det riktpreis som fastställdes på basis av clearingpriset 84,9 euro/MWh. Riktpri-serna för vinnarna av anbudsförfarandet i februari låg på 60,0—67,5 euro/MWh. Mängden anbud har vid varje omgång överskridit mångfaldigt den kapacitetsmängd som varit föremål för konkurrensutsättning.

Av dem som deltar i anbudsförfarandet krävs garantiavgift i två skeden. Den första garantiavgiften krävs när man anmäler sig till ett anbudsförfarande. När anbudet har antagits, samlas en garantiavgift för andra omgången. Om projektet inhiberas innan garantiavgiften för den andra omgången har betalats, dvs. innan anbudet har blivit godkänt, förlorar projektutvecklaren den första garantiavgiften. Om projektet inte genomförs inom två år från godkännandet, upphör avtalet att gälla och projektet förlorar garantiavgiften för andra omgången. I fråga om el som produceras med solkraft är den första garantiavgift, som möjliggör deltagande i anbudsförfarandet, fyra euro per kilowattimme (kWh) och den andra garantiavgiften, som gäller genomförandet av projektet, är 50 euro/kWh. Beloppet av säkerheter halveras, om projektet redan har ett byggnadstillstånd. Sannolikheten att projektet genomförs är större om projektet redan har tillstånd. Den lägre säkerheten kan också ha inverkan på mindre aktörers möjligheter att delta. Det stöd som fastställts vid anbudsförfarande sänks med tre euro/MWh, om projektet inte är verksamt inom 18 månader.

RP 175/2017 rd

Till att börja med omfattade anbudsförfarandena i Tyskland endast solkraftsel, men år 2017 har Tyskland offentliggjort anbudsförfaranden som inbegriper flera typer av teknik. Utöver stödet för solkraftsel ska stödet för landbaserad och havsbaserad vindkraft samt biomassa konkurrensutsättas. Olika typer av teknik konkurrensutsätts i sina egna korgar. Det första anbudsförfarandet för havsbaserad vindkraft ordnades våren 2017. Vinnarna vid anbudsförfarandena var fyra projekt som har en sammanlagd effekt på närmare 1 500 MW. De priser som erbjöds var klart lägre än förväntat, och en del av vinnarna erbjöd sig att genomföra sitt projekt utan det stöd som betalas utöver grossistpriset på el. De låga anbudspriserna förklaras av många faktorer. De viktigaste av dem är den långa tiden för genomförande av projekten fram till 2024 och det att elproducenten inte behöver svara för kostnaderna för nätanslutning.

Danmark

Danmark har ordnat sju anbudsförfaranden för havsbaserad vindkraft sedan 2004. Anbudsförfarandena har huvudsakligen gällt ett visst förutbestämt objekt, och utöver dem har Danmark dessutom ordnat ett anbudsförfarande som inbegrep flera objekt nära strandlinjen. Också då hade områdena i fråga fastställts i förväg. Danska staten svarar i stor utsträckning för kostnaderna i samband med utvecklingen och nätanslutningen av projekt. I anslutning till vissa anbudsförfaranden har myndigheterna svarat även för genomförandet av förfarandet för miljökonsekvensbedömning.

Anbudsförfaranden har ordnats på två olika sätt. Det första sättet är en selektiv auktion som inbegriper en urvalsfas. Endast vissa anbudsgivare som uppfyller förutbestämda kriterier får delta i det egentliga anbudsförfarandet. Det andra sättet är ett helt öppet offentligt anbudsförfarande, i vilket man kan delta utan föregående urvalsfas, och endast en anbudsruna ordnas. De platser på vilka projekten ska genomföras har fastställts i reglerna för anbudsförfarandet. I urvalsfasen krävs bl.a. garanti från ett finansinstitut, referenser som gäller havsbaserad vindkraft (drift och underhåll samt utveckling och byggande), omsättning av viss storlek och en plan för de turbiner och grunder som ska användas.

Vid samtliga anbudsförfaranden har stödet utgjorts av en rörlig premie enligt anbudet på en viss produktionsmängd el som fastställts i förväg. Vid anbudsförfarandet har också produktionskapaciteten bestämts. Stöd betalas till maximal mängd producerad el, och det totala stödet motsvarar produktionen under cirka 12—15 år. Något stöd betalas dock inte för sådana timmar då elpriset är negativt. Vid anbudsförfaranden har man fastställt produktionskapaciteten, som vid de anbudsförfaranden som genomförts hittills har varit 200—600 MW. Vid de olika anbudsrundorna har vinnarens riktpreis varit 50—141 euro/MWh. Vinnarens riktpreis har påverkats, vid sidan av investeringskostnaderna, också bl.a. av tidtabellen för genomförandet och sanktionerna. Riktpreiset inbegriper marknadspriset på el och en rörlig premie. Vid de anbudsförfaranden som har genomförts har huvudsakligen inte något pristak fastställts för godtagbara projekt. Vid ett anbudsförfarande som gällde projekt nära strandlinjen fastställdes däremot ett pristak, som var cirka 90 euro/MWh.

Nederländerna

I Nederländerna har det år 2011 införts ett system med produktionsstöd för förnybar energi där nivån på projektstödet baserar sig på anbudsförfarande. Systemet ersatte ett tidigare system med produktionsstöd där stödbeloppen baserade sig på stödnivåer som hade fastställts administrativt. Stödsystemet finansieras genom en avgift som ingår i energipriset (el, värme och gas). Det är fråga om s.k. förfarande med stigande anbud. Anbudsförfarandet består av flera anbudsrundor, och den högsta möjliga stödnivån stiger vid varje runda. Fler anbudsrundor kan ordnas tills det uppsatta målet för kapacitet har nåtts. Föremålet för anbudsförfarande är pro-

duktionskapacitet för vilken stödet betalas i form av en rörlig premie. Stödet bestäms på basis av anbud.

Inom det tariffsystem med inmatningspris som tillämpades före år 2011 blev många projekt som erhållit stöd inte genomförda. I det nya stödsystemet försökte man lösa problemet genom ett krav på att projekten ska vara genomförbara. Dessutom meddelas ett projekt som inhyllats ett treårigt förbud mot deltagande i anbudsförfaranden. Nederländernas system för anbudsförfarande inbegriper produktionen av el och produktionen av värme samt samproduktionen av el och värme med förnybara energikällor samt biogas. Det är möjligt att få stöd under 5—15 år beroende på teknik. Vid varje anbudsomgång fastställs ett pristak och en budget för olika typer av teknik. Systemet inbegriper utöver kategorier för bestämd teknik, också en fri kategori inom vilka alla typer av teknik kan ansöka om stöd. Den totala energiproduktion som är föremål för anbudsförfarande bestäms under föregående år. Beslut om den kapacitet som från olika kategorier av teknik godkänns i systemet fattas dock först under anbudsförfarandets gång. Någon minimi- eller maximistorlek har inte fastställts för projekten. I systemet har en övre gräns fastställts endast för den sammanlagda produktionen hos de samproduktionsanläggningar som utnyttjar biomassa.

Nederländerna ordnade år 2016 två anbudsförfaranden för havsbaserad vindkraft. Vid båda förfarandena var föremålet för anbud 700 MW. Nederländerna har vid sina anbudsförfaranden för havsbaserad vindkraft använt Danmarks erfarenheter som modell.

Storbritannien

Det system med stöd för förnybar energi som varit i bruk i Storbritannien sedan 2002 har ersatts med systemet Contracts for Difference (nedan *CfD-systemet*) som är riktat till koldioxid-snål teknik, dvs. förnybar energi och kärnkraft.

CfD-systemet finansieras med de avgifter som elförbrukarna betalar. Systemet baserar sig på slutna anbudsförfaranden, och olika typer av teknik konkurrerar i sina egna korgar. Alla anbud som godkänns under en anbudsomgång får samma pris (clearingpris). Ett tekniks specifikt pristak har fastställts för anbudet. I CfD-systemet har platsen för genomförande av projektet inte fastställts vid anbudsförfarandet, utan deltagaren kan välja den fritt. Projekten ska dock vara belägna inom Storbritannien och vara ganska långt förberedda.

Det första anbudsförfarandet avslutades i februari 2015. Det sammanlagda genomsnittliga årliga stödet till de godkända 27 projekten uppgår till 315 miljoner pund och den sammanlagda produktionskapaciteten överskrider 2 000 MW. Nivån på stödet för de projekt som var framgångsrika vid anbudsförfarandet var lägre än i det tidigare systemet.

Vid anbudsförfarandet fanns det två korgar: en korg för etablerad teknik och en korg för teknik som är i mindre grad etablerad. I korgen för etablerad teknik ingick landbaserad vindkraft, solkraftsel, användning av avfall i energiproduktion (samproduktion av el och värme) och deponigas. I den andra korgen för mindre etablerad teknik ingick bl.a. samproduktionen av el och värme med hjälp av biomassa, havsbaserad vindkraft, rökammargas och geotermisk energi. De vinnande projekt som med kapacitet mätt var största vid det första anbudsförfarandet var projekt för den havsbaserade vindkraften. Mätt med antalet projekt var projekten för landbaserad vindkraft i majoritet. Andra projekt som var med omfattade endast några tiotals megawatt. Egna budgetar hade fastställts för olika korgar och olika typer av teknik.

Det egentliga anbudsförfarandet föregås av en preliminär urvalsomgång. Under denna kontrolleras det att de projekt som deltar i anbudsförfarandet uppfyller vissa minimikrav. Systemet säkerställer att deltagaren får ett visst garantipris. Stödet betalas utöver partimarknadspriset på

el. Om elpriset stiger över garantipriset, är producenten tvungen att betala tillbaka skillnaden till CfD-systemet. I Storbritanniens system har inte liknande påföljdsavgifter fastställts som exempelvis i det tyska eller danska systemet, utan vägran att ingå avtal eller försummelse att genomföra projektet resulterar i ett förbud mot deltagande i nya anbudsförfaranden under 13 månader.

Vid det första anbudsförfarandet fick alla godkända anbud det stöd som motsvarade den högsta godkända stödnivån för året i fråga. I detta fall ser modellen dock ut att ha resulterat i osund konkurrens, eftersom vissa deltagare i syfte att komma med i anbudsförfarandet lämnade ett strategiskt lågt anbud och erbjöd ett så lågt pris att det redan i anbudsskedet var klart att projektet inte kan vara lönsamt. Dessa deltagare vägrade ingå avtal när det slutliga priset blev lägre än förväntat. Förbudet att delta i anbudsförfarande har inte varit någon effektiv sanktion, eftersom perioden mellan anbudsförfarandena varit lång och ett förbud mot deltagande under 13 månader inte haft någon betydelse.

Den andra rundan för anbudsförfarande i Storbritannien avslutades i maj 2017: i denna anbudsruna kunde endast mindre etablerad teknik delta. Vid denna anbudsruna hade egna budgetar och egen maximal kapacitet fastställts för avancerad konversionsteknik (pyrolys och gasning), röt-kammargas och biomassabaserad samproduktion. Vinnarna av anbudsförfarandet utses enbart på basis av priset oberoende av vilken teknik projektet använde, och de olika typerna av teknik hade inte egna korgar eller fastställda minimivolymmer. Vid anbudsförfarandet har dock tekniks specifika maximala garantipriser fastställts. Exempelvis för den havsbaserade vindkraften kan garantipriset vara högst 120 euro/MWh (105 pund/MWh) och för röt-kammargasen högst 161 euro/MWh (140 pund/MWh) i fråga om projekt som färdigställs åren 2021—2022. Projekten betalas stöd i 15 års tid. Priset på godkända projekt bestäms på samma sätt som vid den första anbudsrundan, dvs. enligt det högsta pris bland anbudena som godkändes i fråga om projekt som blir färdigt under samma år.

Sveriges och Norges gemensamma certifikatsystem

Sverige har tillämpat ett certifikatsystem sedan 2003. Norge anslöt sig till det svenska systemet år 2012. Sveriges och Norges gemensamma system är det enda gränsöverskridande certifikatsystemet inom EU-området. Norge meddelade i april 2016 att det inte längre uppsätter några nya mål i certifikatsystemet och att byggandet av de sista anläggningar som ansluter sig till systemet ska påbörjas under 2021.

Producenterna av förnybar el beviljas ett certifikat per varje megawattimme som producerats med förnybara energikällor. De kraftverk som hör till systemet får certifikat i högst 15 års tid. Elproducenterna kan sälja certifikaten fritt på marknaden, varvid priset bestäms på marknadsbasis enligt efterfrågan och utbud. Efterfrågan på certifikat bestäms enligt de förpliktelser i samband med köpet av certifikat som åläggs elförsäljare och elförbrukare. De elförbrukare och elförsäljare som omfattas av förpliktelserna ska skaffa och makulera certifikat motsvarande en viss andel av bolagets årliga elförbrukning eller elförsäljning. Elproducenten får extra inkomster från försäljningen av certifikat. Slutanvändarna av el betalar de kostnader som orsakas av certifikat som en del av sin elräkning. Myndigheterna övervakar att företag makulerar det antal certifikat per år som motsvarar deras ålägganden. Påföljden för försummelse av åläggandet är böter. I både Sverige och Norge har viss energiintensiv industri lämnats utanför förpliktelsen att köpa certifikat.

I Sverige och Norge omfattar certifikatsystemet nya investeringar i vindkraft, vattenkraft, samproduktion av el och värme med biomassa, solkraftsel och produktion av geotermisk el samt vågkraft. Vindkraftens andel i certifikatsystemet har ökat kraftigt under de senaste åren. De produktionsformer som omfattas av certifikatsystemet skiljer sig något från land till land. I

exempelvis Sverige omfattar systemet också samproduktionen av el och värme med torv samt flera ersättande investeringar. I Sverige kan dessutom privatpersoner få certifikat, och ingen avgift tas ut av producenter för anslutning till registret. I Norge återigen uppbärs en avgift av producenter när de ansluter sig till registret. Certifikat kan sparas för kommande år, och deras giltighetstid har inte begränsats.

I syfte att skapa likvida marknader godkändes i Sverige initialt också existerande samproduktion, vindkraft och vattenkraft i liten skala i systemet. Dessa kraftverk lämnade systemet enligt planerna år 2012. Mängden förnybar el som får stöd genom certifikatsystemet är klart större i Sverige än i Norge. Norge har varit med i systemet endast under några år. Att tyngdpunkten i investeringarna ligger på Sverige förklaras också av den olika beskattningen av projekten för förnybar energi. Det finns skillnader i de avskrivningstider som godkänns i beskattningen av investeringar, och i Sverige har dessutom sådan produktion av el med vindkraft som förbrukas av företaget eller sammanslutningen i fråga befriats från elskatten. Certifikatsystemet har fört med sig talrika investeringar i produktionen av förnybar el till Sverige. I Norge har endast få investeringar gjorts under de första år som landet tillhört systemet.

Ett klart större antal certifikat har beviljats än vad som makulerats, och därför finns det ett stort överskott på certifikatmarknaden. I slutet av 2015 var överskottet 18,1 miljoner certifikat, dvs. 18,1 miljoner MWh. Överskottet växte under året i fråga med nästan 5 miljoner certifikat. Ett så stort överskott har påverkat priset på certifikaten och priserna har sjunkit. År 2015 var medelpriset på certifikat cirka 15 euro/MWh. Efterfrågan på certifikat bestäms genom administrativt fastställda ålägganden. Överskott har uppstått, eftersom produktion har tagits i drift tidigare än förutspått och antalet makulerade certifikat har varit lägre än beräknat.

Sveriges och Norges gemensamma certifikatsystem

Sverige har tillämnat ett certifikatsystem sedan 2003. Norge anslöt sig till det svenska systemet år 2012. Sveriges och Norges gemensamma system är det enda gränsöverskridande certifikatsystemet inom EU-området. Norge meddelade i april 2016 att det inte längre uppsätter några nya mål i certifikatsystemet och att byggandet av de sista anläggningar som ansluter sig till systemet ska påbörjas under 2021.

Producenterna av förnybar el beviljas ett certifikat per varje megawattimme som producerats med förnybara energikällor. De kraftverk som hör till systemet får certifikat i högst 15 års tid. Elproducenterna kan sälja certifikaten fritt på marknaden, varvid priset bestäms på marknadsbasis enligt efterfrågan och utbud. Efterfrågan på certifikat bestäms enligt de förpliktelser i samband med köpet av certifikat som åläggs elförsäljare och elförbrukare. De elförbrukare och elförsäljare som omfattas av förpliktelserna ska skaffa och makulera certifikat motsvarande en viss andel av bolagets årliga elförbrukning eller elförsäljning. Elproducenten får extra inkomster från försäljningen av certifikat. Slutanvändarna av el betalar de kostnader som orsakas av certifikat som en del av sin elräkning. Myndigheterna övervakar att företag makulerar det antal certifikat per år som motsvarar deras ålägganden. Påföljden för försummelse av åläggandet är böter. I både Sverige och Norge har viss energiintensiv industri lämnats utanför förpliktelsen att köpa certifikat.

I Sverige och Norge omfattar certifikatsystemet nya investeringar i vindkraft, vattenkraft, samproduktion av el och värme med biomassa, solkraftsel och produktion av geotermisk el samt vågkraft. Vindkraftens andel i certifikatsystemet har ökat kraftigt under de senaste åren. De produktionsformer som omfattas av certifikatsystemet skiljer sig något från land till land. I exempelvis Sverige omfattar systemet också samproduktionen av el och värme med torv samt flera ersättande investeringar. I Sverige kan dessutom privatpersoner få certifikat, och ingen avgift tas ut av producenter för anslutning till registret. I Norge återigen uppbärs en avgift av

producenter när de ansluter sig till registret. Certifikat kan sparas för kommande år, och deras giltighetstid har inte begränsats.

I syfte att skapa likvida marknader godkändes i Sverige initialt också existerande samproduktion, vindkraft och vattenkraft i liten skala i systemet. Dessa kraftverk lämnade systemet enligt planerna år 2012. Mängden förnybar el som får stöd genom certifikatsystemet är klart större i Sverige än i Norge. Norge har varit med i systemet endast under några år. Att tyngdpunkten i investeringarna ligger på Sverige förklaras också av den olika beskattningen av projekten för förnybar energi. Det finns skillnader i de avskrivningstider som godkänns i beskattningen av investeringar, och i Sverige har dessutom sådan produktion av el med vindkraft som förbrukas av företaget eller sammanslutningen i fråga befriats från elskatten. Certifikatsystemet har fört med sig talrika investeringar i produktionen av förnybar el till Sverige. I Norge har endast få investeringar gjorts under de första år som landet tillhört systemet.

Ett klart större antal certifikat har beviljats än vad som makulerats, och därför finns det ett stort överskott på certifikatmarknaden. I slutet av 2015 var överskottet 18,1 miljoner certifikat, dvs. 18,1 miljoner MWh. Överskottet växte under året i fråga med nästan 5 miljoner certifikat. Ett så stort överskott har påverkat priset på certifikaten och priserna har sjunkit. År 2015 var medelpriset på certifikat cirka 15 euro/MWh. Efterfrågan på certifikat bestäms genom administrativt fastställda ålägganden. Överskott har uppstått, eftersom produktion har tagits i drift tidigare än förutspåts och antalet makulerade certifikat har varit lägre än beräknat.

2.3 Bedömning av nuläget

I förhållande till EU:s mål för år 2020 har andelen förnybar energi av den slutliga energiförbrukningen i Finland ökat redan i initialfasen, och åläggandet om 38 procents andel år 2020 överskreds första gången redan år 2014. Utvecklingen ser ut att fortsätta i positiv riktning, och andelen förväntas stiga klart över 40 procent innan valperioden är slut.

Ökningen av förnybar energi och dess andel i slutförbrukningen samt den slutliga förbrukningen av energi år 2030 har prognostiserats i avsnitt 2.3 i energi- och klimatstrategin (Ökad användning av förnybar energi), som de två följande styckena baserar sig på.

Den absoluta mängden förnybar energi förväntas fortsätta att öka efter år 2020 också utan några nya politikåtgärder. Användningen av skogsflis och skogsindustrins avfallslut ser ut att öka mest. Den positiva utvecklingen med nya investeringar inom skogsindustrin ökar utbudet på biprodukter och skogsflis. Också värmepumpar blir allt vanligare. Vindkraften ökar betydligt långsammare jämfört med utvecklingen under det innevarande årtiondet utan nya politikåtgärder. Mängden solkraftsel flerdubblas, men den årliga produktionen fram till år 2030 stannar ännu under 1 TWh utan några nya politikåtgärder. Vattenkraftsproduktionen förväntas inte öka nämnvärt, närmast av skäl som följer av miljölagstiftningen.

Ökningen av slutförbrukningen av energi förväntas stanna av, och utan några nya politikåtgärder kommer den år 2030 att stanna på årsnivån 315 TWh. Den förnybara energins andel av den slutliga energiförbrukningen ska således fortsätta att öka, men i en långsammare takt än åren 2010—2015. Utan några nya politikåtgärder uppskattas andelen förnybar energi vara 42 procent år 2020 och 47 procent år 2030. Andelen underskrider det mål för slutet av 2020-talet som angetts i regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering med tre procentenheter. För att målet ska kunna nås förutsätts att mängden förnybar energi för slutförbrukning måste ökas med cirka 10 TWh, när den totala slutförbrukningen förblir oförändrad. På motsvarande sätt skulle en minskning av slutförbrukningen av den icke-förnybara energin med 20 TWh också resultera i att andelen förnybar energi är 50 procent.

Energistödet, som beviljas för investeringar i förnybar energi och energieffektivitet och utredningar, lämpar sig särskilt väl för stödjande av ibruktagandet av ny teknik. Eftersom stödet i princip baserar sig på investeringskostnader och inte på det byggda kraftverkets produktionsmängd, säkerställer stödsystemet i första hand kapaciteten, men inte produktionsökningen. De kostnader som stödsystemet medför för staten uppstår redan vid byggnadsskedet.

Ökning av andelen förnybar energi till 50 procent på 2020-talet och ett helt koldioxid neutralt energisystem år 2050 förutsätter aktiva politikåtgärder redan under de närmaste åren. Ett teknikneutralt system med produktionsstöd som baserar sig på anbudsfordfarande kan anses ge de bästa förutsättningarna för att på ett kostnadseffektivt sätt uppnå och fullgöra Finlands nationella energi- och klimatpolitiska mål och ålägganden. Som det konstateras i energi- och klimatstrategin bör det som en lösning för övergångsperioden och för upprätthållande av det finländska projektkunnandet införas ett system med teknikneutrala anbudsfordfanden.

Finlands nationella marknad bedöms vara för liten för att det ska kunna inrättas ett fungerande nationellt certifikatsystem, vilket innebär att ett gränsöverskridande system skulle vara det enda alternativet för genomförande av en modell med certifikat. I Sverige och Norge tillämpas ett gränsöverskridande certifikatsystem som Norge håller på att lösgöra sig från. Ett gränsöverskridande certifikatsystem förutsätter ett statsfördrag som skulle ta flera år att bereda och kommer därför inte på fråga som en lösning för övergångsperioden. I ett sådant certifikatsystem skulle dessutom de finländska projekten för förnybar energi konkurrera med de svenska (och norska) projekten. Särskilt i fråga om vindkraften skulle en del projekt i Finland inte genomföras, eftersom Sverige och Norge har betydande potential och goda platser för vindkraftsproduktion. Det är sannolikt att investeringar i samproduktion skulle genomföras i Finland. Volymen av investeringar i samproduktion begränsas av det begränsade uppvärmningsbehovet, eftersom Finlands värmelast i praktiken redan blivit utnyttjad och investeringarna i samproduktion är ersättande investeringar som syftar till att ersätta gamla anläggningar. Ett gränsöverskridande certifikatsystem skulle kunna styra en stor del av andra investeringar än investeringar i samproduktion av el och värme utanför Finland. Enligt riktlinjerna för miljö- och energistöd är stödet inom ett certifikatsystem i princip av samma nivå för alla oberoende av förhållanden och lönsamhet, vilket skulle kunna innebära att exempelvis anläggningar för samproduktion som utnyttjar skogsenergi får större stöd än vad som behövs för att inleda investeringarna. Särskilt i ett gränsöverskridande certifikatsystem är det sannolikt svårare än i ett nationellt stödsystem att beakta inverkningarna på råvarumarknaden. Detta å sin sida kan leda till att virket styrs i första hand till förbränning som skogsflis i stället för vidareförädling. Till följd av detta kan skogsindustrins förutsättningar för investering och verksamhet försvåras, vilket å sin sida skulle återspeglas på ett negativt sätt också i utvecklingen av andelen förnybar energi i Finland. Ett gränsöverskridande certifikatsystem kan anses på ett dåligt sätt främja uppnåendet av de nationella målen att öka andelen förnybar energi och att höja självförsörjningsgraden i fråga om energi.

3 Propositionens målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Propositionens målsättning är att i enlighet med energi- och klimatstrategin som en lösning för övergångsperioden och för att upprätthålla det finländska projektkunnandet införa ett system med produktionsstöd (ett premiesystem). Enligt regeringens handlingsplan för 2017—2019 är det premiesystem som föreslås i propositionen en av de viktigaste åtgärderna under den återstående perioden av spetsprojektet ”Kolfri, ren och förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt”, och målet för det är att under en övergångsperiod stöda investeringar i produktion av el från förnybara energikällor.

Genom premiesystemet kan investeringar i ny elproduktionskapacitet som baserar sig på förnybara energikällor säkerställas, så att andelen förnybar energi ska öka nationellt och med beaktande av de mål och skyldigheter som EU ålagt Finland fram till utgången av 2020-talet.

Centrala målsättningar är nationalekonomiskt helhetsintresse och premiesystemets kostnadseffektivitet vilket ska säkerställas genom teknikneutrala anbudsförfaranden. Ett ytterligare mål är att införa ett anbudsförfarande som lämpar sig för de finländska förhållandena. Ordnanget av anbudsförfarande förutsätter alltid en särskild fullmakt som tas in i statsbudgeten.

Ett mål är också att öka kunskapen om kostnadsnivån för olika typer av teknik och om deras ömsesidiga konkurrenskraft samt om tillämpningen av förfarandet med anbudsförfarande. Uppgifter behövs när politikåtgärder förbereds med tanke på säkerställandet av att de energi- och klimatpolitiska målen för år 2030 och tiden efter det kan nås. I enlighet med målet har förslagen till lagstiftning om anbudsförfarandet avfattats så att det ska vara möjligt att få in så mångsidiga anbud som möjligt på olika slags kraftverksprojekt för förnybar energi.

Vid beredningen har de ståndpunkter på olika stödordningar som ingår i riksdagens skrivelse med anledning av energi- och klimatstrategin tagits i beaktande.

3.2 Alternativ

Olika modeller av anbudsförfarande

Ett system med produktionsstöd som baserar sig på anbudsförfarande förutsätter av projektutvecklarna förmåga att bedöma eventuella risker och prisnivåer samt marknadsutvecklingen och konkurrensläget. Anbudsförfaranden uppmuntrar till att utveckla kostnadseffektiva projekt varvid aktörerna har ett ständigt tryck på sig att utvecklas. Utgående från anbudsförfarandet ska i regel endast de mest kostnadseffektiva projekten godkännas för stödsystemet. I fråga om elproduktionen är det möjligt att genomföra anbudsförfaranden på många olika sätt. Granskningen i denna proposition har begränsats till sådana modeller av anbudsförfarande som används oftast i syfte att främja den förnybara energin.

Ett slutet anbudsförfarande är enklare än de övriga modellerna av anbudsförfarande. Vid ett slutet anbudsförfarande ger projektutvecklare bud på den stödnivå (euro/MWh) på vilken de är beredda att åstadkomma en viss mängd kapacitet (MW) eller produktion (MWh). Anbudsförfarandets vinnare är de anbud som har det lägsta pris till vilket det erbjudna målet för kapacitet och produktion kommer att uppnås.

I ett slutet anbudsförfarande kan stödnivån bestämmas så att den elproducent som vunnit ett anbudsförfarande får den stödnivå som är förenlig med det egna anbudet. Stödnivån kan också bestämmas så att samtliga som vunnit anbudsförfarandet får samma stödnivå som är den högsta godkända nivån (clearingpriset).

När stödnivån i ett slutet anbudsförfarande bestäms enligt clearingpriset och är densamma för alla vinnare, är det mer sannolikt att de som deltar i anbudsförfarandet strävar efter att lämna ett anbud som motsvarar det faktiska stödbehovet. Modellens svaghet är att stöd betalas till ett högre belopp än vad som projekten skulle behöva för att kunna inledas. Om stödnivån för varje vinnande anbud del bestäms enligt ett skilt anbud är det möjligt att anbudsgivaren försöker förutsäga nivån på andra anbud och lämnar inte ett anbud som motsvarar hans behov av stöd. Då uppskattas stödnivån dock stanna på en något lägre nivå jämfört med de fall där clearingpris används. På motsvarande sätt blir också de totala kostnader som på grund av stödet medförs för staten lägre. Om tillräcklig konkurrens råder och projektutvecklarna inte har någon exakt uppfattning om nivån för andra anbud, motsvarar anbuderna sannolikt det faktiska

stödbehovet, trots att stödnivån bestäms skilt för varje vinnande anbud. Om anbudsförfarandet är teknik neutralt och alla som vunnit anbudsförfarandet får samma stödnivå enligt clearingpriset, kan detta resultera i för högt stöd till de mest kostnadseffektiva produktionsformerna. Risken för alltför högt stöd är mindre, när stödnivån vid ett teknik neutralt anbudsförfarande bestäms skilt enligt varje vinnande anbud. I nationella produktionsstödssystem som baserar sig på anbudsförfarande är det vanligast att stödnivån bestäms enligt anbudet, men i viss utsträckning också enligt clearingpriset.

Anbudsförfarandet med fallande anbud är dynamiskt och lämpar sig bättre för en situation där större osäkerhet råder kring kostnadsnivån för projekt för förnybar energi samt kring antalet projekt och aktörer. Vid ett sådant anbudsförfarande fastställs en viss stödnivå (euro/MWh), och de som deltar i anbudsförfarande lägger ett bud på sådan kapacitet (MW) eller produktion (MWh) som de är beredda på att åstadkomma med stödet i fråga. Stödnivån sänks, tills en eftersträvd mängd kapacitet eller produktion fås med stödnivån. Beslut om dessa kan fattas först medan anbudsförfarande pågår.

En modell av anbudsförfarande som används i mindre utsträckning i fråga om stödssystemet för förnybar energi är ett anbudsförfarande med stigande stödnivå. Flera rundor av anbudsförfarande ordnas efter varandra, och anbudet på stödnivån höjs vid varje runda. Deltagarna i anbudsförfarande vet inte hur många anbudsrundor som kommer att ordnas och hur stor kapacitet eller produktion som är föremål för anbudsförfarande. Detta styr deltagarna till att lämna anbud redan under de första anbudsrundorna.

Ett anbudsförfarande kan ordnas också som en kombination av olika modeller av anbudsförfarande, exempelvis så att man först försöker fastställa stödet ungefär på den rätta nivån med hjälp av ett anbudsförfarande med fallande anbud, och den slutliga stödnivån bestäms sedan enligt ett slutet anbudsförfarande.

Anbudsförfarandena är förenade med en risk för strategiskt beteende. Det finns behov att förebygga strategiskt beteende, för att fastställandet av stödnivån och uppnåendet av målen för förnybar energi med hjälp av anbudsförfarande ska ske på ett kostnadseffektivt sätt. Vid anbudsförfarande kan en del av projektutvecklarna ha som mål att genom i förhållande till produktionskostnaderna alltför låga anbud försöka erövra marknader, vilket kan minska antalet deltagare i nya anbudsförfaranden som ordnas senare och leda till höjd stödnivå. Vid ett slutet anbudsförfarande där stödnivån bestäms enligt clearingpriset kan projektutvecklare lägga i förhållande till produktionskostnaderna för låga bud när denne – felaktigt – antar att stödnivån bestäms enligt en annan elproducents tillräckligt höga anbud. När så inte sker, kan projektutvecklaren inte genomföra sitt projekt. Ett tillräckligt stort antal deltagare kan förhindra att en sådan situation uppstår. Risken är mindre då stödnivån vid ett slutet anbudsförfarande bestäms skilt för varje vinnande anbud eller när anbudsförfarande sker med sjunkande anbud. Strategiskt anbuds beteende kan också förebyggas genom att nivåer för lägsta stöd och maximalt stöd fastställs i förväg. Sådana beslut ska i princip hållas hemliga tills anbudsförfarande har avslutats. Dessutom går det vid minskning av risken för strategiska anbud att använda sig av de handlingssätt som utvecklats vid offentlig upphandling för att förebygga anbudskarteller.

Kostnaderna för anbudsförfarande är i regel högre ur både myndighetens och projektutvecklarens synvinkel, när man tillämpar en mer komplicerad modell av anbudsförfarande. Ett slutet anbudsförfarande är i allmänhet förmånligast i fråga om kostnader för både myndigheten och projektutvecklaren. Det bedöms lämpa sig väl för de finländska förhållandena och vara lätt genomförbart. I enlighet med energi- och klimatstrategin är den årliga ökningen av förnybar energi som eftersträvas genom anbudsförfarande mycket begränsad i fråga om mängd, dvs. 2 TWh. Antalet projekt som deltar i anbudsförfarande bedöms vara stort i förhållande till den produktionsmängd som konkurrensutsätts. Det finns ganska mycket information om kostnads-

nivån för projekt för förnybar energi, och kostnadsnivåerna avviker relativt mycket beroende på bl.a. vilken teknik som används. Eftersom konkurrensen antas vara stor, bedöms att ett slutet anbudsförfarande där stödnivån bestäms skilt för varje vinnande anbud kommer att leda till det mest kostnadseffektiva resultatet. Detta förutsätter dock att man effektivt försöker förhindra läggandet av strategiska bud.

I propositionen föreslås införande av ett slutet anbudsförfarande där stödnivån bestäms skilt enligt varje anbud. Denna modell bedöms vara den enklaste och mest kostnadseffektiva, då det är fråga om ett teknikneutralt anbudsförfarande och det antas att ett tillräckligt antal anbud kommer att inlämnas.

Det är möjligt att i anbudsförfaranterna inkludera ett i förväg fastställt acceptpris, maximal stödnivå eller högsta godtagbara premie. Målet är då att förbättra förutsägbarheten av stödsystemets totala kostnader och begränsa de totala kostnaderna. Det som är väsentligt med tanke på uppnåendet av målet är att acceptpriset eller motsvarande fastställs på rätt nivå. Det är särskilt svårt att fastställa den rätta nivån när det är fråga om ett teknikneutralt anbudsförfarande.

Enligt en internationell jämförelse har acceptpriset huvudsakligen fastställts på basis av en utjämnad energiproduktionskostnad (LCOE) för varje teknik. Ofta handlar det också om teknikspecifika anbudsförfaranterna. Typiska drag hos ett slutet anbudsförfarande är att anbudsgivarna inte exakt känner till andra anbudsgivares anbud, och således finns prisinformation tillgänglig i betydligt mindre omfattning än vid exempelvis det s.k. dynamiska anbudsförfaranterna. Därför kan acceptpriset och offentliggörandet av det vid ett slutet anbudsförfarande ha en styrande effekt på anbuderna. Ett alltför högt acceptpris kan höja anbuderna och således stödordningens totala kostnader. Ett alltför lågt acceptpris däremot kan göra att en del av projekten och viss teknik lämnas utanför anbudsförfaranterna. Tillräcklig konkurrens är en förutsättning för ett kostnadseffektivt anbudsförfarande. Ett ytterligare mål för propositionen är att få information om kostnadsnivån för olika typer av teknik, vilket för sin del förutsätter ett tillräckligt högt acceptpris.

Det är i praktiken möjligt att fastställa acceptpriset exempelvis så att som utgångspunkt tas den utjämnade energiproduktionskostnaden för tekniken i fråga. Detta alternativ fungerar dock endast om de olika typerna av teknik inte konkurrerar med varandra, och det lämpar sig dåligt för teknikneutrala anbudsförfaranterna där olika former av teknik konkurrerar med varandra. Något acceptpris har i regel inte använts vid teknikneutrala anbudsförfaranterna. Det enda kända undantaget från detta är Mexiko, och eventuellt Chile, men systemet i någotdera av dessa länder kan inte betraktas som rent teknikneutralt. I Europa har tekniskspecifika acceptpriser använts vid tekniskspecifika anbudsförfaranterna åtminstone i Tyskland, Polen och Storbritannien.

De utjämnade energiproduktionskostnaderna avviker betydligt från varandra i fråga om olika typer av teknik, exempelvis är de utjämnade energiproduktionskostnaderna för vindkraften lägre än motsvarande kostnader för solkraftsel. Om acceptpriset fastställdes enligt medeltalet för de utjämnade energiproduktionskostnaderna för en viss teknik eller alla typer av teknik, skulle detta innebära att acceptpriset skulle vara klart för högt för en viss sorts teknik och för lågt för annan sorts teknik. Detta kan styra anbudsgivarna till att lämna högre anbud än vad stödbehovet är, när det är fråga om en teknik för vilken ett för högt acceptpris har fastställts. Detta i sin tur skulle leda till höjning av de totala kostnaderna för stödsystemet. Ett tillräckligt högt acceptpris är dock en förutsättning för att information enligt propositionens mål skulle kunna fås om kostnadsnivån för olika typer av teknik.

Om flera anbudsförfaranterna har ordnats, är det möjligt att fastställa acceptpriset på basis av resultaten av de föregående anbudsförfaranterna. Detta skulle i princip vara ett relativt neutralt

och objektivt sätt att sätta acceptpriset på den rätta nivån. En förutsättning är dock att man i övrigt inte gör några ändringar man i stödsystemet eller i annan lagstiftning som är viktig med tanke på genomförandet av investeringar, vilket för sin del skulle göra utvecklingen av systemet mindre flexibelt. En svag punkt är dessutom att det i viss mån skulle kunna öka risken för strategiska anbud. Förfarandet äger inte tillämpning när några anbudsförfaranden inte har ordnats om stödet till produktion av el från förnybara energikällor.

I vissa länders system för produktionsstöd har ett acceptpris fastställts vid de första budrundorna, så att som utgångspunkt tagits den administrativt fastställda stödnivån från det system som var i kraft tidigare. Det typiska ser ut att vara att anbudsförfarandena är tekniskspecifika och att ett acceptpris har fastställts skilt för varje typ av teknik. I Finland skulle det i princip vara möjligt att fastställa acceptpriset enligt tariffsystemets nuvarande riktpreis (83,5 euro/MWh) eller den maximala stödnivå som räknats fram utgående från riktpriiset (53,5 euro/MWh) eller genom att tillämpa en motsvarande ändring i riktpriiset som skedde från ingången av 2015 jämfört med det tidigare riktpriiset eller stödnivån enligt det. Fördelen med detta skulle då vara att det skulle utgöra ett tydligt budskap om att målet är en lägre stödnivå än i det nuvarande tariffsystemet med inmatningspris. Å andra sidan går det med denna metod inte heller att vid ett teknik neutralt anbudsförfarande fastställa ett acceptpris på den rätta nivån.

I propositionen föreslås det att den stödnivå som godkänns vid anbudsförfarandet ska vara lägre än det maximala stöd som i tariffsystemet betalas på basis av det nuvarande riktpriiset. Målet är att säkerställa att stödnivån blir lägre än i tariffsystemet med inmatningspris. Det acceptpris som fastställs på detta sätt bedöms dock inte ännu i någon betydande utsträckning kunna begränsa de typer av teknik som omfattas av tillämpningsområdet och potentiella anbud. Avsikten är dessutom att ett lägre acceptpris ska vid behov kunna fastställas genom förordning av statsrådet.

Alternativ för premier

Produktionsstödet till el betalas typiskt i form av ett fast inmatningspris, en fast premie eller en rörlig premie eller som en kombination av dessa, varvid fördelningen av prisrisk i fråga om el på motsvarande sätt varierar mellan producenten och staten.

Projekten för förnybar energi kan finansieras genom antingen normal inkomstfinansiering eller s.k. projektfinansiering. Projektfinansieringen har blivit allmännare inom energisektorn och utgör en allmän finansieringsform, särskilt i fråga om vindkraftsprojekt. Vid inkomstfinansieringen är det fråga om det att ett företag vanligen finansierar sina projekt delvis med vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder, dvs. sina inkomster, och delvis genom banklån. Beloppet av, villkoren för och räntan på banklånet beror först och främst på företagets ekonomiska ställning och dess förmåga att klara avbetalningarna på lånet. Vid projektfinansieringen däremot baserar sig lånen på det aktuella projektets förväntade inkomstströmmar. Det som har betydelse med tanke på stödordningarna för förnybar energi är att projektfinansieringen typiskt är betydligt känsligare för projektrisker än den normala inkomstfinansieringen. Ändringarna i projektets risknivå återspeglas direkt på lånebeloppet, lånevillkoren och särskilt på räntenivån.

I tariffsystemet med ett fast inmatningspris betalas producenten ett stöd som hela tiden är det samma (euro/MWh). Risken för fluktuationer i marknadspriset på el bärs i sin helhet av den som betalar ut stödet. EU:s regler om statligt stöd möjliggör inte längre införande av nya tariffsystem med inmatningspris.

En fast premie betyder att elproducenten betalas ett fast stöd (euro/MWh) som elproducenten får utöver marknadspriset på el. De kostnader som stödsystemet medför för staten kan uppskattas relativt exakt. Priserisken bärs av elproducenten: den totalavkastning som producenten får varierar enligt ändringarna i marknadspriset på el. Detta bedöms gynna stora eller etablerade aktörer. Projektens finansieringskostnader har en stor betydelse för beloppet av stöd som behövs vid kapitalintensiva projekt. De sammanlagda finansieringskostnaderna bestäms av avkastningskravet på kapitalet och räntan på lånade pengar samt förhållandet mellan eget kapital och lånade pengar. De risker som är förenade med projektet höjer finansieringskostnaderna varvid stödbehovet ökar i motsvarande mån. Av denna anledning ökar den högre risknivå som är förenad med den fasta premien behovet av stöd och på motsvarande sätt de totala kostnader som stödsystemet medför för staten. De höjer särskilt risknivån och stödbehovet hos projektutvecklare som baserar sin verksamhet på projektfinansiering jämfört med sådana projekt som baserar sig på inkomstfinansiering. En fast premie gynnar sannolikt projekt som baserar sig på inkomstfinansiering. Dessutom skulle sannolikt de projektutvecklare som har de mest optimistiska förväntningarna på utvecklingen av elpriset vara framgångsrika vid anbuds-förfarandena, fastän det inte rörde sig om de bästa och mest kostnadseffektiva projekten. Av dessa orsaker skulle projekten inte bli genomförda i kostnadseffektivitetsordning. I modellen med en fast premie kan elpriset som stiger snabbare än investerarnas förväntningar leda till betalning av överpris, särskilt om det vid anbuds-förfarandet inte har fastställts något högsta pris för el över vilket något stöd inte betalas.

Under de senaste åren har marknadspriset på el varit mycket lågt, vilket påverkar också investerarnas presumtioner om det framtida elpriset och kan höja anbudsprisen, särskilt i fråga om fasta premier. Elproducentens prisrisk kan minskas så att man exempelvis fastställer nedre och övre gränser för den fasta premien. På detta sätt skulle man, medan marknadspriset på el är lågt, kunna garantera elproducenten en viss miniminivå för avkastning och å andra sidan undvika betalning av för högt stöd genom att skära ned den premie som betalas, när nivån för totalavkastning (marknadspriset på el + fast premie) stiger över den fastställda gränsen. Elproducenten kan också minska den risk som är förenad med marknadspriset genom att skaffa ett skydd mot variationer i elpriset. Skyddet medför kostnader, som i sin tur ökar behovet av stöd, och samtidigt höjs projektets finansieringskostnader och produktionskostnader, särskilt i fråga om projekt som baserar sig på projektfinansiering, vilket ökar stödbehovet ytterligare.

Den viktigaste skillnaden mellan en rörlig premie och en fast premie är det att den risk som är förenad med marknadspriset på el överförs från elproducenten till staten. Å andra sidan kan staten också dra nytta av höjningen av elpriset. När prisrisken flyttas från elproducenten blir det möjligt att sänka finansieringskostnaderna också i fråga om sådana projekt som baserar sig på projektfinansiering, vilket minskar stödbehovet och på motsvarande sätt de totala kostnader som systemet medför för staten och möjliggör genomförande av mer kostnadseffektiva projekt. Den rörliga premien kan variera exempelvis enligt priset på en utsläppsrätt eller marknadspriset på el. När det stöd som betalas består av skillnaden mellan det fastställda riktpriset och marknadspriset på el (euro/MWh), består den totalavkastning som producenten får av marknadspriset på el och produktionsstödet. Något stöd betalas inte om elpriset överskrider det fastställda riktpriset. De kostnader som stödsystemet medför för staten kan inte uppskattas exakt, eftersom utvecklingen av marknadspriset på el är förenad med stor osäkerhet. Det eventuella variationsintervallet i kostnaderna med olika hypoteser om utvecklingen av marknadspriset på el däremot går att uppskatta. Den rörliga premien är ett lättare alternativ särskilt för mindre aktörer, som har svårare att uppskatta prisrisken i fråga om el och det kan medföra extra kostnader som är förhållandevis stora. Modeller med rörlig premie kan förenas med skärare, stödet kan exempelvis omvandlas till fast stöd när marknadspriset på el underskrider en viss nivå. Alternativt kan producenterna åläggas att betala överskottet till staten, om marknadspriset på el överskrider ett visst maximibelopp.

När en rörlig premie används överförs en del av den risk som är förenad med marknadspriset på el från producenten till staten. Samtidigt förbättras dock systemets kostnadseffektivitet och säkerställs att de mest kostnadseffektiva projekten blir genomförda. Att den risk som är förenad med marknadspriset på el lämnas åt elproducenten att bära förbättrar enligt uppskattningarna inte heller elmarknadens funktion. Utvecklingen av marknadspriset på el är förenad med stor osäkerhet, och en del av projektutvecklarna har en mer optimistisk syn på utvecklingen än andra projektutvecklare. Om en projektutvecklare som har vunnit anbudsförfarandet har en alltför optimistisk syn, lider projektutvecklaren eller den som finansierar projektet förlust, men kraftverket och dess elproduktion försvinner dock inte från marknaden.

Föremålet för det premiesystem som föreslås i propositionen är en årsproduktion på 2 TWh. Med beaktande av även de sanktioner och incitament som ingår i lagförslaget uppskattas årsproduktionen för de kraftverk som godkänts i systemet i genomsnitt ligga ganska nära det uppsatta målet. Den producerade mängden el varierar dock från år till år, bl.a. beroende på väderförhållandena. Oberoende av huruvida det stöd som betalas består av en fast eller en rörlig premie eller av en kombination av dessa är den årliga variationen i sådan elproduktion som får stöd uppskattningsvis 20 procent, och detta eller dess inverkan på anslagsbehovet för stödsystemet på årsnivå kan inte förutspås.

Premiesystemets kostnadseffektivitet och samtidigt uppskattningen av det årliga behovet av anslag i statsbudgeten och systemets totala kostnader kan enligt uppskattning genomföras bäst när stödnivån bestäms på basis av kombinationen av en fast premie och en rörlig premie. I propositionen föreslås kombination av en rörlig premie och en fast premie, så att stödet förblir fast när marknadspriset på el är högst 30 euro/MWh. Denna modell bedöms bäst kunna främja kostnadseffektiviteten och säkerställa att de mest kostnadseffektiva projekten genomförs. Om riktpriiset var högre än 30 euro/MWh, skulle en del av prisrisken för el överföras till elproducenten, vilket skulle höja finansieringskostnaderna och behovet av stöd. De totala kostnader som stödsystemet medför för staten skulle stiga i motsvarande mån.

Premiesystemet kan kompletteras genom att ålägga elproducenten skyldighet att betala en del av stödet tillbaka till staten, när marknadspriset på el överskrider en viss gräns. Betalningsskyldigheten hänför sig exempelvis till sådana situationer där summan av riktpriiset enligt stödsystemet och premien under tariffperioden överskrider marknadspriset på el. En dylik skyldighet bedöms inte ha några betydande inverknings på anbuds nivån. Fördelen med den är att avkastningsöverskottet kan överföras från elproducenten till staten, när marknadspriset på el överskrider en viss gräns. Marknadspriset på el uppskattas inte inom de närmaste åren stiga till en sådan nivå att gränsen för betalningsskyldighet skulle överskridas. Ett sådant arrangemang gör dock stödsystemet mer krångligt, och därför har det inte inkluderats i propositionen.

Stödperiod

Den stödperiod under vilken elproducenten kan få stöd är i allmänhet 12—20 år i olika länders system för produktionsstöd.

En kort stödperiod (exempelvis 5 år) får behovet av stöd att öka, eftersom den ökar projektutvecklarens risk som är förenad med utvecklingen av marknadspriset på el. En kort stödperiod är i högre grad förutsägbar med tanke på statsfinanserna och prisutvecklingen på elmarknaden. Om det i stödsystemet används en fast premie, så att den risk som är förenad med marknadspriset på el i sin helhet bärs av elproducenten, skulle en kort stödperiod vara ett bättre alternativ för att de kostnader som stödsystemet medför för staten skulle kunna begränsas. I denna modell med en fast premie uppskattas å andra sidan de totala kostnader som medförs för staten dock vara större än i en modell med rörlig premie eller en modell som är en kombination av en fast och en rörlig premie. Prövningen av stödperiodens längd påverkas dessutom av att det är

svårt att efter stödperioden ålägga elproducenterna att fullgöra och iaktta skyldigheter och begränsningar enligt stödsystemet. Exempelvis i anläggningarna för samproduktion av el och värme är det efter stödperiodens slut möjligt att i stor utsträckning övergå till användning av andra bränslen än sådana som berättigar till stöd.

Om stödet utbetalas som en rörlig premie, skyddar stödsystemet investeraren under stödperioden mot den prisrisk som är förenad med el. En längre stödperiod minskar risken med investering, och därigenom avkastningskravet på kapital. En längre stödperiod (10—15 år) betyder också ett mindre totalbelopp av stöd räknat enligt realpriset. En längre stödperiod möjliggör dessutom en minskning av det totala belopp av stöd som betalas till följd av en eventuell höjning av marknadspriset på el och minskning av de totala kostnader som medförs för staten. Längre stödperioder (över 15 år) minskar inte på något betydande sätt ovan nämnda risker som exempelvis är förenade med marknadspriset på el. Sådana längre stödperioder skulle sannolikt inte heller minska de kostnader som hänför sig till finansieringen av projektet.

Den föreslagna stödperioden enligt premiesystemet är 12 år. Denna bedöms bäst kunna lämpa sig för hanteringen av den risk som är förenad med elproducentens investering, säkerställande av ökningen fram till 2030 av sådan elproduktion som baserar sig på förnybara energikällor och sänkningen av de totala kostnader som förorsakas staten.

De viktigaste förslagen

Det föreslås att bestämmelser om ett premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande ska tas in i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor. En elproducent föreslås kunna delta i anbudsförfarandet med ett investeringsprojekt för vindkraftverk, biogaskraftverk, träbränslekraftverk, solkraftverk eller vågkraftverk som är klart för genomförande. Ett premiesystem skulle minska kostnaderna för produktion av el för de kraftverk som är godkända för premiesystemet, så att de mest kostnadseffektiva projekt för produktion av el från förnybara energikällor skulle kunna genomföras i den nuvarande marknadssituationen.

Energimyndigheten ska ordna anbudsförfarandena på ett opartiskt och icke diskriminerande sätt. För att ett anbudsförfarande ska kunna ordnas förutsätts att det i statsbudgeten finns en fullmakt som motsvarar den årsproduktion av el som ska konkurransutsättas. Det ska vara möjligt att i premiesystemet godkänna kraftverk högst upp till den mängd producerad el per år som ska konkurransutsättas. Skyldigheterna och rättigheterna enligt premiesystemet ska gälla en viss tid, av vilken stödperiodens maximala längd är 12 år.

Premien ska bestämmas på basis av anbudsförfarandet. Den elproducent som vunnit anbudsförfarandet ska få stöd enligt den premie som denne angett i sitt anbud, när marknadspriset på el är högst detsamma som riktpriiset på el (30 euro/MWh). Det premiebaserade stödet ska minskas med skillnaden mellan marknadspriset på el och riktpriiset på el, när marknadspriset är högre än riktpriiset, men lägre än summan av riktpriiset och premien. Något stöd ska inte betalas när summan av riktpriiset på el och premien är minst lika hög som marknadspriset på el under tre månader. Något stöd ska inte heller betalas för el som producerats med skogsflis som framställts av sådan stock- eller massaved som härstammar från avverkningsobjekt för grovt virke och som lämpar sig för förädling. Något stöd ska dessutom inte betalas för de timmar då marknadspriset på el är negativt på den ort där kraftverket är beläget.

Elproducenter ska vara parter på elmarknaden och få marknadspriset för försäljningen av den el som de producerar. Elproducenten är skyldig att producera el från förnybara energikällor i enlighet med ett godkänt anbud. En elproducent som inte har fullgjort sin skyldighet ska åläggas att betala underkapacitetsersättning till staten. Under ett kalenderår ska dessutom minst 85 procent av elektriciteten och värmen vid biogaskraftverk produceras med biogas och vid träd-

bränslekraftverk med träbränsle, dock inte med skogsflis som framställts av sådan stock- eller massaved som härstammar från avverkningsobjekt för grovt virke och som lämpar sig för förädling.

Tariffsystemet med inmatningspris ska stängas för biogaskraftverk och träbränslekraftverk. En ansökan om godkännande för tariffsystemet med inmatningspris för deras del ska inlämnas senast den 31 december 2018.

Till 6 § i lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013) ska fogas en hänvisning till stödet enligt premien.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser med tanke på statsfinanserna

Premiesystemets ekonomiska konsekvenser för staten består närmast av sådana kostnader som förorsakas av det premiebaserade stöd som betalas till elproducenten.

Stödperioden enligt premiesystemet är tolv år. Avsikten är att anbudsförfarandena (om 2 TWh:s årsproduktion) ordnas åren 2018 och 2019, vilket innebär att början på stödperioden för de kraftverk som godkänts för premiesystemet infaller omkring åren 2020—2023. De kostnader som medförs för staten fördelar sig således på åren 2020—2035, när de sista av kraftverken lämnar premiesystemet år 2035. Elproducenten ska i sitt anbud specificera den tariffperiod från och med vilken stödperioden börjar löpa. Efter anbudsförfarandena skulle tidpunkten för när stödperioden börjar löpa och den premie som används vid beräkningen av stödet vara kända för de kraftverks del som är godkända för premiesystemet.

Kalkylen över de totala kostnader som skulle medföras för staten har gjorts med presumptionen att anbudsförfarandet i genomsnitt vinnas med en premie som är minst 10 euro/MWh och högst 40 euro/MWh, och att medelvärdet av marknadspriset på el för tre månader skulle vara högst 60 euro/MWh. Mer sannolikt är det enligt bedömning att anbudsförfarandet kommer att vinnas med en premie som ligger någonstans mellan de ovan nämnda extremvärdena. Det är likaså mer sannolikt enligt bedömning att medelvärdet av marknadspriset på el för tre månader åren 2020—2035 ska vara någonstans mellan extremvärdena.

Åren 2012—2017 (till och med utgången av september 2017) var det genomsnittliga marknadspriset på el för tre månader 25,83—42,70 euro/MWh. I den nationella energi- och klimatstrategin användes följande prognoser om marknadspriset på el: 40—45 euro/MWh år 2020, 55—60 euro/MWh år 2025 och 60—65 euro/MWh år 2030. De använda prognoserna har betraktats som optimistiska. Prognoserna har påverkats i hög grad av en uppskattning av hur priset på en utsläppsrätt kommer att utvecklas. EU-kommissionen har enligt sin bedömning kommit fram till en prognos om utvecklingen av priset på en utsläppsrätt som är ganska lika: (EU Referece Scenario 2016; https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20160713%20draft_publication_REF2016_v13.pdf).

Om anbudsförfarandet vanns exempelvis med en genomsnittlig premie på 20 euro/MWh och marknadspriset på el hela tiden låg i genomsnitt på 45 euro/MWh, skulle de totala kostnader som medförs för staten av det premiebaserade stödet uppgå till 120 miljoner euro och kostnaderna på årsnivå i genomsnitt till 10 miljoner euro. Riktpriset på el är enligt förslaget 30

RP 175/2017 rd

euro/MWh. Elproducenten skulle ha möjlighet att under stödperioden på fyra år jämna ut årsproduktionen av el enligt det godkända anbudet. Av denna anledning och på grund av variationerna i medelvärdet av marknadspriset på el kan de kostnader som på årsnivå medförs för staten avvika från de genomsnittliga kostnaderna. I tabellerna 1 och 2 presenteras de ekonomiska konsekvenserna för staten under hela stödperioden (12 år) och per år enligt olika premier och nivåer för marknadspriset på el för tre månader, när årsproduktionen av el i premiesystemet är 2 TWh. Den mängd produktion som slutligt kommer att godkännas för premiesystemet kommer enligt uppskattning att bli lägre än 2 TWh. Det är osannolikt att den sammanlagda produktionsmängden hos de projekt som vinner anbudsproceduren skulle vara exakt 2 TWh. Om marknadspriset på el för tre månader underskrider 30 euro/MWh, är kostnaderna desamma som när marknadspriset är 30 euro/MWh. Avsikten är inte att göra någon inflationshöjning i premien, vilket innebär att det premiebaserade stöd som betalas till elproducenten sjunker i realiteten.

Tabell 1. Premiesystemets totala kostnader sammanlagt (miljoner euro)

Genomsnittliga marknadspriset på el (euro/MWh)	Premie (euro/MWh)						
	10	15	20	25	30	35	40
30	240	360	480	600	720	840	960
35	120	240	360	480	600	720	840
40	0	120	240	360	480	600	720
45	0	0	120	240	360	480	600
50	0	0	0	120	240	360	480
55	0	0	0	0	120	240	360
60	0	0	0	0	0	120	240

Tabell 2. Kostnader för premiesystemet per år (miljoner euro)

Genomsnittliga marknadspriset på el (euro/MWh)	Premie (euro/MWh)						
	10	15	20	25	30	35	40
30	20	30	40	50	60	70	80
35	10	20	30	40	50	60	70
40	0	10	20	30	40	50	60
45	0	0	10	20	30	40	50
50	0	0	0	10	20	30	40
55	0	0	0	0	10	20	30
60	0	0	0	0	0	10	20

Staten kan också få underkapacitetsersättning från en elproducent som omfattas av premiesystemet, om inte minst 75 procent av den årsproduktion av el som nämns i beslutet om godkännande för premiesystemet produceras under den första stödperioden eller i genomsnitt minst 80 procent av årsproduktionen under den andra eller tredje stödperioden. Elproducenterna förutspås dock lämna in ett anbud och bygga ett kraftverk eller att driva kraftverket på det sätt att någon underkapacitetsersättning inte behöver betalas. Av denna anledning uppskattas de inkomster som staten får i form av underkapacitetsersättningar bli ringa.

Om en elproducent låter bli att fullgöra sina skyldigheter, så att deltagandesäkerheten eller byggandesäkerheten inte återlämnas, skulle staten dessutom få inkomster enligt dem. Det skulle vara möjligt att delta i anbudsproceduren endast med sådana projekt vars beredning

framskridit ganska långt. Därför anses det inte sannolikt att staten skulle få inkomster på basis av att deltagandesäkerheten eller byggandesäkerheten omsätts i pengar.

Tariffsystemet med inmatningspris ska stängas för biogaskraftverk och trädbränslekraftverk. I 6 § 1 mom. i produktionsstödslagen föreskrivs att i tariffsystemet kan godkännas biogaskraftverk till dess att den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i för systemet godkända biogaskraftverk som huvudsakligen använder biogas från biogasanläggningar överstiger 19 megavoltampere och trädbränslekraftverk till dess att de för systemet godkända trädbränslekraftverken är fler än 50 och den sammanlagda nominella effekten för deras generatorer överstiger 150 megavoltampere. Enligt förarbetena till produktionsstödslagen (RP 152/2010 rd) skulle de totala kostnader som medförs av inmatningspriset och värmepremien för biogaskraftverk uppgå till cirka 120 miljoner euro, när det marknadspris på el som använts vid beräkningen är 50 euro/MWh. De totala kostnader som medförs av inmatningspriset och värmepremien för trädbränslekraftverk var enligt den ursprungliga uppskattningen flera hundra miljoner euro. Biogaskraftverk och trädbränslekraftverk har dock byggts i betydligt mindre omfattning än vad som skulle ha varit möjligt enligt produktionsstödslagen, och därför har kostnaderna förblivit klart lägre jämfört med den ursprungliga uppskattningen, fastän marknadspriset på el har varit lågt.

Den stängning av tariffsystemet med inmatningspris för biogaskraftverken och trädbränslekraftverken som föreslås i propositionen skulle enligt uppskattning innebära besparingar på totalt cirka 40—45 miljoner euro för statsfinanserna åren 2019—2030. I prognoserna har det antagits att det till följd av ändringen för tariffsystemet med inmatningspris skulle godkännas ett något mindre antal biogas- och trädbränslekraftverk jämfört med det fallet att det för tariffsystemet skulle kunna godkännas nämnda kraftverk ännu i början av 2021.

Ekonomiska konsekvenser för elproducenterna

För elproducenterna är det frivilligt att delta i anbudsförfarandet. Elproducenten medförs kostnader endast om denne beslutar sig för att delta i anbudsförfarandet. Den elproducent som vunnit anbudsförfarandet kan få stöd enligt premien, men kan också hamna att betala underkapacitetsersättning till staten.

De kostnader som medförs för elproducenten av deltagande i anbudsförfarandet har närmast att göra med deltagandesäkerheten, vars storlek är årsproduktionen av el enligt anbudet multiplicerad med två euro/MWh. Kostnader förorsakas också av att man skaffar säkerhet. Om den årsproduktion av el som elproducenten lagt anbud på är exempelvis 0,1 TWh, är deltagandesäkerheten 200 000 euro. Elproducenten får tillbaka deltagandesäkerheten om producenten inte vinner anbudsförfarandet, och i annat fall omedelbart efter det att elproducenten har lämnat byggandesäkerhet. Elproducenten ska dessutom betala en deltagaravgift för deltagandet i anbudsförfarandet. Avgiften är avsedd att täcka de kostnader som anbudsförfarandet medför för Energimyndigheten, vilka uppskattas uppgå till cirka 2 500 euro per anbud.

I premiesystemet medförs elproducenten dessutom kostnader för byggandesäkerheten, om producentens kraftverk godkännas för premiesystemet. Byggandesäkerhetens storlek är den årliga elproduktionen i megawattimmar (MWh) multiplicerad med 16. Kostnader förorsakas också av att man skaffar säkerhet. Om årsproduktionen av el är exempelvis 0,1 TWh, skulle byggandesäkerheten vara 1,6 miljoner euro. Elproducenten får byggandesäkerheten tillbaka om kraftverket innan tidsfristen löper ut i dess helhet ansluts till elnätet så att det producerar el till nätet. Endast ganska långt förberedda projekt skulle ha möjlighet att delta i anbudsförfarandet och elproducenten antas också i övrigt effektivt sträva efter att kraftverket i sin helhet ansluts till nätet inom tidsfristen och att de övriga föreskrivna skyldigheterna uppfylls. Av

RP 175/2017 rd

denna anledning anses det inte vara sannolikt att elproducenten skulle förlora byggandesäkerheten, åtminstone inte i sin helhet.

En elproducent vars kraftverk har godkänts för premiesystemet, ska betalas stöd enligt den premie som anges i anbudet. Det stöd som elproducenten får bestäms på grundval av premien som godkänts på basis av anbudet och mängden el som produceras under tariffperioden samt det genomsnittliga marknadspriset på el. I tabellerna 3 och 4 presenteras det årliga stöd som elproducenten får på basis av premien enligt olika nivåer av premie och marknadspriset på el för tre månader, när antagen årsproduktion av el är 0,1 och 0,25 TWh. Elproducenten ska dock inte betalas något premiebaserat stöd för de timmar då marknadspriset på el är negativt på den ort där kraftverket är beläget.

Tabell 3. Exempelkalkyl över det årliga premiebaserade stödet (miljoner euro) när kraftverkets elproduktion är 0,1 TWh per år.

Genomsnittliga marknadspriset på el (euro/MWh)	Premie (euro/MWh)						
	10	15	20	25	30	35	40
30	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0
35	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5
40	0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
45	0	0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
50	0	0	0	0,5	1,0	1,5	2,0
55	0	0	0	0	0,5	1,0	1,5
60	0	0	0	0	0	0,5	1,0

Tabell 4. Exempelkalkyl över det årliga premiebaserade stödet (miljoner euro) när kraftverkets elproduktion är 0,25 TWh per år.

Genomsnittliga marknadspriset på el (euro/MWh)	Premie (euro/MWh)						
	10	15	20	25	30	35	40
30	2,5	3,8	5,0	6,3	7,5	8,8	10,0
35	1,3	2,5	3,8	5,0	6,3	7,5	8,8
40	0	1,3	2,5	3,8	5,0	6,3	7,5
45	0	0	1,3	2,5	3,8	5,0	6,3
50	0	0	0	1,3	2,5	3,8	5,0
55	0	0	0	0	1,3	2,5	3,8
60	0	0	0	0	0	1,3	2,5

Elproducenten antas avfatta sitt anbud och säkerställa en tillräcklig årsproduktion vid sitt kraftverk på det sätt att någon underkapacitetsersättning inte behöver betalas till staten.

Dessutom medför premiesystemet elproducenten kostnader som utöver Energimyndighetens prestationer handlar om kontrollörers uppgifter. Kostnaderna motsvarar dem som medförs inom tariffsystemet med inmatningspris. Det arvode som elproducenten betalar till kontrollören bestäms enligt de priser som avtalats med denne.

Införande av premiesystemet innebär också att energistöd för främjande av investeringar enligt energistödsförordningen inte ska beviljas för de kraftverk för produktion av förnybar

RP 175/2017 rd

energi som omfattas av premiesystemet, om det inte är fråga om exempelvis ett pilotprojekt för ny teknik eller sådan småskalig produktion på vilken premiesystemet inte tillämpas.

Konsekvenser i fråga om Energimyndighetens omkostnader och personalresurser samt uppskattning av de kostnader som medförs för fullföljdsdomstolar

Energimyndighetens uppgift ska vara att arrangera anbudsförfarandena, utarbeta anvisningar och blanketter i anslutning till dem samt svara för informationen i samband med anbudsförfarandena. Energimyndigheten ska på basis av anbuderna fatta beslut och underrätta de elproducenter vars kraftverk har godkänts för premiesystemet, samt också andra elproducenter som deltagit i anbudsförfarandet. Antalet elproducenter som kommer att delta i de planerade anbudsförfarandena är uppskattningsvis 10—40, men antalet kan också avvika från denna siffra. Elproducenten kan inlämna ett anbud som gäller ett kraftverk eller flera anbud som gäller olika kraftverk. De elproducenter som deltar i anbudsförfarandet är skyldiga att betala en deltagaravgift till Energimyndigheten. Avsikten är att de totala kostnader som anbudsförfarandet medför täcks genom deltagaravgifter.

Enligt uppskattning kommer två årsverken att behövas vid Energimyndigheten för ordnande av anbudsförfarandena åren 2018 och 2019. Detta skulle kunna åstadkommas genom en omfördelning av resurserna. Det är exempelvis möjligt att omfördela sådana resurser som är avsedda att användas för tariffsystemet med inmatningspris, när vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk inte längre godkänns för tariffsystemet.

Handläggningen av ansökningar om utbetalning från de elproducenter som godkänts i premiesystemet samt tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna och föreskrifterna om premiesystemet skulle ske på motsvarande sätt som i fråga om tariffsystemet med inmatningspris. Några nya resurser kommer enligt uppskattning inte att behövas vid Energimyndigheten för dessa uppgifter.

Dessutom kommer det enligt preliminär uppskattning att uppstå kostnader på 100 000 euro på grund av uppdateringen av Energimyndighetens datasystem.

Högst några av de beslut som Energimyndigheten fattar med anledning av anbudsförfarandena antas kunna hamna hos fullföljdsdomstolen, när man antar att det ordnas två anbudsförfarandena vid vilka en årsproduktion av el motsvarande sammanlagt 2 TWh ska konkurrensutsättas. På årsnivå skulle kostnadseffekten hos fullföljdsdomstolar under de två första åren vara cirka 10 000 euro.

Konsekvenser för marknadspriset på el

Premiesystemet förbättrar elproducenternas förutsättningar att investera i en helt ny kraftverkskapacitet för förnybar energi, om deras kraftverk godkänns för systemet. All produktion som matas in i elsystemet ökar utbudet på el, om det inte är fråga om en ersättningsinvestering. En del av de kraftverk som godkänns för premiesystemet kan utgöra ersättande investeringar. Om efterfrågan på el inte ökar, slår den nya produktionen ut annan produktion enligt inmatningsordningen och sänker priset på el. I premiesystemet godkänns dock endast årlig elproduktion motsvarande högst 2 TWh, vilket betyder att dess inverkan på marknadspriset på el på den nordiska elmarknaden är mycket liten och klart mindre än exempelvis inverkan från Sveriges och Norges gemensamma stödsystem eller Danmarks stödsystem för förnybar energi. Också Tysklands system med produktionsstöd för förnybar energi tros kunna påverka den nordiska marknaden så att elpriset sjunker.

Konsekvenser för råvarumarknaden samt för de investeringar i kraftverk och andra investeringar som baserar sig på utnyttjandet av råvaror

Skogsbiomassa

Skogsbiomassan har en helt avgörande betydelse som råvara till förnybar energi i Finland. Till följd av de nya investeringarna inom skogsindustrin kommer användningen av virke i Finland att öka betydligt under de närmaste åren. Samtidigt uppstår nya slags möjligheter att öka den elproduktion som baserar sig på sidoströmmar och hyggesavfall. Det är inte motiverat att sådana råvaror som lämpar sig för användning inom skogsindustrin och annan träförädlingsindustri ska styras till energiproduktion med hjälp av understöden. I samband med skogsvård och virkesdrivning uppstår det dock rikliga mängder trämaterial som inte duger till eller har någon efterfrågan som råvara för träförädlingen. Exempelvis avslöjar de färskaste uppgifterna om den nationella inventeringen av skogar att det för närvarande finns nästan 800 000 hektar ogjort arbete när det gäller värden av plantbestånd. Till följd av de förstagallringar som görs på denna areal kan cirka 50 miljoner kubikmeter virke samlas. Huvudparten av virket är på grund av den eftersläpande plantbeståndsvärden inte förädlingsdugligt massaved, utan träd med liten diameter som lämpar sig för energivirke.

Skogsflis används nuförtiden till energiproduktion, särskilt i anläggningar för samproduktion av el och värme, men också i den separata värmeproduktionen och för framställning av pyrolysolja. Under de senaste åren har användningen av skogsflis minskat inom samproduktionen av el och värme, men användningen av den har ökat i ganska jämn takt inom värmeproduktionen. Under de senaste åren har användningen av småvirke för energiproduktion ökat och användningen av andra fraktioner minskat. Inom de närmaste åren kan efterfrågan på skogsflis öka närmast till följd av att det sker ändringar i de bränslen som de nuvarande energiproduktionsanläggningarna använder, och dessutom finns det planer på att bygga biobränsleanläggningar som använder skogsbiomassa.

Bark används numera för energiproduktion, särskilt vid industrins anläggningar för samproduktion av el och värme samt i sågverkens processvärmeanläggningar. Användningen av bark för energiproduktion har ökat sedan 2013. Inom de närmaste åren förväntas tillgången på bark förbättras till följd av skogsindustrins investeringar. Den ökande mängden bark kommer sannolikt att användas för energiproduktion, antingen direkt för bränning eller som förädlad till bränsle.

Spån används numera till produktion av massa, tillverkning av pelletar och träskivor och för energiproduktion. Spånet kan också användas till framställning av bioetanol. Användningen av spån direkt för energiändamål minskade något år 2014, men började öka igen år 2016. Där emot har tillverkningen av träpelletar minskat efter 2014.

Elproduktionskapaciteten hos sådana samproduktionsanläggningar som använder (närmast träbaserad) biomassa som sitt huvudsakliga bränsle är för närvarande cirka 2 000 MW. Huvudparten av den (över 1 800 MW) finns inom industrin och knappa 200 MW inom samhällenas fjärrvärmesektor.

Potentialen för biomassabaserad samproduktion i Finland begränsas av den stora värmebelastningsmängden (samhällenas fjärrvärme och industrins ångor och värme). Värmebelastningen på fjärrvärmenäten minskar tack vare att den decentraliserade småskaliga produktionen ökar, användningen av energi effektiviseras och vintrarna är mildare. Förläggningen av nya biomassabaserade samproduktionsprojekt bestäms i princip enligt behovet av värme, och alla projekt är inte varandras alternativ. Potentialen för samproduktion av el och värme har redan nu utnyttjats bra. Inom samhällenas energiproduktionssektor planeras och byggs det för närvarande

endast ytterst få nya samproduktionsprojekt som använder biomassa. Enligt bedömning begränsar sig potentialen för utbyggnad närmast till ersättande av den nuvarande användningen av fossila bränslen samt till värmeförbrukningsobjekt i liten skala. Vid mindre värmeförbrukningsobjekt (exempelvis sågverk, små fjärrvärmenät) kan det finnas separat värmeproduktion som skulle kunna ersättas med en ny anläggning för samproduktion av el och värme. Potentialen för elproduktion hos helt nya samproduktionsprojekt uppskattas vara 0,35 TWh, och det är fråga om anläggningar i liten skala. En del av samproduktionsanläggningarnas ersättningsinvesteringar ger nödvändigtvis inte upphov till uppkomsten av ny elproduktionskapacitet, utan de ersätter närmast den kapacitet som lämnar marknaden.

Hittills har endast ett trädbränslekraftverk godkänts för tariffsystemet med inmatningspris. Intresset för systemet har minskat särskilt när det maximala stödet har begränsats till 750 000 euro under fyra på varandra följande tariffperioder. En ansökan om godkännande av trädbränslekraftverk för tariffsystemet med inmatningspris ska inlämnas senast den 31 december 2018.

Vid anbudsförfarandet förväntas anbudet angående en anläggning för samproduktion av el och värme (trädbränslekraftverk) bli utformat så att det pris som fås för el ska täcka skillnaden jämfört med investering i en värmepanna, eller – om det inte finns något behov att byta ut värmepannan – hela investeringskostnaden för anläggningen för samproduktion av el och värme samt dessutom bränslebehovet. Också bränslepriset och den biomassafraktion som används påverkar produktionskostnaden för el. Industrins samproduktionsprojekt bedöms ha goda förutsättningar att vara framgångsrika vid anbudsförfarandet. Detta gäller särskilt sådana projekt där bränslekostnaderna är låga. Möjligheterna för projekten för samproduktion av fjärrvärme att ha framgång i anbudsförfarandet förbättras när man vid investeringen får utnyttja existerande byggnad och fundament. Det kan då handla om en ersättande investering varvid andelen förnybar energi ökar mindre jämfört med en helt ny investering.

Det viktigaste med tanke på de regionala konsekvenserna är läget när det gäller utbud och efterfrågan på trädbränslen (enligt 5 § 8 punkten i produktionsstödslagen avses med trädbränsle skogsflis samt sådana biprodukter från industrin som uppkommer som bi- eller restprodukt från ved i träförädlingsprocessen inom skogsindustrin). Södra Finland och norra Finland skiljer sig från varandra i detta hänseende. Eftersom utbudet på trädbränsle i förhållande till efterfrågan är större i norra Finland än i södra Finland, skulle de nedan beskrivna regionala konsekvenserna för virkes- och bränslemarknaderna bli mindre i norra Finland.

Om en anläggning för samproduktion av el och värme (trädbränslekraftverk) vinner anbudsförfarandet och godkänns för premiesystemet, ökar detta regionalt efterfrågan på skogsflis, bark och spån från och med 2020 eller något senare. En betydande del av den potential för samproduktion av el och värme som deltar i anbudsförfarandet består av projekt inom huvudstadsregionen. Om projekten deltar i anbudsförfarandet och är framgångsrika vid det, har detta en betydande marknadseffekt inom södra Finland. Genomförandet av ett enda stort trädbränslekraftverk påverkar märkbart virkesmarknaden inom ett område där marknadsläget redan nu är hårdare än i det övriga Finland. Ett svårt marknadsläge å andra sidan förutsätter eventuellt ett högre anbud, vilket skulle försvaga förutsättningarna att vara framgångsrik vid anbudsförfarandet. I det övriga Finland fördelar sig effekten på ökad användning på ett större område, varvid den regionala effekten inte är lika stor som inom huvudstadsregionen, men effekterna kan dock vara betydande lokalt. Dessutom kan ett trädbränslekraftverk som vunnit anbudsförfarandet i vissa fall konkurrera om samma råvarukällor som planerade biobränslekraftverk, vilket ökar kostnadstrycket i fråga om de råvaror som biobränslekraftverken använder sig av.

Det nuvarande genomsnittliga marknadspriset på skogsflis är 21 euro/MWh. Om ett träbränslekraftverk vinner anbudsförandet och godkänns för premiesystemet, kan dess kapacitet att betala för trä eventuellt stiga till närmare 30 euro/MWh, vilket kan leda till att marknadspriset på skogsflis höjs på grund av den höga kapaciteten att betala för trä. Om marknadspriset på skogsflis stiger och överskrider nuvarande samproduktionsanläggningars kapacitet att betala för trä (cirka 23 euro/MWh), kan användningen av skogsflis vid nuvarande anläggningar minska. Om priset på en utsläppsrätt stiger, stiger också nuvarande anläggningars kapacitet att betala för trä, varvid de kan konkurrera om dyrare skogsflis. Eftersom syftet med de planerade anbudsförfarandena är att öka produktionen av el från förnybara energikällor med 2 TWh per år, får alla aktuella projekt för samproduktion av el och värme inte plats i premiesystemet. Därvid kommer konsekvenserna för virkesmarknaden att vara begränsade.

Skogsflis som framställts av sådan stock- eller massaved som härstammar från avverkningsobjekt för grovt virke och som lämpar sig för förädling ska enligt propositionen inte berättiga till stöd enligt premien i premiesystemet och den räknas inte till produktionsskyldigheten enligt premiesystemet. För att elproducenten ska vara berättigad till stöd ska dessutom minst 85 procent av den el och värme som produceras vid ett träbränslekraftverk som godkänts för premiesystemet produceras med andra träbränslen än med den nämnda skogsflis som framställts av stock- eller massaved. Propositionen uppskattas uppmuntra effektivt till användning av annan skogsflis än sådan som framställts av stock- eller massaved samt till användning av spån och bark som bränsle. Att skogsflis som framställs av stock- eller massaved enligt propositionen ska lämnas utanför premiesystemet och produktionsskyldigheten ska säkerställa att införande av premiesystemet inte leder till en höjning av priset på massaved och således inte försämrar skogsindustrins verksamhets- och investeringsförutsättningar. Märkas bör dessutom att alternativet till en anläggning för samproduktion av el och värme ofta i praktiken är investering i en värmepanna. Vid ett sådant objekt har användningen av skogsflis från stock- eller massaved eller användningen av fossila bränslen inte begränsats.

De ovan beskrivna konsekvenserna lindras också av att el som produceras med importerat virke på grund av orsaker som hänför sig till EU-lagstiftningen inte kan lämnas utanför premiesystemet. På längre sikt uppskattas användningen av virke vid olika användningsobjekt öka från användning som material till användning som bioenergi. En begränsning av användningen av importerat virke skulle kunna öka spänningen på den inhemska virkesmarknaden.

Inom premiesystemet skulle det vara möjligt att få stöd för el som producerats med spån. Detta kan öka värdet av spån inom energiproduktionen (för närvarande cirka 15 euro/MWh), vilket skulle förbättra lönsamheten för sågverk. Stödet skulle uppmuntra särskilt sågverkens egna investeringar i anläggningar för samproduktion av el och värme i det nuvarande marknadsläget med ett lågt pris på spån. En ökad användning av spån inom energiproduktionen kan påverka tillgången på spån exempelvis för pelletproduktion, nya biobränsleanläggningar och andra användningsändamål.

Biogas

Biogas utnyttjas för närvarande i Finland inom produktionen av el och värme samt i mindre utsträckning inom trafiksektorn. Användningen av biogas inom trafiksektorn har ökat snabbt under de senaste åren. För närvarande produceras biogas särskilt på depåanläggningar, reningsverk för avfallsvatten och samrötningsanläggningar. En betydande potential för ökning skulle det finnas särskilt vid gårdsbruksenheterna och samrötningsanläggningarna, där olika slags fraktioner kan användas som råvara. Produktionen av biogas har många fördelar som har samband med återvinningen av näringsämnen. Inom produktionen av biogas kan t.ex. avskiljas näringsämnen som kan användas för att ersätta oorganiska gödselmedel.

Med tanke på biogaskraftverkens lönsamhet har den s.k. portavgift som fås för råvaran och möjligheten att utnyttja den värme som uppstår vid samproduktionen av el och värme en stor betydelse. Vid objekt där värmen kan utnyttjas och en portavgift fås för råvaran, kan biogaskraftverket vara lönsamt med det nuvarande inmatningspriset och den värmepremie som betalas som höjning av inmatningspriset. Det finns dock endast få sådana objekt. I praktiken får anläggningarna portavgift endast för en del av råvarorna och de kan nödvändigtvis inte utnyttja all den värme som produceras. Tills vidare har fyra biogaskraftverk godkänts för tariffsystemet med inmatningspris. Deras uppskattade årsproduktion av el är sammanlagt cirka 50 000 MWh. En ansökan om godkännande av biogaskraftverk för tariffsystemet med inmatningspris ska inlämnas senast den 31 december 2018.

Potentialen för sådana nya projekt för samproduktion av el och värme som utnyttjar biogas är begränsad. Bioavfall med portavgift skulle kunna utnyttjas motsvarande högst cirka 0,5—0,9 TWh, varvid elproduktionspotentialen skulle vara som högst cirka 0,3 TWh.

När det gäller användningen av biogas finns de mest lovande utsikterna inom trafiksektorn och inom användningen av biogas som bränsle i arbetsmaskiner. Distributionsnätverket för biogas kan också kompletteras med lätta distributionsstationer som kan grundas exempelvis i anslutning till lantgårdar eller biogasanläggningar eller vid stora trafikleder. Biogasen uppskattas ha högre värde inom trafiksektorn än vid elproduktion. Investeringsstödet till biogaskraftverk lämpar sig i sådana fall bättre som stödform. Om biogaskraftverk på basis av anbudsförandet godkändes för premiesystemet, skulle detta åtminstone i princip kunna leda till att biogasen styrdes till användning som bränsle inom elproduktionen i stället för trafiksektorn eller annat mer värdefullt användningsändamål. Elpriset har allmänt taget en mycket liten effekt på lönsamheten hos biogaskraftverk, och därför skulle stödet till elproduktion enligt premiesystemet sannolikt inte ha någon större effekt på genomförandet av investeringar.

Konsekvenser för investeringar i vindkraftverk, solkraftverk och vågkraftverk

Den installerade vindkraftskapaciteten i Finland uppgår för närvarande till cirka 2 000 MW. Tariffsystemet med inmatningspris har på ett effektivt sätt främjat investeringarna i vindkraftverk. Med vindkraft producerades år 2016 cirka 3 TWh el, vilket motsvarar cirka 3,6 procent av elförbrukningen i Finland.

Den landbaserade vindkraft som byggs i Finland representerar redan etablerad teknik, och den projektpotential som kan delta i anbudsförandena är stor. Enligt uppskattning har Finland år 2018 vindkraftsprojekt med beviljade tillstånd för cirka 4 000 MW. Dessa projekt skulle, om de genomfördes, kunna producera cirka 12 TWh el per år, dvs. betydligt mer el än den mängd som är föremål för de planerade anbudsförandena. Dessutom finns ännu en betydlig potential hos den havsbaserade vindkraften och hos den landbaserade vindkraft som tills vidare saknar tillstånd.

Produktionskostnaden för ett vindkraftverk består i hög grad av investeringen. Avkastningskravet på kapital har en stor inverkan på produktionskostnaden. Kostnader förorsakas dessutom av service och underhåll. Vindförhållandena på platsen har en stor inverkan på årsproduktionen. De mest kostnadseffektiva vindkraftsprojekten skulle enligt uppskattning kunna vara framgångsrika vid anbudsförandet. Med tanke på upprätthållandet av det finländska projektkunnandet kring vindkraftverken och utvecklandet av nya mer kostnadseffektiva lösningar skulle vindkraftverkens framgång vid anbudsförandet förbättra förutsättningarna att i framtiden genomföra vindkraftsprojekt på marknadens villkor.

Utnyttjandet av solkraftsenergin har i Finland utvecklats långsammare än i många andra europeiska länder. Med solkraft producerades år 2015 cirka 0,1 TWh el, vilket motsvarar cirka

0,01 procent av elförbrukningen i Finland. År 2016 var kapaciteten för sådan solkraft som anslutits till nätet 27 MW. Utöver detta uppskattas det i någon mån finnas kapacitet utanför elnätet. Solenergisystem kan byggas i form av solceller som placeras på taket samt som separata kraftverk som placeras på marken. Produktionen av el med solkraft ökar med fart. Produktionen av el med solkraft representerar etablerad teknik, och den teoretiska potentialen för den är stor i Finland. Enligt uppskattning skulle det årligen kunna uppstå ny produktion i kommersiell skala motsvarande 0,1 TWh, och det skulle vara möjligt att med takarealen i Finland producera cirka 15 TWh solkraftsel år 2030. Storskaligt utnyttjande av el som producerats med solkraft skulle dock i de finländska förhållandena förutsätta utveckling av lagringen av el för att förbrukningstopparna skulle kunna utjämnas. Tillståndsprocessen för solkraftsprojekt är lätt jämfört med många andra produktionsformer för förnybar energi. Produktionskostnaden för el som produceras med solkraft bildas på samma sätt som i fråga om vindkraftverk. Kostnadseffektiviteten hos även de bästa solkraftsprojekten är dock för närvarande inte på en sådan nivå att man skulle kunna förutspå framgång vid anbudsförfarandet.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (nedan *RES-direktivet*) inbegriper de förnybara energikällorna också havsenergin, dvs. exempelvis tidvattens- och vågkraftsenergin. Av nämnda alternativ skulle vågkraftsenergin kunna utnyttjas i de finländska förhållandena. Vid ett vågkraftverk produceras el från vågornas rörelseenergi, och det finns flera olika sätt att genomföra detta. Finland har inte ett enda kraftverk som skulle utnyttja vågkraftsenergin. Också globalt sett håller denna teknik först nu på att utvecklas för kommersiellt bruk. Produktionskostnaderna för ett vågkraftverk skulle sannolikt vara betydligt högre än produktionskostnaderna för de etablerade formerna för produktion av förnybar el, och vågkraftverken uppskattas inte ha några möjligheter att nå framgång vid anbudsförfarandet.

4.2 Andra konsekvenser

Konsekvenser för miljön

I den mån den el som produceras vid de kraftverk för produktion av förnybar energi som godkänns för premiesystemet ersätter el som producerats med fossila bränslen minskar växthusgasutsläppen i motsvarande mån. När gäller trädbränslekraftverk, skulle investeringen inte nödvändigtvis till fullo öka produktionen av förnybar energi, eftersom den nya investeringen kan höja priset på trädbränsle lokalt, varvid de övriga anläggningarna i närheten av det kan övergå till att använda andra bränslen.

Sannolikt skulle också de lokala utsläppen minska. Minskningens storlek skulle å ena sidan påverkas av vilka förnybara energikällor som skulle användas vid de kraftverk som på basis av anbudsförfarandet godkänns för premiesystemet, och å andra sidan det vilken sorts elproduktion som skulle ersättas.

Uppnåendet av nationella mål och EU-mål

Premiesystemet främjar uppnåendet av de mål för minskning av utsläppen och ökning av användningen av förnybara energikällor i Finland som inom EU satts upp för år 2030 samt uppnåendet av de nationella energi- och klimatmålen på lång sikt. Med tanke på uppnåendet av målen skulle premiesystemet ha en större betydelse om anbudsförfarandet vanns av sådana projekt som inte är ersättande investeringar och som är förenade med ett betydande behov samt upprätthålla projektkunskaper och vidareutveckla sådana mer kostnadseffektiva projekt som lämpar sig för finländska förhållanden. Med tanke på det eftersträlvade koldioxidmålen skulle Finland behöva ha omfattande och mångsidig kunskap om olika typer

av teknik för förnybar energi. Dessutom kan det att ett trädbränslekraftverk är framgångsrikt vid anbudsförfarandet påverka regionalt så att man vid andra kraftverk går över till att använda exempelvis torv i stället för trädbränsle, vilket innebär att ökningen av den förnybara energin i sin helhet skulle vara mindre.

Självförsörjningsgraden i fråga om el och konsekvenser för elsystemet

Produktionen av el i ett kraftverk som använder förnybar energi höjer för sin del självförsörjningsgraden ifråga om elproduktion, eftersom den minskar antingen importen av el eller användningen av fossila bränslen. Om ett trädbränslekraftverk skulle vara framgångsrikt vid anbudsförfarandet skulle detta för sin del ha en positiv inverkan också på elproduktionskapacitetens tillräcklighet. Eftersom målet för de planerade anbudsförfarandena är att konkurrensutsätta endast elproduktion motsvarande 2 TWh per år är de eventuella konsekvenserna för elsystemet ringa.

Konsekvenser för sysselsättningen

Det är möjligt att delta i anbudsförfarandet med olika kraftverksprojekt för förnybar energi. De sysselsättnings- och investeringseffekter som dessa har varierar beroende på vilken källa av förnybar energi som kraftverket utnyttjar. Eftersom de planerade anbudsförfarandena inbegriper endast högst 2 terawattimmars årsproduktion av el, uppskattas antalet nya kraftverk som byggs inte vara särskilt stort. Bedömningen av sysselsättningseffekterna är förenade med stor osäkerhet, eftersom det inte är möjligt att förutspå resultatet av ett anbudsförfarande. Som en riktgivande uppskattning kan man dock ange att direkta sysselsättningseffekter i fråga om byggande och idrifttagande av kraftverk skulle på årsnivån röra sig om 500—700 årsverken och senare i drifts- och underhållsskedet om 250 årsverken.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Den arbetsgrupp för utveckling av stödsystemen för förnybar energi som arbets- och näringsministeriet hade tillsatt studerade systemen för stöd till produktionen av förnybar el i industriell skala samt för samproduktionen av el och värme. Arbetsgruppens mandatperiod var 1.12.2015—29.4.2016. De viktigaste intressentgrupperna var representerade i arbetsgruppen. Arbetsgruppen studerade stödmodeller för investerings- och produktionsstöd samt certifikatsystem. Arbetsgruppens rapport (Arbets- och näringsministeriets publikationer 16/2016: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/74933>) innehåller slutsatser, och som ett exempel ett utkast till en modell för produktionsstöd till investeringar i förnybar el i industriell skala. Utlåtande över arbetsgruppens rapport begärdes av intressentgrupperna. Sammanlagt 25 remissyttranden avgavs. Slutrapporten betraktades allmänt som en täckande och grundlig analys av stödmodellerna och deras inverknings. I remissyttrandena framfördes olika synpunkter för och emot ett system med produktionsstöd som baserar sig på anbudsförfarande.

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Under beredningen har Energimyndigheten och andra intressentgrupper hörts. Ministeriet uppdrog åt en konsult (Pöyry Management Consulting Oy) att göra en utredning om produktionsstöd som baserar sig på anbudsförfarande. Utredningen blev färdig den 28 juni 2017. Ministeriet ordnade i samarbete med konsulten ett seminarium om propositionsutkastet och utredningen den 2 oktober 2017. Cirka 70 företrädare för intressentgrupper och företag deltog i seminariet. Teknikneutralt anbudsförfarande för nya kraftverk har också behandlats i en bakgrundsstudie som ministeriet uppdragit åt konsulten att göra med tanke på energi- och klimatstrategin. Bakgrundsstudien

handlade om utvecklingen av stödsystemet för skogsenergi. Bakgrundsstudien blev färdig i november 2016.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtande över propositionsutkastet begärdes av justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, finansministeriet, Energimyndigheten, Konkurrens- och konsumentverket, Soltekniska föreningen, Bioenergin rf, Finsk Energiindustri rf, Fingrid Oyj, Finsolar/ Handelshögskolan vid Aalto-universitetet, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Skogsindustrin rf, Lokalkraft rf, Pienvesivoimayhdistys ry, Finlands Biogasförening, Suomen Lähienergialiitto ry, Sågindustrin rf, Finska Vindkraftsföreningen rf och Teknologiindustrin rf. Också andra än de ovan nämnda hade möjlighet att avge utlåtande över propositionsutkastet. Begäran om utlåtande skickades ut den 15 september 2017, och tiden för utlåtande löpte ut den 4 oktober 2017. Arbets- och näringsministeriet publicerade dessutom ett pressmeddelande om remissförfarandet. Sammanlagt 43 remissyttranden lämnades. Av dessa var fyra remissyttranden från ministerier och ämbetsverk, 15 var remissyttranden från näringslivets, industrins och energibranschens intresseorganisationer, 16 var remissyttranden från företag samt sju remissyttranden från medborgarföreningar och medborgare. Också Sannfinländarna rf lämnade ett remissyttrande.

I remissyttrandena ställde man sig i allmänhet positiv till propositionsutkastet och den modell som den innehöll. I flera utlåtanden föreslogs att vattenkraften skulle inkluderas i tillämpningsområdet, och i några utlåtanden att vindkraften ska lämnas utanför tillämpningsområdet. Å enda sidan krävdes lättnader i stödet för el som produceras med träenergi och å andra sidan att det ska slopas helt. Det krävdes att förutsättningarna för projekten inom samproduktionen av fjärrvärme att delta i anbudsförfarandet och vara framgångsrik ska förbättras. Lättnader önskades för främjandet av den småskaliga produktionen. På basis av utlåtandena uppstod behov av klarläggande, särskilt i anslutning till förutsättningarna för att delta i anbudsförfarandet.

Bostads-, energi- och miljöminister Kimmo Tiilikainen ordnade ett möte för företrädarna för de viktigaste intressentgrupper den 16 oktober 2017. Vid mötet behandlades frågan om utveckling av propositionsutkastet utgående från de remissyttranden som hade erhållits.

Lagförslaget bearbetades så att förutsättningarna för projekten för samproduktion av fjärrvärme att delta och ha framgång vid anbudsförfarandet förbättrades. Bearbetningarna genomfördes teknikneutralt och de omfattar alla typer av teknik som omfattas av premiesystemets tillämpningsområde. Kraftverksbyggnaden och fundamentet lämnades utanför nyhetskravet. Det ska vara möjligt att delta i anbudsförfarandet också med ett projekt som byggs på platsen för ett tidigare kraftverk som erhållit statligt stöd, under förutsättning att kraftverket har återstående teknisk drifttid i mer än ringa utsträckning. Skyldigheten att använda ett visst slag av bränsle i en bestämd omfattning sänktes från 90 procent till 85 procent.

I lagförslaget förbättrades den småskaliga produktionens möjligheter att delta i och vara framgångsrik vid ett anbudsförfarande förbättrades. Utan stöd ska bli endast en enhet inom den småskaliga produktionen vars årliga produktion underskrider den årliga produktionsskyldigheten (nuförtiden 800 MWh).

Förutsättningarna att delta i anbudsförfarandet klarlades ytterligare i motiveringarna till lagförslaget.

Lagförslaget och motiveringarna till propositionen bearbetades dessutom enligt det som framfördes i justitieministeriets remissyttrande. Av justitieministeriets remissyttrande framgick

också att ett partiellt godkännande av anbuden skulle vara svårt att genomföra lagstifnings-tekniskt.

Den handlingsprincip som understöddes av finansministeriet och som närmare förklaras i avsnitt 3.2 att det överflödiga stöd som elproducenten får ska klippas och redovisas till staten har inte tagits med i lagförslaget.

Enligt lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016) har ett utlåtande av företagsstödsdelegationen inhämtats över huruvida det planerade premieprogrammet uppfyller förutsättningarna för statligt stöd enligt Europeiska unionens lagstiftning och om vilket förfarande enligt bestämmelserna om statligt stöd stödmyndigheten ska följa. Företagsstödsdelegationen har den 13 oktober 2017 bifallit det föreslagna premiesystemet och konstaterat att det stödprogram som ingår i begäran om utlåtande uppfyller förutsättningarna för statligt stöd enligt EU-lagstiftningen.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till den kompletterande budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

I den kompletterande budgetpropositionen för 2018 föreslås det en fullmakt att ordna anbuds-förfarande om årsproduktionen av el motsvarande 2 TWh. Ännu år 2018 skulle det inte med-föras några konsekvenser för statsfinanserna av betalningen av stöd enligt premiesystemet. De ekonomiska konsekvenserna antas enligt avsnitt 4.1.1 infalla 2020—2035.

Det är sannolikt att fullmakten används endast delvis år 2018. Om en del av bevilningsfull-makten för 2018 förblir oanvänd, är avsikten att man i budgeten för 2019 tillåter att beviljan-debeslut år 2019 kan fattas om den del av fullmakten som blivit oanvänd.

I planen för de offentliga finanserna 2018—2021 beaktas inte de finansiella behov som hänför sig till de premiebaserade stöden enligt lagförslaget. För utbetalning av stödet åren 2018—2021 ska reserveras anslag så att de besparingar som åstadkoms genom att tariffsystemet med inmatningspris stängs för biogas- och trädränslekraftverken ska användas för utbetalning av stödet enligt det nya premiesystemet. Till övriga delar ska det anslag som behövs för utbetal-ningen av stödet täckas i främsta rummet genom en omfördelning av de resurser som i planen för de offentliga finanserna för 2019—2021 reserverats för arbets- och näringsministeriet. Dessutom bedöms allokeringen av det anslag som för år 2021 reserverats för genomförandet av den nationella energi- och klimatstrategin i samband med beredningen av budgetpropositi-onen för 2021. Till finansieringsbehoven under de kommande åren tas ställning i de framtida planerna för de offentliga finanserna och vid budgetprocesserna.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor

2 §. Lagens tillämpningsområde. Bestämmelsen om lagens tillämpningsområde ges en mer allmän formulering i paragrafen. Tillämpningsområdet ska omfatta också ett premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande. Närmare bestämmelser om premiesystemet ingår i 4 kap. Tillämpningsområdet ska dessutom i större utsträckning än nuförtiden omfatta kraftverk som utnyttjar olika slags förnybara energikällor.

5 §. Definitioner. Till paragrafen fogas nya 13—16 punkter vilka har samband med det premiesystem enligt 4 kap. som baserar sig på anbudsförfarande. Definitionen på elproducent som ingår i 12 punkten ändras inte, men punkten utgör inte längre den sista definitionen i paragrafen.

I 13 punkten definieras solkraftverk som ett kraftverk där el produceras med hjälp av solens strålningsenergi inom ett eller flera system för solcellsenergi som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. Det skulle vara möjligt att installera solkraftverket på hustaket eller på husväggen eller på marken.

I 14 punkten definieras ett vågkraftverk som kraftverk där el produceras från vågornas rörelseenergi i en generator eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. Tills vidare har man inga erfarenheter av vågkraftverk i de finländska förhållandena.

I 15 punkten definieras små enheter för förnybar energi som vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk, solkraftverk eller vågkraftverk som producerar högst 10 000 megawatt el inom ett kalenderår och som bildar en självständig funktionell helhet som är belägen inom ett enhetligt område. En elproducent ska kunna delta i anbudsförfarandet genom att lägga in ett anbud som inbegriper ett kraftverk för förnybar energi som består av flera småenheter för förnybar energi. När Energimyndigheten bedömer anbudet enligt 32 § ska den bedöma huruvida kraftverken på basis av deras planerade effekt kan betraktas som små enheter för förnybar energi. Också den årliga produktionsmängden av el som elproducenten uppger i sitt anbud har då en central betydelse med tanke på bedömningen.

I 16 punkten definieras kraftverk för förnybar energi som ett vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk, solkraftverk eller vågkraftverk som bildar en självständig funktionell helhet som är belägen inom ett enhetligt område. Ett kraftverk för förnybar energi kan inte anses vara beläget inom ett enhetligt område, om kraftverket inbegriper delar som är helt avskilda från varandra och som inte har någon gemensam mätpunkt, ett internet elnät inom kraftverket eller annan motsvarande teknisk anslutning. Däremot har det med tanke på bedömningen av kraftverksområdets enhetlighet inte någon väsentlig betydelse hur exempelvis placeringen av vägar eller kommungränser förhåller sig till kraftverket. Ett kraftverk kan inte heller anses utgöra en självständig och funktionell helhet om t.ex. endast ett system som omvandlar värmekraftverkets ånga till elenergi ansluts till ett existerande kraftverk som producerar värme. Dessutom ska ett kraftverk för förnybar energi enligt definitionen kunna bestå av en helhet av flera små enheter för förnybar energi som innehas av en elproducent och som använder sig av samma källa för förnybar energi. Dessa små enheter för förnybar energi behöver inte vara belägna inom ett enhetligt område. Målet är att förbättra möjligheterna för små enheter för förnybar energi att vara framgångsrika vid anbudsförfarandet, eftersom elproducenten

ten kan få skalfördelar när denne slår ihop upphandlingar som hänför sig till dem samt installations-, service- och underhållstjänster i anslutning till dem.

8 §. Särskilda förutsättningar för godkännande av skogsfliskraftverk. Till 1 mom. 2 punkten fogas en hänvisning till premiesystemet. Ett skogsfliskraftverk kan inte i syfte att hindra kumuleringen av statligt stöd godkännas för tariffsystemet med inmatningspris, om kraftverket omfattas eller har omfattats av premiesystemet. Då ligger bestämmelsen i linje med bestämmelsen i 30 § 1 mom. 3 punkten.

14 §. Ansökan. Paragrafens 2 mom. föreslås bli kompletterat. Enligt Europeiska kommissionens beslut SA.31107 (2011/N) och SA.31204 (2011/N) om godkännande av stödordningar ska åtgärderna anmälas till kommissionen på nytt senast den 15 mars 2021. Stödordningarna har godkänts med stöd av riktlinjerna för miljöstöd (Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd; 2008/C 82/01). Stödordningarna har fortsatt att vara i kraft på basis av övergångsbestämmelsen under punkt 250 i riktlinjerna för miljö- och energistöd. Riktlinjerna för miljö- och energistöd upphör att gälla den 31 december 2020.

Biogaskraftverk och trädbränslekraftverk ska omfattas av tillämpningsområdet för det nya premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande. Överlappande stödsystem för en och samma teknik är inte motiverade. Därför ska det nuvarande tariffsystemet med inmatningspris stängas för biogaskraftverk och trädbränslekraftverk. Ansökan om godkännande för tariffsystemet med inmatningspris för sådana kraftverks del ska inlämnas till Energimyndigheten senast den 31 december 2018. Energimyndighetens beslut om förhandsbesked som meddelats med stöd av 17 § påverkar inte den utsatta dag som nämnts. Genom beslutet om förhandsbesked fastställs inte elproducenten någon kvot av den totala kapaciteten hos biogaskraftverk och trädbränslekraftverk enligt 6 § 2 mom., utan det handlar endast om bedömning av projektets verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar. Beslutet om förhandsbesked skiljer sig väsentligt från kvotbeslutet för ett vindkraftverk, genom vilket en kvot av vindkraftverkens totala kapacitet fastställs för ett vindkraftverk.

Enligt energi- och klimatstrategin ska behovet och utvecklingen av systemet med produktionsstöd till el som produceras med skogsflis bedömas under 2018. Då ska ställning också tas till frågan när en ansökan om godkännande av skogsfliskraftverk för tariffsystemet med inmatningspris senast ska inlämnas till Energimyndigheten.

Enligt 9 § 1 mom. i produktionsstödslagen är ett gällande kvotbeslut en förutsättning för godkännande för tariffsystemet. Enligt 17 b § 3 mom. i produktionsstödslagen gäller kvotbeslutet i två år från det att beslutet vunnit laga kraft, dock högst till och med den 1 november 2017. En ansökan om godkännande av vindkraftverk för tariffsystemet ska ha inlämnats till Energimyndigheten senast den ovan nämnda dagen.

4 kap. Premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande

30 §. Anbudsförfarande. I paragrafen föreslås bestämmelser om förutsättningarna för deltagande i anbudsförfarandet och om ordnande av anbudsförfarande. Syftet med förutsättningarna enligt 1 mom. är särskilt att säkerställa att sådana projekt som relativt sannolikt kommer att genomföras deltar i anbudsförfarandet.

Enligt det inledande stycket i 1 mom. kan en elproducent delta i ett anbudsförfarande, om det är fråga om ett kraftverk för förnybar energi som avses i 5 § 16 punkten. Anbudet kan gälla ett vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk, solkraftverk eller vågkraftverk. Enligt 5 § i produktionsstödslagen avses med trädbränslekraftverk en anläggning för samproduktion av el och värme vilken som bränsle använder skogsflis eller sådana biprodukter från industrin

som uppkommer som bi- eller restprodukt från ved i träförädlingsprocessen inom skogsindustrin.

Anbudsförfarandena ska vara teknikneutrala. Premiesystemets tillämpningsområde ska enligt förslaget omfatta sådana förnybara energikällor som avses i RES-direktivet, till den del den är fråga om en i finländska förhållanden betydande elproduktion som baserar sig på, med undantag av vattenkraft. Vattenkraften är vid sidan av skogsbiomassan den viktigaste produktionsformen i fråga om förnybar el i Finland. När det gäller den storskaliga vattenkraften (över 10 MW) är potentialen för ökning av den förnybara energin begränsad, eftersom den obyggda vattenkraftspotentialen huvudsakligen finns i skyddade vattendrag. För närvarande existerar det ett nytt vattenkraftsprojekt med en effekt på 44 MW, som har gällande tillstånd som behövs för byggande och som årligen producerar 0,155 TWh el. Investeringarna i storskalig vattenkraftsproduktion bedöms vara lönsamma också utan stöd, särskilt då någon höjning av fastighetsskatten på kraftverken inte genomförs. I praktiken begränsar sig potentialen för ökning av vattenkraftsproduktionen i Finland närmast till effekthöjningar hos befintliga kraftverk och till ökning av den småskaliga vattenkraften (högst 10 MW). Det är möjligt att ansöka om energistöd enligt energistödsförordningen för sådana investeringar i kraftverk som står utanför premiesystemets tillämpningsområde, exempelvis för effekthöjningar hos vattenkraftverk och projekt för småskalig vattenkraft.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska kraftverket uppfylla den allmänna förutsättningen som gäller läge enligt 7 §, dvs. kraftverket ska vara beläget i Finland eller inom Finlands territorialvatten. Det är dock inte möjligt att delta i anbudsförfarandet med ett kraftverksprojekt som är beläget inom landskapet Åland. De närmare motiveringarna till saken presenteras i förarbetena till produktionsstödslagen (RP 152/2010 rd).

Enligt 1 mom. 2 punkten ska kraftverket, med undantag av kraftverksbyggnaden och fundamentet till den, vara helt nytt och det får inte innehålla begagnade delar. Målet är att öka investeringarna i ny produktionskapacitet för förnybar energi. Kriteriet som gäller kraftverkets nyhet tillämpas på ett sätt som avviker litet från tariffsystemet, eftersom stödnivån i premiesystemet bestäms på basis av ett anbudsförfarande och har inte fastställts administrativt utifrån vissa kostnadsantaganden.

Som nytt kraftverk på det sätt som förutsätts i premiesystemet skulle kunna betraktas kraftverk där nya är det system som vid kraftverket omvandlar energin från den primära energikällan för förnybar energi enligt 5 § till elenergi och de tekniska system som har ett nära samband med produktionen av elenergi. Den primära energikälla som kraftverket använder är den råvara som kraftverket drivs med. Av råvarorna är skogsflis, trädbränsle och biogas förnybara energikällor enligt 5 §. Däremot är inte exempelvis ångan sådan primärenergikälla som avses i produktionsstödslagen, och också den del av kraftverket som producerar ånga från den primära energikällan ska vara ny. Nyhetsgranskningen omfattar inte kraftverksbyggnaden, som inhyser de energitekniska anordningar som behövs för att elenergi ska kunna produceras, och fundamentet till kraftverksbyggnaden, men de energitekniska anordningar som behövs för produktion av elenergi ska vara nya. Som kraftverksbyggnad betraktas också en byggnad som omger biogasreaktorn och fundamentet till ett vindkraftverk. Däremot anses vindkraftverkets torn ha ett nära samband med turbinens energitekniska egenskaper. Tornet betraktas som en teknisk konstruktion som har ett nära samband med kraftproduktionen och som också ska vara nytt på det sätt som avses i produktionsstödslagen. Om biogaskraftverket omfattar en sådan biogasanläggning som avses i 5 § 5 punkten, ska också den vara ny i sin helhet med undantag av byggnaden och fundamentet till den. Ett solkraftverks installationsställningar och andra komponenter som behövs för installation av solceller och delar till byggnaden (exempelvis taket eller väggen) anses tillhöra kraftverksbyggnaden eller fundamentet till den. Det är ofta också fråga om en konstruktion, byggnad eller anläggning som byggts i annat syfte än install-

ation av solceller. Enligt 1 mom. 2 punkten föreligger det inte något hinder för att utnyttja sådana markområden som redan är i kraftverksbruk och existerande infrastruktur som inte omfattas av nyhetsgranskningen. En elproducents anbud kan exempelvis gälla ett projekt för utvidgning av en existerande vindkraftspark, trots att projektet ska utnyttja existerande fundament, vägar, transformatorstation eller nätanslutning.

Enligt 1 mom. 3 punkten är det inte möjligt att delta i anbudsförfarandet med ett kraftverk som fått statligt stöd för investeringen i det eller för driften av det. I 3 punkten förutsätts dessutom att ingen ansökan om godkännande för tariffsystemet eller premiesystemet är aktuell för dess del och inget ärende om beviljande av energistöd med stöd av statsunderstödslagen är aktuell för dess del. När punkten tillämpas avses med kraftverk ett kraftverk enligt 2 punkten. Förutsättningen är något mer detaljerad än de förutsättningar som föreskrivs i fråga om tariffsystemet. Det ska inte vara möjligt att delta i anbudsförfarandet exempelvis med ett kraftverk som har godkänts för tariffsystemet med inmatningspris, antingen i fråga om stödet till skogsflisel eller annat produktionsstöd för främjande av investeringar eller i fråga om vilket ett ärende om godkännande för tariffsystemet är anhängigt på grund av ändringssökande med anledning av ett avslag. Också sådana kraftverk som godkänts för tariffsystemet med inmatningspris men vars beslut om godkännande senare har återkallats ska uteslutas från anbudsförfarandet. Om elproducentens kraftverk inte har godkänts i premiesystemet på basis av anbudsförfarandet, ska Energimyndighetens beslut i ärendet ha vunnit laga kraft innan elproducenten på nytt kan inlämna ett anbud angående samma kraftverk vid ett nytt anbudsförfarande. Ett kvotbeslut angående vindkraftverk enligt 17 b § i produktionsstödslagen utgör dock inte sådant statligt stöd som avses i 3 punkten. Elproducenten kan delta i anbudsförfarandet med ett kraftverk trots att det varit föremål för ett kvotbeslut.

Det premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande är inte avsett att vara det enda statliga stödet för främjande av investeringar. Därvid finns det inte något behov att bedöma kumulationen av olika former av statligt stöd och deras godtagbarhet med avseende på EU:s regler om statligt stöd. Enligt EU:s regler om statligt stöd kan många olika typer av stöd betraktas som statligt stöd.

Enligt 1 mom. 4 punkten är en förutsättning för godkännande att kraftverket inte i sin helhet eller delvis byggs på platsen för ett sådant tidigare kraftverk som beviljats statligt stöd för investering, om kraftverket har återstående teknisk drifttid i mer än ringa utsträckning. Det är inte ändamålsenligt att uppmuntra till rivning av existerande kapacitet som har återstående teknisk drifttid i mer än ringa utsträckning. Något hinder för att inlämna anbud föreligger däremot inte i fråga om ett kraftverk som ska byggas i stället för ett sådant kraftverk som nått slutet av sin livslängd och för vilket statligt stöd hade beviljats för investering i det. När punkten tillämpas avses med kraftverk ett kraftverk enligt 2 punkten.

Enligt 1 mom. 5 punkten är det möjligt att delta i anbudsförfarandet endast med sådant kraftverk för vars del inget bindande beslut om anskaffning av anläggningstillgångar eller inledande av byggnadsarbetena har fattats. Ett sådant bindande beslut är exempelvis ett bindande upphandlingskontrakt som hänför sig till kraftverksinvesteringen. När punkten tillämpas avses med kraftverk ett kraftverk enligt 2 punkten. Enligt riktlinjerna för miljö- och energistöd kan ett stöd anses vara förenligt med den inre marknaden endast om stödet har en stimulanseffekt. Det är fråga om stimulanseffekt om stödet får stödmottagaren att ändra sitt handlingsmönster. Om ett bindande beslut om anskaffning av anläggningstillgångar eller inledande av byggnadsarbeten har fattats före deltagandet i anbudsförfarande, kan det eventuella stödet inte anses ha en tillräcklig stimulanseffekt.

Enligt 1 mom. 6 punkten är en förutsättning att förberedelserna inför byggande av ett kraftverk och anslutningen av det till elnätet redan är ganska långt gångna. Elproducenten ska

kunna delta i anbudsförfarandet med ett kraftverk om en detaljplan, en generalplan som styr byggandet av vindkraftverk, ett avgörande som gäller planeringsbehov, ett bygglov och ett åtgärdstillstånd, vilka krävs enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och utgör förutsättningar för byggande av kraftverket, samt undantagsbeslut som avses i 171 § i den nämnda lagen, är i kraft. Kravet på laga kraft tillämpas endast på sådana planer, avgöranden, tillstånd och beslut som utgör en förutsättning för att kraftverket kan uppföras. Att en plan, ett avgörande, tillstånd eller beslut vunnit laga kraft avser en situation där det inte längre går att söka ändring i det med de egentliga rättsmedlen. Om ändringssökande är beroende av tillstånd, anses beslutet ha vunnit laga kraft när ett eventuellt besvärstillståndsärende som hänförs till det har avgjorts genom en lagakraftvunnen dom, dvs. när en ansökan om besvärstillstånd angående ett beslut som avses i denna punkt har lämnats därefter eller avslagits eller när högsta förvaltningsdomstolen har avgjort saken. Förutsättningen tillämpas enligt sin ordalydelse, och det är inte möjligt att vid tillämpningen av bestämmelsen ställa ytterligare krav angående bl.a. planens, avgörandets, tillståndets eller beslutets eventuella verkställbarhet. Den plan, det avgörande, tillstånd eller beslut som krävs ska vara i kraft en tillräckligt lång tid med tanke på den tid som behandlingen av anbud tar, så att det skulle vara möjligt att uppföra kraftverket och ansluta det till elnätet enligt elmarknadslagen (588/2013) i enlighet med anbudet och med beaktande av den frist som anges i 33 § 1 mom. 3 punktens underpunkt a.

Om byggandet av kraftverk inte kräver byggnadslov eller åtgärdstillstånd, ska elproducenten till Energimyndigheten inlämna tillståndsmyndighetens utlåtande om behovet av tillstånd. Om byggandet av kraftverk förutsätter flera byggnads- eller åtgärdstillstånd, ska alla dessa ha vunnit laga kraft när anbudet lämnas in. Byggandet av ett kraftverk förutsätter inte alltid att det beaktas i planläggningen. Byggnadslov kan beviljas också på basis av en detaljplan, generalplan eller planlösning som styr vindkraftsbyggandet eller ett undantagsbeslut som inte vunnit laga kraft. I byggnadslovet ska då bestämmas att byggandet inte får inledas innan detaljplanen, generalplanen eller planlösningen som styr vindkraftsbyggandet eller undantagsbeslutet har vunnit laga kraft.

Enligt 1 mom. 7 punkten är en ytterligare förutsättning för deltagande i anbudsförfarandet att elnätsinnehavaren har lämnat ett anbud på anslutning som gör det möjligt att ansluta kraftverket till ett i elmarknadslagen avsett elnät med beaktande av de villkor i fråga om nätets kapacitet som angetts i anbudet och den tidsfrist som anges i 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a. Det elnät som avses i elmarknadslagen omfattar distributionsnätet, högspänningsdistributionsnätet och stamnätet. Om det anbud på anslutning eller det anslutningsavtal som möjliggör deltagande i anbudsförfarandet under sådana förutsättningar som beskrivs nedan lämnats av innehavaren av ett internt elnät inom en fastighet eller motsvarande grupp av fastigheter, ska den som deltar i anbudsförfarandet förete ett utlåtande enligt 3 § 9 punkten i elmarknadslagen av nätinnehavaren om att det är möjligt att ansluta kraftverket till elnätet. Om elnätsinnehavaren har lämnat flera olika anbud på anslutning som möjliggör deltagande i anbudsförfarandet, och det skulle inte vara möjligt att ansluta samtliga kraftverk som deltar i anbudsförfarandet till elnätet inom den tidsfrist som anges i 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a, ska prioriteringsordningen vid anbudsförfarandet bestämmas på basis av anbudsförfarandets utgång. Energimyndigheten ska kontrollera att kraftverken kan anslutas till elnätet innan något beslut angående anbudsförfarandets utgång fattas, om anbudet om anslutning är villkorligt i fråga om kapacitet. Energimyndigheten ska vid behov enligt 32 § 1 mom. begära ytterligare uppgifter av den nätinnehavare som lämnat anbud på anslutning.

Med elnätsinnehavare avses en nätinnehavare enligt 3 § 9 punkten i elmarknadslagen eller fastighetsinnehavare som i sin besittning har ett internt elnät inom en fastighet eller motsvarande grupp av fastigheter. Elnätsinnehavaren kan lämna en projektutvecklare ett anbud på anslutning som är bundet vid anbudsförfarandets utgång, om nätets kapacitet är begränsad på den plats där kraftverket är beläget och det är inte möjligt att ansluta alla projekt som deltar i an-

budsförfarandet till nätet inom den tidsfrist som anges i 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a. I ett anbud på anslutning som är bundet vid anbudsförfarandets utgång ska det skrivas in att prioritetsordningen för de projekt som deltagit i anbudsförfarandet bestäms på basis av anbudsförfarandets utgång. Företräde till anslutningsavtal skulle då ha de kraftverk som godkänns för premiesystemet. Till övriga delar ska det anbud på anslutning som möjliggör deltagande i anbudsförfarandet vara bindande.

Bestämmelser om en elnätsinnehavares skyldigheter finns i elmarknadslagen. I elmarknadslagen åläggs nätinnehavaren att på begäran från den som ska anslutas ge denne en omfattande och tillräckligt detaljerad uppskattning av anslutningskostnaderna och en bedömning av när anslutningen kan levereras. I elmarknadslagen ställs inga krav på hur länge anbudet om nätanlutning ska vara i kraft, och elnätsinnehavaren har inte någon skyldighet att lämna en projektutvecklare något anbud på anslutning som möjliggör deltagande i anbudsförfarandet. Om elnätsinnehavaren inte lämnar elproducenten något anbud på anslutning enligt 1 mom. 7 punkten som möjliggör deltagande i anbudsförfarandet, kan elproducenten delta i anbudsförfarandet, om kraftverket har ett anslutningsavtal enligt 20 § i elmarknadslagen som gör det möjligt att ansluta kraftverket till elnätet eller ett anslutningsavtal med innehavaren av ett internt elnät inom fastigheten eller motsvarande grupp av fastigheter som gör det möjligt att ansluta kraftverket till elnätet. I annat fall ger ett anslutningsavtal inte någon rätt att delta i anbudsförfarandet. Elproducenten ska kunna bevisa att elnätsinnehavaren inte har lämnat något anbud på anslutning som skulle möjliggöra deltagande i anbudsförfarandet. Syftet med begränsningen är att minska risken för att någon av de elproducenter som deltar i anbudsförfarandet försöker reservera den lediga kapaciteten i nätet för sig själv genom att ingå ett anslutningsavtal i syfte att utesluta andra projekt inom samma område från anbudsförfarandet. En sådan situation skulle kunna uppstå, särskilt inom områden där nätets kapacitet är ytterst begränsad. Den förutsättning som motsvarar 1 mom. 7 punkten skulle kunna uppfyllas med stöd av övergångsbestämmelsen också genom ett sådant avtal om anslutning av ett kraftverk till elnätet som har ingåtts innan lagändringen träder i kraft.

Enligt 2 mom. ska Energimyndigheten ordna anbudsförfaranden på ett opartiskt och icke diskriminerande sätt. Stödordningens godtagbarhet enligt EU:s regler om statligt stöd förutsätter att anbudsförfarandet är opartiskt och icke diskriminerande. Saken har dock inte definierats närmare i riktlinjerna för miljö- och energistödet. Enligt momentet ska Energimyndigheten informera om de tidsfrister som gäller inlämnande av anbud och om andra tidsfrister samt om sådana omständigheter som är av väsentlig betydelse vid anbudsförfarandet och inlämnandet av anbud.

I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Genom förordning av statsrådet får enligt förslaget närmare bestämmelser utfärdas närmast om de förutsättningar som anges i 1 mom. 2, 4, 6 och 7 punkten, bl.a. om kravet på nyhet enligt 2 punkten och kravet på teknisk drifttid enligt 4 punkten samt kravet angående giltighetstiden för tillstånd enligt 6 punkten och giltighetstiden för det anbud på anslutning som elnätsinnehavaren lämnar enligt 7 punkten. Giltighetstiden för anslutningsanbud ska vara tillräckligt lång, dock med beaktande samtidigt av att inom områden med begränsad nätkapacitet skulle det inte inom giltighetstiden för bindande anslutningsanbud vara möjligt för nätinnehavaren att binda sig vid nya anslutningsavtal utanför anbudsförfarandet.

31 §. Anbud. I 1 och 2 mom. föreslås bestämmelser om anbudet och de uppgifter som ska lämnas i samband med det. Bestämmelser om elproducentens skyldighet att lämna säkerhet för att kunna delta i anbudsförfarandet föreslås i 3 mom. I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning.

RP 175/2017 rd

Enligt 1 mom. ska elproducenten senast på en av Energimyndigheten utsatt dag lämna anbud på premien och mängden el som ska produceras el per år samt namnge det kraftverk i vilket elen ska produceras. Den mängd el som enligt anbudet ska produceras per år kan vara högst den konkurrensutsatta årsproduktionen av el, eftersom Energimyndigheten enligt 32 § för premiesystemet på basis av anbudsförfarandet kan godkänna kraftverk endast upp till den angivna årsproduktionsmängden. Efter den utsatta dagen skulle elproducenten inte längre få ändra sitt anbud på premien eller årsproduktionen av el eller sin uppgift om det kraftverk i vilket elen ska produceras. Efter den utsatta dagen skulle elproducenten inte heller längre få återkalla sitt anbud.

Enligt 2 mom. ska i anbudet anges den prisperiod från och med vilken stödperioden börjar. Den första prisperiod som elproducenten uppger i sitt anbud ska vara senast den första prisperiod som inleds efter det att tre år har gått från det att beslut om godkännande av kraftverket för premiesystemet meddelades. Tidsfristen ligger i linje med 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a. Elproducenten skulle kunna uppge också en tidigare prisperiod från vilken stödperioden börjar löpa. Stödperioden ska börja löpa från och med den angivna prisperioden oberoende av om kraftverket har hunnit anslutas till elnätet så att det producerar el till nätet eller inte. Elproducenten skulle kunna ange tidpunkten för när prisperioden inleds exempelvis genom att specificera månaden och året (t.ex. den 1 januari 2020) eller genom att specificera en prisperiod som börjar en viss tid efter det att beslut om godkännande för systemet meddelats (exempelvis den åttonde prisperioden som börjar efter det att beslut om godkännande meddelats). Elproducenten skulle kunna ändra den prisperiod från och med vilken stödtiden börjar löpa tills Energimyndigheten fattat beslut om godkännande av kraftverket för premiesystemet.

Anbudet ska dessutom innehålla för myndighetens prövning behövliga uppgifter om elproducenten, kraftverket och de små enheter för förnybar energi som eventuellt hör till kraftverket samt om att förutsättningarna för deltagande i anbudsförfarandet är uppfyllda. Kraftverket ska uppfylla de förutsättningar som anges i 30 §. Elproducenten ska i sitt anbud lämna den information som behövs för att det ska kunna bedömas huruvida de förutsättningar som anges i 30 § är uppfyllda (t.ex. källan för förnybar energi som används i kraftverket, kraftverkets förlägningsplats inom Finlands territorium med undantag av landskapet Åland, antalet generatorer eller solcellssystem och deras nominella effekt, en plan, ett avgörande, tillstånd eller beslut som vunnit laga kraft och som utgör en förutsättning för byggandet). Eftersom kraftverket är ett projekt som endast har inletts, ska de uppgifter som elproducenten lämnat i sitt anbud kunna preciseras när genomförandet av projektet framskrider. Genomförandet av ett kraftverksprojekt kan preciseras efter den utsatta dagen exempelvis i fråga om antalet generatorer eller den sammanlagda nominella effekten av solenergisystem eller antalet solenergisystem. I anbudet ska dock anges ett variationsintervall inom vilket precisering kan göras. De uppgifter som lämnas i anbudet behöver inte vara verifierade av en kontrollör.

Elproducenten ska på eget initiativ kunna komplettera de handlingar som denne lämnat till Energimyndigheten. Energimyndigheten ska också kunna be elproducenten att komplettera de bristfälliga handlingar som denne har lämnat in. Energimyndigheten ska dessutom vid behov kunna be elproducenten om ytterligare utredning av de omständigheter som uppgetts i anbudet. Energimyndighetens begäran om utredning skulle kunna gälla t.ex. säkerställande av att de förutsättningar som anges i 30 § 1 mom. 6 och 7 punkten är uppfyllda eller en precisering av tidpunkten för när den första prisperiod som berättigar till stöd inleds. Enligt 1 mom. ska det inte efter den utsatta dagen vara möjligt att ändra elproducentens anbud på premien eller den årliga elproduktionen eller det kraftverk som uppgetts i anbudet.

Anbudet ska lämnas in på en blankett som Energimyndigheten har fastställt. Syftet med detta är att säkerställa att anbuden är sinsemellan jämförbara.

Enligt 3 mom. ska elproducenten senast vid inlämnandet av anbud till förmån för Energimyndigheten lämna en deltagandesäkerhet. Beloppet av deltagandesäkerheten bestäms enligt den i anbudet angivna årliga elproduktionen i megawattimmar multiplicerad med två. Som säkerhet godkänns borgen, försäkring eller en pantsatt deposition. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Giltighetstiden för deltagandesäkerhet ska vara tillräcklig lång med beaktande av vad som i 32 § 3 mom. föreskrivs om frigörande av deltagandesäkerhet och i 57 a § 1 mom. föreskrivs om frigörande av säkerheten i fråga om kraftverk som godkänts för premiesystemet. Deltagandesäkerheten ska gälla i sex månader efter den utsatta dag som avses i 1 mom.

Genom deltagandesäkerheten säkerställs att det ligger i elproducentens intresse att se till att ett kraftverk faktiskt kan byggas enligt anbudet och att förberedelserna inför det har gjorts noggrant, t.ex. att preliminära förhandlingar om ordnandet av finansieringen har förts. Det finns inte något behov av att bedöma de funktionella och ekonomiska förutsättningarna att genomföra projektet för en elproducent som deltar i anbudsförfarandet. Deltagandesäkerheten ska vara klart lägre än byggandesäkerheten. Bestämmelser om byggandesäkerheten finns i 33 §. Deltagandesäkerheten bedöms inte utesluta sådana elproducenter ur anbudsförfarandet vilkas planerade kraftverksprojekt är tillräckligt kostnadseffektivt.

Enligt 4 mom. ska det vara möjligt att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas i anbudet och om anbudsblanketten. Det bör utfärdas närmare bestämmelser om bland annat anbudet på premien, så att premiens storlek anges med en cents noggrannhet per megawattimme.

32 §. Godkännande för premiesystemet. I 1 mom. finns bestämmelser om förutsättningarna för att ett kraftverk kan godkännas för premiesystemet och om hindren för godkännande. I 2 mom. föreskrivs det om beslutet om godkännande. I 3 mom. finns bestämmelser om sådana beslut om anbudsförfarandets utgång som innebär att kraftverket inte har godkänts för premiesystemet. I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Målet är att de beslut som avses i paragrafen ska meddelas samtidigt. Energimyndigheten bör ge en uppskattning av när besluten senast kan meddelas.

Enligt 1 mom. kan Energimyndigheten på basis av anbudsförfarandet för premiesystemet godkänna kraftverk för förnybar energi högst upp till den årsproduktion av el som konkurrensutsätts vid anbudsförfarandet. Den maximala mängden producerad el per år som ska vara föremål för anbudsförfarandet bestäms i statsbudgeten för året i fråga. Det ska vara möjligt att för premiesystemet godkänna kraftverk endast upp till den maximala årliga elproduktion som är förenlig med fullmakten i statsbudgeten. Med stöd av bemyndigandet i 4 mom. ska närmare bestämmelser om den årliga elproduktion som konkurrensutsätts vid anbudsförfarandet, och som kan vara högst lika med den fullmakt som ingår i statsbudgeten, vid behov kunna utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet kan det också föreskrivas att den årliga elproduktionsmängd som bestämts i budgeten kan fördelas på flera anbudsförfaranden under året i fråga.

Grunden för godkännande för premiesystemet utgörs av den premie som elproducenten uppgett i sitt anbud. Elproducenternas olika anbud ska placeras i ordning utgående från premiens storlek. Vinnande anbud är de som har den lägsta premien och där den årliga produktionen av el inte överskrider den årsproduktion som är föremål för anbudsförfarandet. Det kan anses ganska sannolikt att den årliga produktionen av el enligt de bästa anbuden inte exakt motsvarar den årsproduktion av el som konkurrensutsätts vid anbudsförfarandet. Det är också sannolikt att utgående från den årliga produktionen av el enligt det sista anbud som kan godkännas vid anbudsförfarandet skulle kraftverkets årsproduktion endast delvis rymmas inom premiesy-

stemet. I ett sådant fall är det inte möjligt att godkänna kraftverket för premiesystemet. Det är också möjligt att precis samma premie har angetts i de två sista anbud som godkänts, men att ingendera elproducentens kraftverk utgående från den angivna årsproduktionen av el i sin helhet skulle rymmas inom premiesystemet enligt den fullmakt som står till förfogande. Med tanke på att elproducenter ska behandlas lika kan det inte betraktas som acceptabelt att endast kraftverket för den ena av de producenter som lämnat anbud på precis samma premie i sin helhet skulle godkännas för premiesystemet. I ett sådant fall ska båda elproducenters kraftverk lämnas utanför premiesystemet.

Enligt 1 mom. förutsätter godkännande för premiesystemet dessutom att förutsättningarna enligt 30 och 31 § är uppfyllda och att det inte föreligger något annat i denna lag angivet hinder för godkännande (t.ex. att den tidsfrist som satts upp för inlämnande av anbud inte har iakttagits, att anbudet inte har avfattats på en blankett som Energimyndigheten har fastställt, att den första stödberättigande prisperioden inte är förenlig med 31 § 2 mom., att deltagandesäkerheten inte uppfyller förutsättningarna enligt 31 § 3 mom., att elproducenten enligt 34 § inte kommer att få premiebaserat stöd eller att elproducenten inte har betalat deltagaravgift enligt 58 § 1 mom.). Om de föreskrivna förutsättningarna inte uppfylldes eller om det förelåg ett lagstadgat hinder för godkännande, skulle ett kraftverk inte kunna godkännas för premiesystemet på basis av den premie som elproducenten uppgett i sitt anbud trots att premien är tillräckligt låg. När det gäller sådana anbud som på basis av den angivna premien skulle vinna anbudsförfarandet ska Energimyndigheten utreda att de föreskrivna förutsättningarna är uppfyllda och att det inte föreligger något lagstadgat hinder för godkännande.

Ett villkor för godkännande av ett kraftverk för premiesystemet är att kraftverket uppfyller de förutsättningar som anges i 30 § och som gäller bl.a. läge, årsproduktion, nominell effekt och en plan, ett avgörande, tillstånd eller annat beslut som utgör en förutsättning för byggandet. Det viktiga med tanke på uppfyllandet av ovan nämnda förutsättningar är att de uppgifter som elproducenten lämnat är samstämmiga sinsemellan, exempelvis att den angivna nominella effekten är förenlig med den effekt som angetts i bygglovet och att årsproduktionen enligt anbudet ska stämma överens med den angivna nominella effekten. De tillstånd som behövs ska också vara giltiga en så lång tid att det är möjligt att ansluta kraftverket till elnätet enligt anbudet. Elproducenten är skyldig att i anslutning till anbudet ge tillräckliga och korrekta uppgifter för att det ska kunna utredas huruvida förutsättningarna enligt 30 § uppfylls. Energimyndigheten ska vid behov ha möjlighet att begära kompletterande information. Enligt 31 § 1 mom. kan elproducenten dock inte efter den utsatta dagen för inlämnande av anbud inte längre kunna ändra sitt anbud på premien och årsproduktionen av el eller det kraftverk som producenten uppgett.

I 1 mom. 1—6 punkten föreskrivs det om de grunder på vilka ett kraftverk inte ska kunna godkännas för premiesystemet, även om förutsättningarna enligt 1 mom. i övrigt skulle vara uppfyllda och det inte föreligger något lagstadgat hinder för godkännande.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska den premie som anges i anbudet underskrida acceptpriset vid anbudsförfarandet. Acceptpriset är högst den maximala stödnivån enligt 25 § 1 och 2 mom. På basis av det bemyndigande som ingår i 4 mom. är det möjligt att vid behov genom förordning av statsrådet fastställa ett lägre acceptpris som ska tillämpas vid ett anbudsförfarande. I princip skulle det dock vara förenligt med propositionens mål att möjligast många anbud skulle inlämnas. Då skulle det vara logiskt att som acceptpris till att börja med använda 53,5 euro/MWh enligt 1 punkten.

Enligt 1 mom. 2 punkten får elproducenten inte ha blivit föremål för en åtgärd eller ett beslut som nämns i 18 § 2 mom. 3 punkten. Detta skulle utesluta sådana elproducenter ur anbudsförfarandet vars egendom har utmätts, som har försatts i likvidation eller i konkurs eller för vars

del en domstol har fattat beslut om inledande av skuldsanerings- eller saneringsförfarande. Enligt 2 punkten får dessutom elproducenten inte vara ett företag i svårigheter. Begränsningen baserar sig på gruppundantagsförordningen samt på riktlinjerna för miljö- och energistöd. På det statliga stöd som beviljas företag i svårigheter tillämpas kommissionens meddelande Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01). En mer detaljerad definition på företag i svårigheter ingår i avsnitt 2.2 punkt 20 i nämnda riktlinjer och i artikel 2.18 i gruppundantagsförordningen. Det är inte motiverat att fastställa snävare funktionella eller ekonomiska förutsättningar för genomförande av ett projekt. Exempelvis behöver inte finansieringen av en kraftverksinvestering inte vara ordnad, när elproducenten deltar i ett anbuds-förfarande. Det är också sannolikt att i anbuds-förfarandet deltar projektutvecklare som inte själva genomför ett kraftverksprojekt, utan överför investeringen till en annan elproducent. Dessutom bidrar man genom byggandesäkerheten för sin del till att de projekt som vunnit anbuds-förfarandet kommer att genomföras.

Enligt 1 mom. 3 punkten är det inte möjligt att godkänna ett kraftverk för premiesystemet, om Energimyndigheten har kännedom om en i 84 § i lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) avsedd grund som förutsätter att elproducenten ska uteslutas ur anbuds-förfarandet vid ett anbuds-förfarande som ordnats i enlighet med lagen i fråga. Syftet är att ur anbuds-förfarandet utesluta sådana elproducenter som har gjort sig skyldiga till allvarliga brott. Målet med regleringen är att hindra att sådan brottslig verksamhet som strider mot samhället och dess ekonomiska intressen främjas med offentliga medel.

Enligt 1 mom. 4 punkten är det inte möjligt att för premiesystemet godkänna ett kraftverk, om Energimyndigheten har grundad anledning att misstänka att den erbjudna premien leder till en situation där den ersättning som elproducenten får i betydlig grad överskrider sådana godtagbara kostnader för elproduktion som kan betraktas som skäliga. Vid bedömningen av vilka godtagbara kostnader för elproduktionen som kan betraktas som skäliga används som jämförelsepunkt avkastningskravet på placerat kapital, vilket tillämpas allmänt i samband med motsvarande projekt inom branschen. Elproducentens lönsamhetskalkyl har central betydelse när saken utreds. Om avkastningen på placerat kapital vid ett projekt på basis av lönsamhetskalkylen inte i betydande grad överskrider det avkastningskrav på placerat kapital som allmänt används vid motsvarande projekt, kan det inte anses föreligga något sådant hinder för godkännande av kraftverket för premiesystemet som avses i punkten i fråga.

I syfte att utreda huruvida förutsättningarna enligt 1 mom. 4 punkten uppfylls ska Energimyndigheten vid behov av elproducenten kunna begära ytterligare utredning, exempelvis en detaljerad lönsamhetskalkyl på vilken den premie som angetts i anbudet baserar sig på. Detta skulle behövas närmast om endast några bland de inlämnade anbudena gällde ett kraftverk som utnyttjar en viss förnybar energikälla och det av de premier som angetts i anbudena att bedöma skulle kunna handla om strategiskt anbuds-beteende som syftar till att förutse högsta möjliga stöd och inte ansöka om stöd som motsvarar det faktiska stödbehovet. Eftersom anbuds-förfarandet är teknikneutralt och det förekommer betydande skillnader i de utjämnade energiproduktionskostnaderna hos kraftverk som utnyttjar olika källor för förnybar energi, föreligger det en risk för sådant strategiskt anbuds-beteende.

Enligt 1 mom. 5 punkten är det inte möjligt att för premiesystemet godkänna ett kraftverk, om anbudet har baserat sig på sådana avtal mellan elproducenter, på beslut av sammanslutningar av elproducenter eller på samordnade förfaranden av elproducenter, som har till syfte att på ett betydande sätt hindra, begränsa eller snedvrider anbuds-förfarandet eller som leder till att anbuds-förfarandet på ett betydande sätt hindras, begränsas eller snedvrider. I sådana fall är skälet till avslag elproducenternas strävan att på ett betydande sätt hindra, begränsa eller snedvrider anbuds-förfarandet. Målet är att förebygga sådana konkurrensbegränsningar som kan anses ha skadliga effekter med tanke på anbuds-förfarandets lyckade utgång.

Enligt 1 mom. 6 punkten är det inte möjligt att för premiesystemet godkänna ett enda kraftverk, om anbud inte getts på årlig elproduktion som med minst 20 procent överskrider den årliga produktionskapacitet för el som på basis av anbudsförfarandet högst kan godkännas för premiesystemet. Tillräcklig konkurrens är en viktig förutsättning med tanke på anbudsförfarandets lyckade utgång.

Enligt 2 mom. ska kraftverk godkännas för premiesystemet så att stödperioden är högst 12 år. Stödtiden skulle i praktiken kunna bli kortare, om marknadspriset på el under tre månader stiger och skulle under de prisperioder som ingår i stödtiden om 12 år vara minst lika hög som summan av premie och riktpolis. I ett sådant fall betalas inte något stöd enligt 34 §. Elproducenternas skyldigheter enligt premiesystemet gäller dock under en längre period än 12 år, med beaktande av bl.a. vad som föreskrivs i 33 §.

I 2 mom. föreskrivs dessutom om de uppgifter och bestämmelser som ska inkluderas i beslutet om godkännande för premiesystemet. I beslutet om godkännande ska det finnas uppgifter om det kraftverk som godkänts för premiesystemet och den källa för förnybar energi som används vid kraftverket samt om den elproducent som lämnat in anbudet. I beslutet om godkännande ska det också finnas en uppgift om huruvida kraftverket består av små enheter för förnybar energi. I beslutet om godkännande ska dessutom ingå uppgift om den mängd el som enligt anbudet ska produceras per år och om premien samt om den tidsperiod under vilken kraftverket omfattas av premiesystemet samt om den prisperiod från och med vilken stödperioden börjar och den prisperiod då stödperioden slutar. I beslutet om godkännande ska också inkluderas uppgifter och bestämmelser om andra omständigheter som är nödvändiga med tanke på allmänt och enskilt intresse och uppfyllandet av förutsättningarna för beslutet. Dessa kan exempelvis handla om lämnande av uppgifter till Energimyndigheten för tillsyn samt beredandet av en plan för uppföljning av produktionen eller av bränslebokföringen.

I 3 mom. föreskrivs om Energimyndighetens beslut som innebär avslag på en elproducents anbud. Det skulle inte vara möjligt att godkänna ett kraftverk för premiesystemet, om den premie som elproducenten lagt bud på inte är tillräckligt låg. Ett kraftverk kan inte, trots att premien enligt elproducentens anbud skulle vara tillräckligt låg, godkännas för premiesystemet heller i det fall att någon av de förutsättningar som anges i 30 eller 31 § inte är uppfylld eller det föreligger något annat hinder enligt denna lag för godkännande. Dessutom kan ett kraftverk inte godkännas för premiesystemet i de situationer som avses i 1 mom. 1—6 punkten.

Energimyndigheten bör utreda närmare till vilka delar förutsättningarna inte uppfylls eller om det föreligger något hinder för godkännande endast i fråga om sådana anbud där premien är tillräckligt låg och kraftverket skulle ha godkänts för premiesystemet om de föreskrivna förutsättningarna hade varit uppfyllda och inget hinder för godkännande hade förelagat. Om premien enligt elproducentens anbud inte är tillräckligt låg eller om den sammanlagda årsproduktionen enligt samtliga anbud inte överskrider den minsta produktionen enligt 1 mom. 6 punkten, räcker detta som grund för att ett kraftverk inte godkänns för premiesystemet. Energimyndigheten ska då inte närmare behöva utreda huruvida förutsättningarna för godkännande i övrigt skulle vara uppfyllda eller om det fanns något annat hinder för godkännande.

De beslut som avses i 3 mom. ska innehålla uppgifter om elproducenten och kraftverket. Det skulle dessutom vara möjligt att i beslutet inkludera uppgifter om andra omständigheter som är nödvändiga med tanke på allmänt eller enskilt intresse och om uppfyllandet av förutsättningarna för beslutet. Deltagandesäkerheten ska frigöras, efter det ett avslagsbeslut meddelats. Det skulle inte längre finnas något behov av deltagandesäkerhet, när kraftverket inte godkänns i premiesystemet.

I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är inte att ännu i detta skede utfärda närmare bestämmelser om acceptpriset vid anbudsförfarandet, åtminstone inte i fråga om det första anbudsförfarandet. Närmare bestämmelser om den årsproduktion av el som ska konkurransutsättas vid anbudsförfarande ska vid behov kunna utfärdas genom förordning av statsrådet redan i fråga om det första anbudsförfarandet. Statsbudgetens bestämmelser om den årsproduktion av el som ska konkurransutsättas har en central betydelse för bedömningen av saken.

33 §. *Elproducentens skyldigheter i premiesystemet.* I 1 mom. finns bestämmelser om elproducenters viktigaste skyldigheter inom premiesystemet. I 2 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska elproducenten inom en månad från beslutet om godkännande för premiesystemet till förmån för Energimyndigheten lämna en byggandesäkerhet vars belopp i euro är lika med den i anbudet angivna årliga elproduktionen multiplicerad med 16. Byggandesäkerheten ska gälla i tre år och sex månader. Giltighetstiden har bestämts med beaktande av 1 mom. 2—4 punkter samt 57 a § 2 mom. På byggandesäkerhet tillämpas i övrigt bestämmelserna om deltagandesäkerhet i 31 § 3 mom. Som byggandesäkerhet godkänns enligt förslaget, på samma sätt som i fråga om deltagandesäkerhet, borgen, försäkring eller en pantsatt deposition. Den som ställer säkerheten ska, liksom i fallet med deltagandesäkerhet, vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt 37 § 1 mom. ska ett beslut om godkännande för premiesystemet förfalla, om elproducenten inte lämnar byggandesäkerhet enligt 1 punkten.

I 2 punkten föreskrivs det om elproducentens skyldighet att uppföra kraftverket så att det uppfyller de förutsättningar som anges i 30 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten. Det ska kontrolleras att skyldigheten har uppfyllts när elproducenten enligt 4 punkten lämnar uppgifter till Energimyndigheten. Beslutet om godkännande för premiesystemet ska förfalla enligt 37 § 1 mom., om fullgörandet av skyldigheten försummas.

I 3 punkten föreskrivs det om elproducentens skyldighet att ansluta kraftverket till elnätet så att det producerar el till nätet.

Enligt 1 mom. 3 punkten underpunkt a ska elproducenten inom tre år från det att beslut om godkännande för premiesystemet meddelades ansluta kraftverket åtminstone delvis till elnätet så att verket producerar el till nätet. Elproducenten skulle då förlora en del av stödet enligt premiesystemet, om kraftverket inte inom tidsfristen på tre år är helt färdigbyggt och i dess helhet anslutet till elnätet. Elproducenten skulle då kunna ha svårigheter att fullgöra sin produktionskyldighet enligt 6 punkten, varvid elproducenten skulle hamna att betala underkapacitetsersättning enligt 36 §. Elproducenten skulle dessutom i enlighet med 57 a § 2 mom. förlora en del av byggandesäkerheten.

Enligt 1 mom. 3 punkten underpunkt b ska elproducenten ansluta kraftverket i dess helhet till elnätet inom fem år från det att beslut om godkännande för premiesystemet meddelades så att verket i dess helhet producerar el till nätet. Beslutet om godkännande för premiesystemet ska förfalla enligt 37 § 1 mom., om skyldigheten inte fullgjorts av orsaker som beror på elproducenten.

Enligt 1 mom. 4 punkten ska elproducenten till Energimyndigheten inom två månader från det att den frist som anges i 3 punkten underpunkt a löpt ut lämna de preciserade uppgifterna om kraftverket. De viktigaste av dem är det slutliga antalet generatorer eller solcellssystem och deras nominella effekt som tidtabellen för byggande. När preciserade uppgifter lämnas är det

inte längre möjligt att lämna uppgifter inom ett visst variationsintervall. Vid fastställandet av det premiebaserade stödet och underkapacitetsersättningen beaktas endast produktionen vid den kraftverkshelhet som elproducenten har anmält till Energimyndigheten inom den utsatta tiden enligt 4 punkten. Elproducenten ska även inom två månader från det att den frist som anges i 3 punkten underpunkterna a och b löpt ut till Energiverket lämna ett av kontrollören verifierat meddelande om huruvida den skyldighet som anges i 2 punkten samt i 3 punktens underpunkt i fråga har uppfyllts.

Enligt 1 mom. 5 punkten ska elproducenten tre månader innan den första prisperiod som berättigar till stöd inleds till Energimyndigheten lämna en uppföljningsplan för produktionen av sådan el som berättigar till stöd. Denna prisperiod bestäms enligt det som elproducenten uppgett i anbudet. Av uppföljningsplanen krävs att det på basis av planen ska gå att få en tillförlitlig utredning av elproduktionen vid kraftverket med tanke på besluten om det premiebaserade stödet och underkapacitetsersättning. Uppföljningsplanen är en motsvarande plan som förutsetts enligt tarffsystemet med inmatningspris.

De skyldigheter om vilka det föreskrivs i 1 mom. 6 punkten gäller varje kalenderår under vilket kraftverket har omfattats av premiesystemet. Elproducenten ska beakta detta när denne i sitt anbud anger den prisperiod från och med vilken stödtiden börjar löpa.

Enligt 1 mom. 6 punkten underpunkt a ska elproducenten i kraftverket producera en större mängd el än en småproducent enligt lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996, nedan *bränsleskattelagen*) producerar per kalenderår. Om kraftverket består av flera små enheter för förnybar energi, gäller skyldigheten skilt för var och en av dessa. Syftet med bestämmelsen är att hindra kumulation av stöd och andra åtgärder för främjande av förnybar energi, när den el som små producenter använder för eget bruk är skattefri.

Enligt 2 § 5 punkten underpunkt b i bränsleskattelagen avses med småskalig producent en elproducent vars kraftverk producerar högst 800 MWh kilowattimmar elström per kalenderår. Hänvisningsbestämmelsen avser att säkerställa att den småskaliga produktionen enligt premiesystemet motsvarar den småskaliga produktion som baserar sig på bränsleskattelagen och att en eventuell ändring av bränsleskattelagen i princip tillämpas direkt även inom premiesystemet. Den el som småproducenter producerar för eget bruk främjas redan enligt bränsleskattelagen, och särskilt antalet investeringar i solenergisystem har börjat öka klart. Enligt 7 § 7 punkten i bränsleskattelagen är elström som har producerats av en småskalig producent och som inte överläts till ett elnät fri från punktskatt och försörjningsberedskapsavgift. Enligt riktlinjerna i energi- och klimatstrategin bibehålls i fråga om den småskaliga produktionen av el de nuvarande ekonomiska styrmedlen, inklusive modellen för elskatt, så att en årsproduktion på högst 800 MWh för eget bruk har befriats från elskatten, samt hushållsavdraget för installationsarbetet. Enligt lagstiftningen om elmarknaden omfattar balansansvaret i Finland all elproduktion som anslutits till nätet, men den småskaliga produktionen omfattas av några lättnader i fråga om mätningen av el och produktionsprognoser. Eftersom elproduktionen granskas per kalenderår, tillämpas bestämmelsen också på det första och det sista kalenderår under vilket kraftverket omfattas av premiesystemet, oberoende av den tid på året då stödperioden börjar respektive slutar löpa.

Enligt 1 mom. 6 punkten underpunkt b är elproducenten skyldig att vid ett biogaskraftverk under ett kalenderår producera minst 85 procent av elen med biogas. Om det vid ett biogaskraftverk dessutom produceras värme, ska minst 85 procent av också värmen produceras med biogas. Syftet med premiesystemet är att främja investeringar i helt nya biogaskraftverk som utnyttjar biogas. Det ska dock vara möjligt att vid ett biogaskraftverk under ett kalenderår producera högst 15 procent av elektriciteten med annat bränsle än biogas. Detsamma gäller för

värmeproduktion, om biogaskraftverket producerar också värme. Skyldigheten omfattar allt bränsle som under ett kalenderår används vid biogaskraftverket.

Enligt 1 mom. 6 punkten underpunkt c är elproducenten skyldig att vid trädbränslekraftverk under ett kalenderår producera minst 85 procent av elen och värmen med andra trädbränslen än sådan skogsflis som avses i 25 § 4 mom. Skyldigheten omfattar allt bränsle som under ett kalenderår används vid trädbränslekraftverket. Syftet med premiesystemet är att främja investeringar i helt nya trädbränslekraftverk som utnyttjar trädbränsle, men inte investeringar i sådan elproduktion som sker med hjälp av skogsflis som framställts av sådan stock- eller massaved som härstammar från avverkningsobjekt för grovt virke och som lämpar sig för förädling. Det ska dock vara möjligt att vid ett trädbränslekraftverk under ett kalenderår producera högst 15 procent av elen och värmen med andra bränslen, exempelvis med torv eller sådan skogsflis som avses i 25 § 4 mom. Det är inte motiverat att främja användningen av sådan skogsflis som bränsle inom elproduktionen, eftersom den även kan används för förädling, och det på detta sätt är möjligt att förebygga det pristryck på massaved som medförs av det premiebaserade stödet.

Enligt 1 mom. 6 punkten underpunkterna b och c gäller kravet på 85 procent allt bränsle som under ett kalenderår används vid ett kraftverk, inklusive startbränslen, oberoende av hur mycket el och värme som produceras vid kraftverket. Det är inte möjligt att för premiesystemet godkänna en viss andel av ett kraftverks produktion. Trots att det vid ett biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk under ett kalenderår produceras mer el än vad som elproducenten uppgett i sitt anbud, tillämpas kravet angående 85 procent.

Premiesystemets förenlighet med EU:s regler om statligt stöd grundar sig på de berörda punkterna i riktlinjerna för miljö- och energistöd gällande el som produceras från förnybara energikällor eller i gruppundantagsförordningen. Det ska enligt 1 mom. 6 punkten underpunkterna b och c vara möjligt att vid biogaskraftverk och trädbränslekraftverk tillåta att 15 procent av bränslet härstammar från andra än förnybara energikällor, men enligt 34 § 1 mom. berättigar dock inte sådan el som producerats med dem till premiebaserat stöd. Då är det dock möjligt att det stöd som betalas för el som producerats vid kraftverken indirekt riktar sig också till en investering som utnyttjar också en fossil energikälla. Vid bedömningen av förenligheten med EU:s regler om statligt stöd kan en avvikelse av detta slag från främjandet av el som produceras från förnybara energikällor visa sig vara problematisk. Det optimala med tanke på EU:s regler om statligt stöd vore att skyldigheten att använda förnybara energikällor som bränsle skulle ha satts så högt som möjligt.

Enligt 1 mom. 6 punkten underpunkt c är elproducenten dessutom skyldig att i ett trädbränslekraftverk i samband med elproduktionen under ett kalenderår även producera värme för nytobruk, så att den har en total effektivitet på minst 50 procent eller, då kraftverkets generatorer har en sammanlagd nominell effekt på minst 1 megavoltampere, på minst 75 procent. Förutsättningen motsvarar den som anges i 11 § 4 och 5 punkten samt i 26 § 2 mom. i produktionsstödslagen när det gäller trädbränslekraftverk som godkänts för tariffsystemet med inmatningspris. Motiveringarna är också desamma och de baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG.

Bestämmelserna i 1 mom. 6 punkten har samband med 34 och 36 §. En följd av försummelsen att fullgöra skyldigheterna enligt 6 punkten är att man förlorar det premiebaserade stödet och åläggs en skyldighet att betala underkapacitetsersättning.

Enligt 1 mom. 7 punkten ska elproducenten under den första stödperioden (de första fyra åren av perioden) producera i genomsnitt minst 75 procent och under den andra stödperioden (det

femte till det åttonde året) och tredje stödperioden (det nionde till det tolfte året) i genomsnitt minst 80 procent av den årsproduktion av el som anges i beslutet om godkännande för premiesystemet. Bestämmelser om elproducentens skyldighet att betala underkapacitetsersättning föreslås bli intagna i 36 §.

Vindförhållanden, temperaturväxlingarna, mängden solstrålning och andra väderförhållanden påverkar mängden el som produceras årligen. Vid elproduktionen är det endast i begränsad utsträckning möjligt att beakta de föränderliga väderförhållandena. Enligt bestämmelsen ska granskningen utföras alltid på basis av en stödperiod om fyra år, varvid det är möjligt att jämna ut de årliga variationerna. Målet är att styra elproducenten att lägga in sitt anbud på årsproduktion på basis av en noggrann utredning. Ett mål är också att säkerställa att åläggandet i fråga om produktionsmängd inte ökar behovet av stöd exempelvis därför att finansören förutsätter en ändring av förhållandet mellan kapital och lån eller kräver andra betryggande åtgärder som förorsakar extra kostnader.

Enligt 1 mom. 8 punkten ska elproducenten informera Energimyndigheten om permanenta ändringar som gäller förutsättningen enligt 30 § eller uppföljningsplanen och om ändringar i kraftverkets besittningsförhållanden. En skyldighet av motsvarande slag gäller en elproducent vid ett kraftverk som enligt 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten har godkänts för tariffsystemet med inmatningspris.

Enligt 1 mom. 9 punkten ska elproducenten iakttä vad som i 22 § 2 mom. föreskrivs om elproducentens bokföringsskyldighet inom tariffsystemet med inmatningspris. Om kraftverket kan använda olika slags bränslen, är elproducenten skyldig att ha en tillförlitlig bokföring över de bränslen som används i kraftverket och deras energiinnehåll för varje prisperiod.

I 2 mom. föreskrivs det om ett bemyndigande att utfärda förordning. Det skulle vara behövt att eventuellt utfärda närmare tekniska bestämmelser om anslutande av kraftverket till elnätet och om produktion av el till nätet. Bestämmelser kan behöva utfärdas om nyttiggjord värme och den totala effektiviteten på motsvarande sätt som om tariffsystemet med inmatningspris i 10 och 11 § i produktionsstödsförordningen. När det gäller uppföljningsplanen och bränslebokföringen kan det finnas behov att utfärda bestämmelser på motsvarande sätt i fråga om tariffsystemet i 7—9 i produktionsstödsförordningen eller att i tillämpliga delar avvika från bestämmelserna.

34 §. Premiebaserat stöd. I 1 mom. föreslås bestämmelser om mängden elproduktion som utgör grunden för det stöd som baserar sig på premien. I 2 mom. föreslås bestämmelser om hur det premiebaserade stödet beräknas. I 3 mom. föreslås bestämmelser om det premiebaserade stödet. I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning.

Enligt 1 mom. grundar sig det premiebaserade stödet på den mängd el som producerats vid ett kraftverk i enlighet med besluten om godkännande för premiesystemet och godkännande av uppföljningsplanen, från vilken den elenergi som kraftverkets apparatur för egen förbrukning förbrukar dragits av. Det ska dessutom preciseras att stödet grundar sig på sådan elproduktion vid ett biogaskraftverk som baserar sig på biogas och sådan elproduktion vid ett trädbränslekraftverk som baserar sig på trädbränsle, dock inte el som producerats med sådan skogsflis som avses i 25 § 4 mom. Begränsningen motsvarar den begränsning som finns i tariffsystemet enligt 24 § 3 mom., men i fråga om biogaskraftverk är också annan biogas än den som uppstår vid biogaskraftverket stödberättigande. Enligt riktlinjerna för miljö- och energistöd kan man i produktionsstödsystem sätta begränsningar bl.a. i fråga om biomassa, då motiveringen är behovet att undvika att stödets snedvridande effekt på råvarumarknaden.

Enligt 1 mom. förutsätts dessutom att elproducenten fullgjort de skyldigheter som anges i 33 § 1 mom. 6 punkten. Om mängden el som produceras vid kraftverket inte överskrider den mängd elektricitet som en småproducent enligt bränsleskattelagen i enlighet med 33 § 1 mom. 6 punkten underpunkt a producerar under ett kalenderår, skulle mängden el som utgör grunden för premien vara noll. Om mängden el som produceras vid någon av de små enheter som tillhör ett kraftverk som består av små enheter för förnybar energi inte överskrider den mängd elektricitet som en småproducent enligt bränsleskattelagen producerar under ett kalenderår, skulle mängden el som utgör grunden för det premiebaserade stödet för denna småenhets del vara noll. Om minst 85 procent av den el och, om kraftverket även producerar värme, av den värme som under kalenderåret producerats vid ett biogaskraftverk i enlighet med 33 § 1 mom. 6 punkten underpunkt b inte har producerats med biogas, skulle mängden el som utgör grunden för det premiebaserade stödet också vara noll. Om minst 85 procent av den el och värme som under kalenderåret producerats vid ett trädbränslekraftverk i enlighet med 33 § 1 mom. 6 punkten underpunkt c inte har producerats med hjälp av andra trädbränslen än den skogsflis som avses i 25 § 4 mom. och nyttiggjord värme inte har producerats enligt den förutsatta totala effektiviteten, skulle den mängd el som utgör grunden för stödet vara likaså noll.

Det ska vara möjligt att utreda fullgörandet av de skyldigheter som hänför sig till el som producerats under kalenderåret först i samband med ansökan om utbetalning av stöd för den sista prisperioden under kalenderåret. Om det då skulle komma fram att elproducenten inte har fullgjorts skyldigheterna enligt 33 § 1 mom. 6 punkten, skulle producenten med stöd av 50 § vara skyldig att återbetala det stöd som producenten fått under kalenderårets första prisperioder. Energimyndigheten skulle dessutom kunna återkräva stödet enligt 51 § eller tillämpa kvittning enligt 54 §.

I 1 mom. föreslås en hänvisning till 24 § 1 och 2 mom. Samma definition på apparatur för egen förbrukning ska användas i premiesystemet och i tariffsystemet med inmatningspris. Också i premiesystemet avses med apparater för egen förbrukning enligt 24 § 1 mom. sådana anordningar och aggregat som kraftverket behöver för att producera antingen el eller både el och värme för att upprätthålla produktionsberedskapen samt anordningar och aggregat som behövs för att undanröja och minska de miljökador som anläggningen orsakar. På sådan elproduktion som berättigar till premiebaserat stöd tillämpas dessutom vad som i 24 § 2 mom. föreskrivs om elproduktion som berättigar till riktpolis och rörligt produktionsstöd. Också inom premiesystemet bestäms den elproduktion som berättigar till riktpolis och rörligt produktionsstöd enligt mätarställningen hos den nättinnehavare till vars nät elproducenten är ansluten. Elproduktionen skulle kunna fastställas också enligt mätarställningen hos elproducenten eller elanvändaren, när det är fråga om annan el en sådan som matats in i nätet. Elproduktionen berättigar dock inte till något premiebaserat stöd för de timmar då marknadspriset på el är negativt på den ort där kraftverket är beläget.

Bestämmelser om den begränsning på den maximala elproduktion som utgör grunden för premien ingår dessutom i 1 mom. Under stödperioden om fyra år kan premiebaserat stöd erhållas i genomsnitt högst på basis av den mängd el som produceras per år enligt beslutet om godkännande för premiesystemet. Under stödperioden kan årsproduktionen variera. Om elproduktionen exempelvis under de tre första åren av stödperioden överskrider den maximala årsproduktionen enligt anbudet, ska mängden el som räknas till premien eller det premiebaserade stödet under det fjärde året minskas i motsvarande mån. Det är inte möjligt att överföra underskottet eller överskottet av elproduktionen till följande stödperiod.

Enligt 2 mom. beräknas beloppet av det premiebaserade stödet utgående från den mängd el som producerats under prisperioden, som enligt 1 mom. utgör grunden för det premieenliga stödet, samt på basis av premien enligt beslutet om godkännande och riktpolis på el (30

euro/MWh). Elproducenten får inte något premiebaserat stöd, om den mängd el som utgör grunden för det premiebaserade stödet är noll i enlighet med 1 mom.

I 2 mom. finns dessutom en informativ hänvisning till 16 § 1 mom. Kalenderåret indelas i prisperioder om tre månader. Närmare bestämmelser om dem utfärdas i produktionsstödsförordningen.

Enligt 3 mom. ska elproducenten få stöd som beräknats enligt den premie som anges i beslutet om godkännande när medelvärdet av marknadspriset på el för tre månader på kraftverkets förläggningssort är högst lika med riktpriiset på el. Då ska stödbeloppet beräknas enligt en fast premie. Det premiebaserade stödet ska minska med skillnaden mellan medelvärdet av marknadspriset på el och riktpriiset på el, när marknadspriset är högre än riktpriiset, men lägre än summan av riktpriiset och premien. Då ska stödbeloppet beräknas som en premie som varierar enligt marknadspriset på el. Något stöd ska inte betalas om marknadspriset på el är lika eller högre än summan av riktpriiset och premien.

I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser om hur mängden el som utgör grunden för premien fastställs och hur det premiebaserade stödet beräknas får enligt förslaget utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §. Betalning av premiebaserat stöd. I 1 mom. föreskrivs om elproducentens skyldighet angående prisperioden. I 2 mom. föreslås bestämmelser om Energimyndighetens beslut angående uppföljningsplanen och beslut om utbetalning enligt prisperioden. I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning.

I 1 mom. föreskrivs att elproducenten inom två månader från det att prisperioden löpt ut ska lämna Energimyndigheten en tillförlitlig rapport om elproduktionen enligt 34 § under prisperioden och en ansökan om premiebaserat stöd samt korrekta och tillräckliga uppgifter om andra omständigheter som behövs för att det premiebaserade stödet ska kunna betalas ut. Till rapporten ska fogas en verifiering från kontrollören av att de uppgifter som lämnats i rapporten är riktiga. Förfarandet ska vara detsamma som i fråga om tariffsystemet med inmatningspris, och bestämmelsen är förenlig med 27 och 28 § som handlar om tariffsystemet.

Enligt 2 mom. ska Energimyndigheten fatta beslut om premiebaserat stöd på basis av ansökan och rapporten. Energimyndigheten ska betala elproducenten premiebaserat stöd för prisperioden, om elproducenten lämnat in en ansökan enligt 1 mom. och de övriga förutsättningarna enligt denna lag är uppfyllda, exempelvis att marknadspriset på el inte överstiger summan av riktpriiset på el och premien eller att den mängd el som under kalenderåret producerats vid kraftverket, eller, om det består av små enheter för förnybar energi, mängden el som producerats vid sådan småenhet är större än den mängd el som avses i 33 § 1 mom. 6 punkten underpunkt a. En förutsättning för utbetalning av stöd är dessutom att elproducenten har iakttagit vad som i 33 § 1 mom. 5 punkten föreskrivs om uppföljningsplanen.

Enligt 2 mom. ska Energimyndigheten godkänna den uppföljningsplan som avses i 33 § 1 mom. 5 punkten innan något premiebaserat stöd kan betalas till elproducenten. Godkännande förutsätter att det på basis av uppföljningsplanen kan fås en tillförlitlig utredning av elproduktionen under prisperioden med tanke på besluten om det premiebaserade stödet och underkapacitetsersättningen. I beslutet om godkännande av uppföljningsplanen ska sådana uppgifter och bestämmelser ges som är nödvändiga med tanke på allmänt eller enskilt intresse och som hänför sig till uppfyllandet av förutsättningarna för beslutet. Avsikten är att följa ett motsvarande förfarande som vid godkännandet av uppföljningsplanerna i samband med tariffsystemet med inmatningspris. Eftersom elproducenten är skyldig att i enlighet med 33 § 1 mom. 5 punkten lämna uppföljningsplanen till Energimyndigheten tre månader före inledandet av den första

prisperiod som berättigar till stöd enligt anbudet, bedöms Energimyndigheten ha tillräckligt lång tid på sig för behandling och godkännande av uppföljningsplanen innan den första stödposten ska betalas ut.

Enligt 3 mom. ska det vara möjligt att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om innehållet i rapporten och inlämnandet av ansökan samt om de uppgifter som ska lämnas i ansökan och om verifieringen av dessa. Några motsvarande närmare bestämmelser har inte behövt utfärdas i anslutning till tariffsystemet.

36 §. Underkapacitetsersättning och betalning av den. I paragrafen finns bestämmelser om elproducentens skyldighet att betala underkapacitetsersättning.

Enligt 1 mom. ska en elproducent betala underkapacitetsersättning till Energimyndigheten, om den mängd el som producerats under stödperioden inte uppgår till minst den mängd som anges i 33 § 1 mom. 7 punkten. Under den första stödperioden om fyra år ska mängden el som produceras vara i genomsnitt minst 75 procent och under de följande stödperioderna i genomsnitt minst 80 procent av den årsproduktion som anges i beslutet om godkännande för premiesystemet. Underkapacitetsersättning ska betalas för den mängd el med vilken den mängd som krävs under stödperioden underskrids.

Elproducenten är dock inte skyldig att betala underkapacitetsersättning till den delen att underkapaciteten uppstår av orsaker som beror på elnätsinnehavaren och inte för de timmar under vilka marknadspriset på el på den ort där kraftverket är beläget är negativt. Mängden underkapacitet som baserar sig på ovan nämnda orsaker och orsakerna ska vara verifierade av en kontrollör, för att Energimyndigheten ska ta hänsyn till dem när den fastställer den mängd producerad el som utgör grunden för underkapacitetsersättning.

På den elproduktion som förpliktar till betalning av underkapacitetsersättning ska i övrigt tillämpas vad som i 34 § 1 mom. föreskrivs om den elproduktion som utgör grunden för det premiebaserade stödet.

Enligt 2 mom. beräknas underkapacitetsersättningens belopp enligt mängden producerad el som enligt 1 mom. utgör grunden för ersättningen och utifrån premien enligt beslutet om godkännande för premiesystemet.

Enligt 3 mom. ska Energimyndigheten efter utgången av en stödperiod fatta beslut om underkapacitetsersättning, om förutsättningarna för påförande av underkapacitetsersättning uppfylls. Om den premie som godkänts enligt anbudet är exempelvis 25 euro/MWh och från den elproduktion som krävs fattas exempelvis 60 000 MWh beräknat enligt 1 mom., är underkapacitetsersättningen 1,5 miljoner euro.

Elproducenten är skyldig att betala underkapacitetsersättningen inom ett år från det att beslutet om påförande av underkapacitetsersättning vunnit laga kraft. Energimyndigheten skulle då ha ett år på sig att kvittera underkapacitetsersättningen mot det stöd som betalas till elproducenten. Om marknadspriset på el under hela året är så högt att något stöd inte betalas, är kvittning inte möjligt. Elproducenten ska då betala underkapacitetsersättning till den del som Energimyndigheten inte kvitterat enligt 54 §.

I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser om hur exempelvis underkapacitetsersättningen beräknas får enligt förslag utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §. När besluten om premiesystemet förfaller, ändras, återkallas eller överförs. I 1 mom. föreskrivs det om hur ett beslut om godkännande för premiesystemet förfaller, i 2 mom. om hur beslutet ändras, i 3 mom. om hur beslutet återkallas och i 4 om hur beslutet överförs. I 2 mom. föreskrivs dessutom om ändring av beslutet om godkännande av uppföljningsplanen.

Enligt 1 mom. ska ett beslut om godkännande för premiesystemet förfalla, om elproducenten inte lämnar byggandesäkerhet enligt 33 § 1 mom. 1 punkten eller uppför kraftverket enligt 33 § 1 mom. 2 punkten. Bedömningen av huruvida förutsättningen om byggande har fullgjorts kan ske när elproducenten lämnar de uppgifter som avses i 33 § 1 mom. 4 punkten och ett meddelande som verifierats av kontrollören till Energimyndigheten. Ett beslut om godkännande för premiesystemet förfaller om kraftverket, av orsaker som beror på elproducenten, inte har anslutits till elnätet enligt 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt b så att kraftverket producerar el till nätet. Efter det att beslutet har förfallit producerar elproducentens kraftverk inte någon sådan el som berättigar till stöd. Av förfallet beslut följer också att elproducenten då inte skulle ha någon skyldighet att betala underkapacitetsersättning. Beslutet om godkännande förfaller också när stödperioden enligt beslutet har löpt ut och elproducenten betalat underkapacitetsersättningarna enligt besluten om dem. Om elproducenten fullgör skyldigheterna enligt 33 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt 3 punkten underpunkt b, är elproducenten bunden till premiesystemet och kan t.ex. inte bli fri från skyldigheten att betala underkapacitetsersättning genom att meddela att han lämnar premiesystemet. När det gäller förfall av beslutet avviker beslutet om godkännande för premiesystemet till denna del från bestämmelserna i 18 § 3 mom. om hur beslutet om godkännande för tariffsystemet med inmatningspris förfaller.

Enligt 37 § 1 mom. förfaller dock ett beslut om godkännande för premiesystemet inte om det finns en orsak, som inte är beroende av elproducenten, till att skyldigheten enligt 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt b inte fullgjorts, t.ex. att nätanslutningen blir färdig senare än vad som överenskommit med elnätsinnehavaren eller att kraftverksleverantören inte följer avtalas tidtabell. Elproducenten bör dock vid planeringen av projektets tidtabell förbereda sig på sedvanliga dröjsmål, som beror exempelvis på väderförhållanden (vindförhållanden, omslag i väderleken på grund av årstidsväxlingar) eller fel på anordningarna.

Enligt 2 mom. kan Energimyndigheten ändra beslutet om godkännande för premiesystemet, om bränslet i fråga till följd av ändring av EU-lagstiftningen inte längre godkänns som förnybar energikälla eller främjandet av användningen av det genom en stödordning inte längre är tillåtet. Detta kan komma i fråga exempelvis när stödet till användningen av fast biomassa för energibruk enligt EU:s lagstiftning skulle förutsätta att bestämmelserna om hållbarhetskriterierna följs. Energimyndigheten ska dessutom kunna ändra beslutet om godkännande av uppföljningsplanen, om det sker en ändring i grunden för en bestämmelse som utfärdats i beslutet och ändringen anses vara permanent. Det är fråga om en sådan ändring exempelvis när arrangemangen för mätning av stödberättigad elproduktion som specificerats i kraftverket uppföljningsplan ändras eller när nya bränslen tas i bruk vid kraftverket.

Enligt 3 mom. ska Energimyndigheten också kunna återkalla beslutet om godkännande för premiesystemet på motsvarande grunder som det är möjligt att med stöd av 20 § återkalla beslutet om godkännande för tariffsystemet med inmatningspris. Till skillnad från tariffsystemet ska Energimyndigheten vid prövningen även beakta huruvida elproducentens verkliga målsättning är att bli fri från skyldigheterna enligt premiesystemet. I sådana fall ska beslutet om godkännande inte återkallas.

Enligt 4 mom. ska Energimyndigheten överföra beslutet om godkännande till annan elproducent på motsvarande grunder som beslutet om godkännande för tariffsystemet kan överföras med stöd av 21 §. Någon bedömning av de funktionella och ekonomiska förutsättningarna för

elproduktion ska dock inte göras, eftersom dessa inte heller är någon förutsättning för deltagande i anbudsförandet eller någon förutsättning för godkännande för premiesystemet.

40 §. Kontrollörens uppgifter. Det föreslås att det till 1 mom. fogas en hänvisning till 33, 35 och 36 §.

43 §. Rätt att få information. I 2 mom. 3 punkten görs en hänvisning till stödsystemet och stödet i stället för hänvisning till tariffsystemet och inmatningspriset, vilket gör att bestämmelserna omfattar både tariffsystemet och premiesystemet och det stöd som betalas enligt dem, och fogas en hänvisning till elproducentens betalningsskyldighet. Bestämmelser om elproducentens skyldighet att betala underkapacitetsersättning föreslås bli intagna i 36 §. I 2 momentets inledande stycke ändras ämbetsverkets namn Energimarknadsverket till Energimyndigheten. Ämbetsverkets namn ändrades den 1 januari 2014.

48 §. Brott mot bestämmelserna om produktionsstöd. I paragrafens rubrik och inne i paragrafen ska brottsbenämningen ändras till en mer allmän benämning, brott mot bestämmelserna om produktionsstöd.

Till 1 mom. 1 punkten fogas en hänvisning till 33 § 1 mom. 8 och 9 punkten. De nämnda bestämmelserna om bokförings- och anmälningsskyldighet inom premiesystemet motsvarar de bestämmelser om tariffsystemet med inmatningspris som det numera hänvisas till i paragrafen. Inom tariffsystemet med inmatningspris har försummelse att fullgöra skyldigheten enligt 22 § 1 mom. 1 punkten närmast samband med att man eftersträvar ekonomisk nytta. Straffbart ska vara exempelvis brott mot anmälningsskyldigheten som sker av uppsåt eller av oaktsamhet och som har att göra med de ändringar som skett i förutsättningarna för godkännande för tariffsystemet. Här handlar det exempelvis om att delar i ett vindkraftverk som godkänts för tariffsystemet ska bytas ut mot begagnade delar eller att den sammanlagda effekten hos kraftverkets generatorer inte längre överskrider den minimieffekt som fastställs i 9 § 3 punkten. När det gäller premiesystemet straffbart är brott mot bokförings- eller anmälningsskyldigheten enligt 33 § 1 mom. 8 eller 9 punkten som är uppsåtligt eller sker av oaktsamhet. Anmälningsskyldigheten gäller närmast sådana uppgifter som har betydelse för tillämpningen av förutsättningarna för förfall av beslutet om godkännande för premiesystemet med stöd av 37 § 1 mom. eller förutsättningarna för återkallelse av det beslutet med stöd av 37 § 3 mom. eller förutsättningarna för återkallelse av beslutet om godkännande av uppföljningsplanen med stöd av 37 § 2 mom. En sådan förseelse skulle bestå av exempelvis försummelse av att anmäla en ändring av uppföljningsplanen för ett kraftverk som godkänts för premiesystemet, såsom ändring av mätningen av elproduktion som berättigar till stöd eller införande av nytt bränsle. Till följd av försummelsen att anmäla ändringarna skulle man inte längre med hjälp av uppföljningsplanen kunna få en tillförlitlig utredning om ett kraftverks elproduktion som berättigar till stöd under prisperioden, och detta skulle kunna leda till att alltför högt stöd betalas till elproducenten.

Det föreslås att till 1 mom. 2 punkten fogas en hänvisning till 35 §. De nämnda bestämmelserna om premiesystemet är motsvarande som de bestämmelser om tariffsystemet med inmatningspris som det numera hänvisas till i paragrafen. Straffbart ska vara det att elproducenten uppsåtligt eller av oaktsamhet lämnar en felaktig uppgift t.ex. om produktion som berättigar till stöd i en utredning som avses i 35 §.

49 §. Avbrytande av utbetalningen. I det inledande stycket i 1 och 2 mom. ändras ämbetsverkets namn från Energimarknadsverket till Energimyndigheten. I det inledande stycket i 1 mom. byts ordet inmatningspris ut mot ordet stöd och till 1 punkten fogas en hänvisning till 30 § som innehåller bestämmelser om förutsättningarna för godkännande för premiesystemet på motsvarande sätt som det i 7—11 § i den gällande produktionsstödslagen föreskrivs om förutsättningarna för godkännande för tariffsystemet. Till 1 mom. 2 punkten fogas en hänvis-

ning till beslutet om godkännande för premiesystemet och beslutet om godkännande av uppföljningsplanen i samband med premiesystemet. Om godkännande av uppföljningsplanen i anslutning till tariffsystemet med inmatningspris bestäms i beslutet om godkännande av kraftverk i tariffsystemet. I 2 mom. ändras dessutom rubriken för lag 300/2001 till sådan som den lyder ändrad genom lag 1016/2015.

50 §. Återbetalning. I paragrafen ersätts ordet inmatningspris med ordet stöd, vilket åsyftar både stödet enligt tariffsystemet och stödet enligt premiesystemet.

51 §. Återkrav. I 1 och 2 momentets inledande stycke ändras ämbetsverkets namn Energi marknadsverket till Energimyndigheten och ordet inmatningspris ersätts med ordet stöd. Ordet stöd ska användas också i 1 mom. 2 punkten. Till 2 mom. 2 punkten fogas en hänvisning till hur underkapacitetsersättningen bestäms.

53 §. Frist för återkrav och återbetalning. I 1 mom. ändras ämbetsverkets namn Energimarknadsverket till Energimyndigheten. I 2 mom. ersätts ordet inmatningspris med ordet stöd, vilket innebär att det åsyftar utöver inmatningspriset också det premiebaserade stödet.

54 §. Kvittning. I 1 och 2 mom. ändras ämbetsverkets namn Energimarknadsverket till Energimyndigheten. Paragrafens 2 mom. kompletteras så att en post av den vindkraftsavgift som ska betalas med stöd av lagen om kompensationsområden för vindkraft kvittas mot det stöd som ska betalas ut enligt 35 §. Dessutom ska 2 mom. kompletteras så att en ersättning för underkapacitet som elproducenten ålagts att betala enligt 36 § kan kvittas mot det stöd som ska betalas ut enligt 35 §.

55 §. Överklagande av Energimyndighetens beslut. Till 1 mom. ska fogas en hänvisning till 32, 33, 35—37 §. Omprövning av Energimyndighetens beslut angående anbudsförfarandets utgång liksom också myndighetens beslut om godkännande av uppföljningsplanen, om premiebaserat stöd och underkapacitetsersättning samt beslut som fattats med stöd av 37 § får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Enligt 2 mom. ska ändring i ett beslut med anledning av begäran om omprövning sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I förvaltningsdomstolens beslut som gäller Energimyndighetens beslut enligt 1 mom. får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Inga ändringar föreslås i 2 mom.

Det lämnas åt rättspraxisen att avgöra huruvida endast den elproducent som beslutet avser anses ha rätt att i enlighet med 55 § söka ändring i beslut enligt 32 § om anbudsförfarandets utgång. Ett beslut om godkännande av en viss elproducents kraftverk för premiesystemet påverkar inte direkt andra elproducenters rätt, skyldighet eller fördel på det sätt som avses i 6 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen. Den årsproduktion av el som på basis av anbudsförfarandet godkänns i premiesystemet har begränsats i budgeten för året i fråga och eventuellt ännu noggrannare genom en förordning av statsrådet. Energimyndighetens beslut om godkännande av kraftverk för premiesystemet (förbindelser) ska fattas under det år som fullmakten avser. Av denna anledning kan ett eventuellt upphävande av ett beslut om godkännande av ett kraftverk i premiesystemet eller återförvisande av ärendet till ny behandling dock inte resultera i att någon annan elproducents kraftverk skulle kunna godkännas i premiesystemet. En elproducent vars kraftverk inte har godkänts för premiesystemet ska dock ha en möjlighet att få gottgörelse om de villkor som anges i 55 a § uppfylls.

55 a §. Gottgörelse. Enligt 1 mom. har en elproducent vars anbud om godkännande för premiesystemet Energimyndigheten genom sitt beslut har avslagit i strid med denna lag rätt att få gottgörelse av Energimyndigheten. I sådana fall är tillämpningen av realmedel omöjlig. Det ska vara möjligt att i premiesystemet godkänna kraftverk högst upp till den elproduktion per år

som ska konkurrensutsättas vid anbudsförfarande. Därför kan upphävande av Energimyndighetens beslut om godkännande av ett kraftverk för premiesystemet och återupptagande av ärendet till ny behandling inte resultera i att kraftverket godkänns för premiesystemet, så som närmare förklaras i motiveringarna till 55 §.

En högsta nivå ska fastställas för gottgörelsen. Gottgörelsen kan vara högst fyra procent av det stödbelopp som skulle ha kunnat betalas till elproducenten under den första stödperioden. Stödbeloppet räknas fram på basis av den premie som elproducenten uppgivit i sitt anbud och mängden producerad el, och medelvärdet av marknadspriset på el för tre månader påverkar inte denna kalkyl. Om exempelvis den premie som elproducenten uppgett i sitt anbud är 20 euro/MWh och mängden producerad el 0,2 TWh per år och 0,8 TWh per fyra år, skulle gottgörelsens maximibelopp vara 640 000 euro per år.

Enligt 2 mom. ska yrkandet på gottgörelse behandlas som ett förvaltningstvistemål vid en förvaltningsdomstol. Yrkandet ska inlämnas till förvaltningsdomstolen inom sex månader. Tidsfristen börjar löpa när Energimyndighetens beslut enligt 1 mom. har delgetts elproducenten.

När domstolen behandlar frågan om gottgörelse i samband med ett förvaltningstvistemål, bedömer domstolen först huruvida elproducenten har rätt till gottgörelse enligt 1 mom. Domstolen ska då bedöma huruvida anbudet har avslagits i strid med lagen. Det är inte nödvändigt att konstatera att Energimyndighetens beslut strider mot lagen i något annat förfarande före behandlingen av ärendet med gottgörelse.

57 §. Verkställighet av beslut. Till paragrafens 1 mom. fogas en hänvisning till Energimyndighetens beslut som utfärdats med stöd av 32 § 1 och 2 mom. och som gäller godkännande av ett kraftverk för premiesystemet. Samtidigt ändras namnet Energimarknadsverket till Energimyndigheten.

Energimyndighetens beslut genom vilket ett kraftverk godkänns för premiesystemet är ett förvaltningsbeslut som ger fördel för elproducenten. En elproducent vars kraftverk har godkänts för premiesystemet, ska enligt 1 mom. få skydd för berättigade förväntningar i fråga om beslutets giltighet och skulle kunna inleda förberedelserna inför kraftverksinvesteringen. Verkställande av beslutet utan att det vunnit laga kraft skulle inte på det sätt som närmare förklaras i motiveringarna till 55 § direkt påverka en sådan elproducents rätt, skyldigheter eller fördelar vars kraftverk inte har godkänts för premiesystemet. Rättsskyddet för en sådan elproducent skulle säkerställas i sista hand genom den gottgörelse som anges i 55 a §.

57 a §. Frigörande av deltagandesäkerhet och byggandesäkerhet. I paragrafen föreslås bestämmelser om frigörande av en deltagarsäkerhet enligt 31 § och frigörande av en byggandesäkerhet enligt 33 §. Om energimyndigheten dock fattar ett beslut om avslag enligt 32 § 3 mom. frigörs deltagandesäkerheten direkt med stöd av den nämnda bestämmelsen.

Enligt 1 mom. ska Energimyndigheten utan dröjsmål frigöra en deltagandesäkerhet, om elproducenten inom en månad från det att ett beslut om godkännande för premiesystemet meddelades till förmån för Energimyndigheten lämnar en byggandesäkerhet som ställts på basis av den årliga elproduktion som angetts i anbudet. Om elproducenten inte lämnar någon byggandesäkerhet enligt 33 § 1 mom. 1 punkten ska Energimyndigheten omsätta deltagandesäkerheten i pengar och redovisa dem till staten. I ett sådant fall förfaller dessutom beslutet om godkännande för premiesystemet enligt 37 § 1 mom.

Enligt 2 mom. ska Energimyndigheten utan dröjsmål frigöra en byggandesäkerhet, om elproducenten fullgjort de skyldigheter som anges i 33 § 1 mom. 2 punkten och 3 punkten underpunkt a och de skyldigheter enligt 4 punkten som har samband med dem. Av byggandesäker-

heten frigörs dock endast en del, om kraftverket inte i sin helhet anslutits till elnätet så att den inom den frist som avses i 3 punkten underpunkt a producerar el till nätet. Av byggandesäkerheten frigörs den andel som motsvarar den del av kraftverkets nominella effekt som anslutits till elnätet så att den producerar el till nätet. Om då exempelvis hälften av kraftverket definierat enligt generatorernas eller solcellssystemens nominella effekt hade anslutits till elnätet så att kraftverket producerar el till nätet, ska Energimyndigheten frigöra hälften av byggandesäkerheten och omsätta hälften av säkerheten i pengar och redovisa dem till staten. Om elproducenten inte inom tre år från det att beslutet om godkännande för premiesystemet meddelades anslutit kraftverket till någondera delen till elnätet så att det producerar el, ska Energimyndigheten omsätta byggandesäkerheten i dess helhet i pengar och redovisa dem till staten. Fastän elproducenten skulle ha fullgjort sin skyldighet enligt 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a, ska byggandesäkerheten i dess helhet omsättas i pengar och redovisas till staten, om elproducenten skulle ha försummat skyldigheten enligt 33 § 1 mom. 2 eller 4 punkten. Om däremot ett kraftverk som uppförts enligt 33 § 1 mom. 2 punkten inom den tidsfrist som anges i 3 punkten underpunkt a i sin helhet hade anslutits till elnätet så att det producerar el till nätet och elproducenten skulle också ha fullgjort skyldigheterna enligt 33 § 1 mom. 4 punkten, ska Energimyndigheten frigöra byggandesäkerheten i dess helhet. Elproducenten skulle också kunna bygga kraftverket färdigt i dess helhet och ansluta det till elnätet så att kraftverket producerar el redan innan tre år har gått från det att beslut om godkännande för premiesystemet meddelades. Energimyndigheten ska då utan dröjsmål frigöra byggandesäkerheten i dess helhet efter att ha fått ett av kontrollören verifierat meddelande om att den nämnda skyldigheten är fullgjord och att kraftverket uppfyller de förutsättningar som anges i 30 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten.

58 §. Avgifter. Till 1 mom. fogas en bestämmelse om deltagaravgift som de elproducenter som deltar i anbudsförfarandet ska betala till Energimyndigheten senast på den utsatta dag som fastställts för inlämning av anbud.

Ordnanandet av anbudsförfarande medför administrativa kostnader för Energimyndigheten vilka måste täckas. Sådana kostnader är i första hand personalkostnader som hänför sig direkt till anbudsförfarandet. De totala kostnader som medförs för ordnanandet av anbudsförfarandet ska uppbäras i form av deltagaravgift. Bestämmelser om deltagaravgiften ska utfärdas genom arbets- och näringsministeriets förordning. Deltagaravgiften är anbudsspecifik och dess storlek uppskattas vara cirka 2 500 euro. Deltagaravgiften består av kostnader som uppstår i anslutning till jämförelse av anbud, granskning av att de anbud som godkänns uppfyller förutsättningarna i lag samt fattande av beslut. Deltagaravgiften bör dessutom täcka kostnaderna för utarbetande och översättning av anvisningar och blanketter som har samband med anbudsförfarandet samt kostnader för rådgivning och information om anbudsförfarandet. När deltagaravgiftens storlek har uppskattats har antagandet varit att Energimyndigheten ordnar två anbudsförfaranden och antalet lämnade anbud är totalt cirka 50.

De beslut om anbudsförfarandets utgång som meddelas efter anbudsförfarandet föreslås vara avgiftsfria, och också de kostnader som medförs av dessa beslut ska täckas genom deltagaravgifter. Deltagaravgiften återbetalas inte heller i det fall att en elproducents kraftverk inte godkänns för premiesystemet.

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när de prestationer som hänför sig till premiesystemet är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om andra grunder för avgifterna finns i övrigt i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

59 §. Bevaring av uppgifter. I paragrafen ersätts ordet inmatningspris med ordet stöd, varvid ordet stöd utöver inmatningspriset också åsyftar premiebaserat stöd, och uttrycket ”beslut om godkännande” klarläggs så att det åsyftar beslutet om godkännande för stödsystemet.

60 §. *Hur uppgifter ska lämnas till Energimyndigheten.* I rubriken till paragrafen och i 1 mom. ändras namnet Energimarknadsverket till Energimyndigheten. Till paragrafen föreslås bli fogad en hänvisning till 35 §. Elproducenten ska lämna en rapport om elproduktionen under prisperioden och en verifiering från kontrollören som hänför sig till den, en ansökan om premiebaserat stöd och annat material enligt 35 § 1 mom. till Energimyndigheten på elektronisk väg.

60 a §. *Anbudsdokumentens offentlighet.* I paragrafen föreslås att de anbudshandlingar som hänför sig till premiesystemet, Energimyndighetens begäranden om komplettering samt de utredningar som avfattats med tanke på behandlingen av ett anbudsärende och övriga handlingar ska bli offentliga när de beslut som avses i 32 § har fattats, om det inte någon annanstans i lag föreskrivs något annat om en handlingens offentlighet eller sekretess eller om någon annan begränsning av rätten att ta del av den. Om nämnda dokument blev offentliga innan besluten om anbudsförfarandets utgång hade fattats, skulle en fungerande konkurrens kunna äventyras och anbudsförfarandets utgång påverkas, särskilt med beaktande av att elproducenter har möjlighet att ändra sina anbud fram till ett utsatt datum och komplettera anbudet i fråga om uppgifter enligt 31 § 2 mom. fram till det att beslut meddelas. Därför kan det inte anses ändamålsenligt att de ovan nämnda handlingarna blir offentliga innan beslut enligt 32 § har meddelats.

I bestämmelsen följs samma princip som i 6 § 1 mom. 3 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), där det föreskrivs om tidpunkten när en begäran om komplettering av ett anbud som gäller upphandling och entreprenad, liksom även någon annan rättshandling som avgörs på basis av anbud, samt utredningar och andra handlingar som har sammanställts för behandlingen av anbudsärendet blir offentliga.

1.2 Lagen om kompensationsområden för vindkraft

6 §. *Betalning av vindkraftsavgiften.* Till 2 mom. fogas en hänvisning till det premiebaserade stöd om vilket det föreskrivs i produktionsstödslagen och namnet Energimarknadsverket ändras till Energimyndigheten. Enligt 5 § 1 mom. i lagen om kompensationsområden för vindkraft är de elproducenter som innehar har ett vindkraftverk som är beläget inom ett kompensationsområde för vindkraft skyldiga att betala vindkraftsavgift. Enligt 4 § 2 mom. utgör vindkraftsområdet vid Bottenviken ett sådant kompensationsområde för vindkraft som avses i lagen.

2 Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om premiesystemet ska med stöd av 30—36 § i produktionsstödslagen kunna utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att närmare bestämmelser ska utfärdas särskilt om förutsättningarna enligt 30 § 1 mom. 2, 4, 6 och 7 punkten, de uppgifter som ska lämnas i ett anbud enligt 31 § 1 och 2 mom., volymen av elproduktion som ska konkurransutsättas enligt 32 § samt om anslutande av kraftverk till elnätet och produktion av el till nätet, nyttiggjord värme och total effektivitet, uppföljningsplan och bränslebokföring enligt 33 §.

Bestämmelser om tillämpning av 1 § 4 mom. i produktionsstödsförordningen på förutsättningarna för godkännande av biogaskraftverk och trädbränslekraftverk för tariffsystemet med inmatningspris skulle också behöva utfärdas med stöd av 12 § i produktionsstödslagen. Dessutom bör de behörighetsområden för kontrollörer som anges i 13 § i produktionsstödsförordningen kompletteras med stöd av 40 § i produktionsstödslagen.

Bestämmelser om deltagaravgiften för anbudsförfarande bör utfärdas i arbets- och näringsministeriets förordning om Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer (869/2916).

3 Ikraftträdande

Ändringen av 14 § 2 mom. i produktionsstödslagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. De elproducenter som förbereder byggandet av biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk skulle få en tillräckligt lång tid att bereda sig på att tariffsystemet med inmatningspris ersätts med premiesystemet.

Till övriga delar föreslås ändringarna av produktionsstödslagen och ändringen av 6 § i lagen om kompensationsområden för vindkraft träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Ändringarna skulle kunna sättas i kraft efter det att Finland fått Europeiska kommissionens ståndpunkt i frågan huruvida premiesystemet är förenligt med den inre marknaden. Behandlingen i kommissionen beräknas ta 6—12 månader.

Enligt övergångsbestämmelsen i lagen om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor ska den förutsättning som avses i 30 § 1 mom. 7 punkten i denna lag kunna uppfyllas också genom ett sådant anslutningsavtal som gör det möjligt att ansluta ett kraftverk till elnätet, om avtalet har ingåtts innan lagen trätt i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

När man bedömer de föreslagna bestämmelserna i konstitutionellt hänseende är aktuella paragrafer då 15 § och 18 § 1 mom. om egendomsskyddet och näringsfriheten, 21 § 1 mom. som gäller rättssäkerheten, 80 § som gäller utfärdande av förordning och överföring av lagstiftningsmakten, 81 § som handlar om skatter och avgifter till staten samt 87 § som handlar om fonder utanför budgeten.

Godkännandet av ett kraftverk för premiesystemet enligt 32 § kan åtminstone i viss mån anses grunda sådana rättigheter för elproducenter som har egendomsverkningar och som omfattas av egendomsskyddet enligt 15 § 1 mom. i grundlagen. Elproducenten kan få grundlagsenligt skydd för sin rättsliga ställning och de investeringar som denne gjort närmast med stöd av samverkan av 15 och 18 § i grundlagen. Enligt 57 § 1 mom. skulle det vara möjligt att omedelbart verkställa Energimyndighetens beslut. Det är fråga om ett beslut som ger elproducenten en fördel som inte kan anses direkt påverka någon annan elproducents rätt, skyldighet eller fördel, och andra elproducenter har således inte sådan partsställning som avses i förvaltningsprocesslagen. Om processen för att söka ändring i beslutet dock inleds, skulle fullföljdsdomstolen endast undantagsvis kunna avbryta eller förbjuda verkställigheten av beslutet.

Återkallande av ett tillstånd eller en betydlig åtstramning av tillståndsvillkoren betraktas som myndighetsåtgärder som ingriper kraftfullare i individens rättsliga ställning än avslag på en ansökan om tillstånd. Bestämmelserna om hur ett beslut om godkännande för premiesystemet förfaller, ändras och återkallas finns i 37 §. Bakom regleringen kan anses ligga en med tanke på premiesystemets målsättning godtagbar grund och regleringen kan betraktas som proportionell med avseende på målen. Enligt 37 § 1 mom. ska beslutet förfalla om elproducenten försummar sin skyldighet att lämna byggandesäkerhet eller skyldighet att uppföra kraftverket enligt 33 § 1 mom. 2 punkten eller om den väsentliga skyldigheten enligt 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt b att ansluta kraftverket till elnätet inte har fullgjorts. Beslutet om godkännande ska dessutom förfalla efter att stödperioden löpt ut, då elproducenten har fullgjort sina skyl-

digheter i anslutning till premiesystemet. Bestämmelser om ändring av beslutet om godkännande föreslås i 37 § 2 mom., med stöd av vilket Energimyndigheten ska kunna behandla ärendet när beslutet behöver ändras på grund av ändringar i EU-regleringen. Möjligheten att återkalla beslut har i 37 § 3 mom. kopplats till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelse och till att eventuella anmärkningar och varningar som getts elproducenten inte har lett till att bristerna i verksamheten har avhjälpats (GrUU 40/2002 rd, GrUU 14/2004 rd, GrUU 7/2005 rd, GrUU 20/2006 rd). Prövningen i samband med när beslutet om godkännande för premiesystemet förfaller, ändras eller återkallas ska med tanke på förutsägbarheten i myndigheternas verksamhet betraktas som tillräckligt exakt, entydig och bunden. Eftersom elproducenten med stöd av 55 § har rätt att få ett beslut som Energimyndigheten fattat behandlat vid ett oavhängigt rättskipningsorgan ska förslagen anses vara tillräckliga med tanke på rättsskyddet.

Premiesystemet ska vara teknikneutralt. Vid ett anbudsförfarande ska en elproducent också kunna lägga in ett anbud angående biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk. Tariffsystemet med inmatningspris är ett överlappande stödsystem. Överlappande stödsystem främjar inte uppnåendet av målen för förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt. Elproducenterna ska dock enligt den ändring som föreslås i 14 § 2 mom. ha en möjlighet att under en övergångsperiod som varar till utgången av 2018 lämna in en ansökan om godkännande av biogaskraftverk eller trädbränslekraft för tariffsystemet med inmatningspris. Övergångsperioden kan anses vara tillräckligt lång.

Den föreslagna regleringen om godkännande av en elproducents kraftverk för premiesystemet samt den tidsfrist som fastställts för inlämnande av ansökan om godkännande av biogaskraftverk och trädbränslekraftverk för tariffsystemet med inmatningspris, kan betraktas som acceptabla med avseende på generalklausulen om egendomsskyddet i 15 § 1 mom. och bestämmelserna om tryggnad av näringsfriheten i 18 § i grundlagen.

Det föreslås vara möjligt att med stöd av 55 § vid förfarandet för begäran om omprövning söka ändring i Energimyndighetens beslut att inte godkänna en elproducents kraftverk för premiesystemet (32 § 3 mom.), beslut om premiebaserat stöd och om godkännande av uppföljningsplanen (35 § 2 mom.), beslut om underkapacitetsersättning (36 § 3 mom.) samt beslut om ändring, återkallelse och överföring av besluten angående premiesystemet (37 §). Bestämmelserna om avbrott i utbetalningen (49 §), återkrav (51 §) och kvittning (54 §) är desamma som tillämpas på tariffsystemet med inmatningspris, och det är möjligt att söka ändring också i besluten om dem vid förfarandet för begäran om omprövning.

Omprövningsförfarandet eller utvidgningen av det är principiellt inte förknippat med konstitutionella problem (GrUU 55/2014 rd). Avsikten är att sammanjämka en snabb och effektiv myndighetsverksamhet med kravet angående effektivt rättsskydd. Reglering som indirekt främjar snabbheten i användningen av rättsskyddsmedel främjar samtidigt den rätt att idka näring som avses i 18 § 1 mom. i grundlagen. Inga ändringar föreslås i 55 § 2 mom. i produktionsstödslagen. Enligt momentet söks ändring i ett beslut med anledning av begäran om omprövning därför genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen, och ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. När det gäller rättsskyddets tillräcklighet av betydelse är också gottgörelsen enligt 55 a §. Om fullföljdsdomstolen anser att Energimyndighetens beslut enligt 32 § 3 mom. strider mot lagen och därav följer att ett kraftverk för en elproducent som överklagat beslutet inte har blivit godkänt för premiesystemet, ska domstolen enligt 55 a § kunna ålägga Energimyndigheten att betala en gottgörelse till elproducenten. Systemet för att söka ändring kan överlag anses garantera både att det finns tillgänglig och tillräcklig rättssäkerhet och att ärendena behandlas så snabbt det går med hänsyn till kravet på rättssäkerhet. Grundlagsutskottet har ansett att under förutsättning att nämnda villkor är uppfyllda är det med hänsyn till 21 §

RP 175/2017 rd

i grundlagen i regel motiverat att tillämpa systemet med besvärstillstånd (GrUU 55/2014 rd). Den föreslagna regleringen ska anses vara tillräcklig med avseende på det ur rättssäkerhets-synpunkt viktiga 21 § 1 mom. i grundlagen.

Det föreslås vara möjligt att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet med stöd av 30 § 3 mom., 31 § 4 mom., 32 § 4 mom., 33 § 2 mom., 34 § 4 mom., 35 § 3 mom. och 36 § 4 mom. När det gäller bemyndiganden att utfärda förordning genom lag har det i grundlagsutskottets etablerade praxis riktats krav angående bestämmelsernas exakthet och noggrann avgränsning av bestämmelserna (t.ex. GrUU 25/2005 rd). Bemyndigandena att utfärda förordning kan anses vara tillräckligt exakta och noggrant avgränsade och den föreslagna regleringen kan anses vara icke problematisk mot bakgrund av 80 § 1 mom. i grundlagen.

Finansieringen av produktionsstödssystem baserar sig i många EU-länder på avgifter som tas ut hos elanvändarna. I Finland ska en avgift som tas ut hos elanvändarna enligt 81 § i grundlagen betraktas som skatt. Då förutsätts det att det i skattelagen föreskrivs om grunderna för skattskyldigheten och för hur skatten bestäms samt om den skattskyldiges rättssäkerhet. Det är i praktiken inte möjligt att med tillräcklig noggrannhet i förväg uppskatta den finansiering som krävs för ett premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande, varvid det inte är möjligt att i lag utfärda bestämmelser om grunderna för hur skatten bestäms med sådan noggrannhet som grundlagen förutsätter. I Finland är det inte heller faktiskt möjligt att med stöd av 87 § i grundlagen hos elanvändarna insamla avgifter av skattenatur till en fond. Det är möjligt att inrätta en fond endast om skötseln av någon bestående statlig uppgift nödvändigtvis kräver det och en kvalificerad majoritet av riksdagen understöder godkännande av lagförslaget. Med tanke på tryggheten av riksdagens budgetmakt är inställningen till att inrätta nya fonder synnerligen restriktiv (RP 1/1998 rd). Då premiesystemet finansieras via statsbudgeten tillämpas riktlinjerna för miljö- och energistöd inte på finansieringen, och man har inte heller någon skyldighet att öppna stödssystemet för projekt som genomförs i någon annan medlemsstat.

Enligt 81 § i grundlagen ska bestämmelser om avgifter samt de allmänna grunderna för storleken av avgifter för de statliga myndigheternas tjänsteåtgärder, tjänster och övriga verksamhet utfärdas genom lag. Bestämmelsen förutsätter att bestämmelser om de allmänna grunderna för avgifter för en verksamhet och om avgifternas storlek utfärdas genom lag. Genom lag ska utfärdas allmänna bestämmelser om vilka tjänsteåtgärder, tjänster och varor som kan avgiftsbeläggas eller om vilka typer av prestationer som är helt avgiftsfria. Genom lag ska likaså utfärdas bestämmelser om de principer som ska följas vid avgiftsberäkningen. En elproducent som deltar i anbudsförandet ska enligt 58 § vara skyldig att till Energimyndigheten betala en deltagaravgift som används för att täcka de totalkostnader som medförs av anbudsförandet. Den föreslagna regleringen ska anses vara tillräcklig med avseende på 81 § 2 mom. i grundlagen.

De lagförslag som ingår i propositionen innehåller inte några sådana inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna eller andra författningsrättsliga aspekter som skulle vara problematiska ur grundlagens synpunkt. Därför är det motiverat att anse att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) 2 §, 5 § 12 punkten, 8 § 1 mom. 2 punkten, 14 § 2 mom., 40 § 1 mom., det inledande stycket i 43 § 2 mom. och 43 § 2 mom. 3 punkten, rubriken för 48 § och 48 § 1 mom., 49 § 1 och 2 mom., 50 §, 51 § 1 och 2 mom., 53 och 54 §, 55 § 1 mom., 57 § 1 mom., 58 § 1 mom., 59 § 1 mom., rubriken för 60 § och 60 § 1 mom.,

av dem 2 §, 43 § 2 mom. 3 punkten, 48 § 1 mom., 50 §, 59 § 1 mom. och 60 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1426/2011, 5 § 12 punkten och 55 § 1 mom. sådana de lyder i lag 434/2014, 14 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1274/2015, 49 § 1 mom., 51 § 1 och 2 mom. och 53 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1426/2011 samt 54 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 491/2013, och

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 434/2014 och 261/2015, nya 13—16 punkter och till lagen ett nytt 4 kap. i stället för det 4 kap. som upphävts genom lag 1426/2011 samt nya 55 a, 57 a och 60 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ett inmatningspris som ska betalas av statliga medel för el som produceras från förnybara energikällor och om annat produktionsstöd som ska betalas på basis av ett anbudsförfarande.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

12) *elproducent* fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk eller som förbereder uppförande av ett kraftverk,

13) *solkraftverk* kraftverk där el produceras med solens strålningsenergi inom ett eller flera system för solcellsenergi som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

14) *vågekraftverk* kraftverk där el produceras från vågornas rörelseenergi i en generator eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

15) *små enheter för förnybar energi* vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk, solkraftverk eller vågekraftverk som producerar högst 10 000 megawatt el inom ett kalenderår och som bildar en självständig och funktionell helhet som är belägen inom ett enhetligt område,

16) *kraftverk för förnybar energi* ett vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk, solkraftverk eller vågekraftverk som bildar en självständig och funktionell helhet som är belägen inom ett enhetligt område, eller en helhet som innehas av en och samma elproducent, som

RP 175/2017 rd

består av flera småenheter för förnybar energi och som använder sig av samma källa för förnybar energi.

8 §

Särskilda förutsättningar för godkännande av skogsfliskraftverk

Ett skogsfliskraftverk kan godkännas för tariffsystemet bara om

2) det inte hör eller tidigare har hört till tariffsystemet eller premiesystemet.

14 §

Ansökan

Ansökan ska göras innan ett vindkraftverk, ett biogaskraftverk och en biogasanläggning som producerar biogas för kraftverket eller ett trädbränslekraftverk tas i kommersiell drift. När det gäller vindkraftverk, med undantag för pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk, ska ansökan dessutom göras innan kvotbeslutet upphör att gälla. Ansökan om godkännande av ett skogsfliskraftverk kan göras också när kraftverket har tagits i kommersiell drift. Ansökan om godkännande av biogaskraftverk och trädbränslekraftverk i tariffsystemet med inmatningspris ska dock lämnas in till Energimyndigheten senast den 31 december 2018.

4 kap.

Premiesystem som baserar sig på anbudsförfarande

30 §

Anbudsförfarande

En elproducent kan delta i ett anbudsförfarande för kraftverk för förnybar energi, om

- 1) kraftverket uppfyller den allmänna förutsättningen för läge enligt 7 §,
- 2) kraftverket är, med undantag av kraftverksbyggnaden och fundamentet till den, helt nytt och innehåller inte begagnade delar,
- 3) inget statligt stöd har beviljats för driften av kraftverket eller investering i det, ingen ansökan om godkännande för tariffsystemet eller premiesystemet är aktuell och inget ärende om beviljande av energistöd med stöd av statsunderstödslagen är aktuellt för dess del,
- 4) kraftverket byggs inte på platsen för ett sådant tidigare kraftverk som beviljats statligt stöd för investering och som har återstående teknisk drifttid i mer än ringa utsträckning,
- 5) inget bindande beslut om anskaffning av anläggningstillgångar för eller inledande av byggnadsarbetena på kraftverket har fattats,
- 6) en detaljplan, en generalplan som styr byggandet av vindkraftverk, ett avgörande som gäller planeringsbehov, ett bygglov och ett åtgärdstillstånd, vilka krävs enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och utgör förutsättningar för byggande av kraftverket, samt undantagsbeslut som avses i 171 § i den lagen, är i kraft, och
- 7) elnätinnehavaren har lämnat ett anbud på anslutning som gör det möjligt att ansluta kraftverket till ett i elmarknadslagen (588/2013) avsett elnät med beaktande av de villkor i fråga om nätets kapacitet som angetts i anbudet, eller, om elnätinnehavaren inte lämnat något

anbud på anslutning, ett i elmarknadslagen avsett anslutningsavtal om anslutning av kraftverket till elnätet har ingåtts med elnätsinnehavaren.

Energimyndigheten ska ordna ett anbudsförfarande på ett opartiskt och icke diskriminerande sätt samt informera om tidsfrister och andra omständigheter som är av väsentlig betydelse med tanke på anbudsförfarandet och lämnandet av anbud.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för deltagande i anbudsförfarandet och om ordnande av anbudsförfarande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Anbud

Elproducenten ska senast på en av Energimyndigheten utsatt dag lämna anbud på premien och årsproduktionen av el samt namnge det kraftverk där elektriciteten ska produceras. Elproducenten får inte göra ändringar i uppgifterna eller dra bort sitt anbud efter den utsatta dagen.

I anbudet ska det anges en prisperiod från och med vilken stödperioden börjar löpa. Prisperioden ska vara senast den första prisperiod som inleds efter det att tre år har gått från det att beslutet om godkännande av kraftverket för premiesystemet meddelades. Anbudet ska dessutom innehålla för myndighetens prövning behövlig information om elproducenten, kraftverket och små enheter för förnybar energi som eventuellt hör till kraftverket, om uppfyllandet av förutsättningarna för deltagande i anbudsförfarandet och om sådana omständigheter som är av betydelse för godkännandet i premiesystemet. Anbudet ska göras på en blankett som fastställts av Energimyndigheten och det ska också i övrigt överensstämma med kraven på samt villkoren och grunderna för anbudsförfarandet.

Elproducenten ska senast på den utsatta dag som avses i 1 mom. till förmån för Energimyndigheten lämna en deltagandesäkerhet vars belopp i euro är lika med den i anbudet angivna årliga elproduktionen i megawattimmar multiplicerad med två. Som deltagandesäkerhet godkänns borgen, försäkring eller en pantsatt deposition. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Deltagandesäkerheten ska gälla i sex månader efter den utsatta dag som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas i anbudet och om anbudsblanketten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Godkännande för premiesystemet

Energimyndigheten kan på basis av anbudsförfarandet för premiesystemet godkänna kraftverk för förnybar energi högst upp till den årsproduktion av el som konkurrensutsätts vid anbudsförfarandet. Bland anbudena godkänns de som har den lägsta premien, förutsatt att också förutsättningarna enligt 30 och 31 § är uppfyllda och att det inte föreligger något hinder för godkännande enligt denna lag. Energimyndigheten kan vid behov be elnätsinnehavaren bekräfta att det är möjligt att ansluta kraftverket till elnätet. Ett kraftverk kan dock inte godkännas för premiesystemet, om

1) den erbjudna premien inte underskrider acceptpriset vid anbudsförfarandet, som är högst den maximala stödnivån enligt 25 § 1 och 2 mom.,

2) elproducenten har blivit föremål för en åtgärd eller ett beslut som nämns i 18 § 2 mom. 3 punkten eller elproducenten är ett sådant företag i svårigheter som avses i Europeiska unionens regler för statligt stöd,

3) Energimyndigheten har kännedom om en i 84 § i lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) avsedd grund som förutsätter att el-

producenten ska uteslutas ur anbudsförfarandet vid ett anbudsförfarande som ordnats i enlighet med den lagen,

4) Energimyndigheten har grundad anledning att misstänka att den erbjudna premien leder till en situation där den ersättning som elproducenten får i betydlig grad överskrider de godtagbara kostnader för elproduktion som kan betraktas som skäliga, när sådant avkastningskrav på kapital som allmänt tillämpas på motsvarande projekt inom branschen används som jämförelsegrund,

5) anbudet har baserat sig på sådana avtal mellan elproducenter, beslut av sammanslutningar av elproducenter eller samordnade förfaranden av elproducenter som har till syfte att på ett betydande sätt hindra, begränsa eller snedvrیدا anbudsförfarandet eller som leder till att anbudsförfarandet på ett betydande sätt hindras, begränsas eller snedvrیدs,

6) anbud inte lämnats på årlig elproduktion i en omfattning som med minst 20 procent överskrider den årliga produktionskapacitet för el som högst kan godkännas på basis av anbudsförfarandet.

Ett kraftverk godkänns för premiesystemet så att stödperioden är högst 12 år. I beslutet om godkännande för premiesystemet ska det finnas uppgifter och bestämmelser om elproducenten, kraftverket och den förnybara energikälla som kraftverket drivs med, årsproduktionen av el och premien enligt anbudet samt om den period under vilken kraftverket omfattas av premiesystemet och om den prisperiod från och med vilken stödperioden börjar löpa och den prisperiod då stödperioden slutar. Beslutet ska dessutom innehålla uppgifter och bestämmelser om övrig information som är nödvändig med tanke på allmänt eller enskilt intresse och som hänför sig till förutsättningarna för beslutet.

Ett beslut om avslag på en elproducents anbud ska innehålla uppgifter om elproducenten, kraftverket samt övrig information som är nödvändig med tanke på allmänt eller enskilt intresse och som hänför sig till förutsättningarna för beslutet. Deltagandesäkerheten frisläpps när ett avslagsbeslut meddelas.

Närmare bestämmelser om acceptpriset vid anbudsförfarandet och den årsproduktion av el som är föremål för anbudsförfarande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 §

Elproducentens skyldigheter i premiesystemet

En elproducent vars kraftverk har godkänts för premiesystemet ska

1) inom en månad från det att beslutet om godkännande för premiesystemet meddelades till förmån för Energimyndigheten lämna en byggandesäkerhet vars belopp i euro är lika med den i anbudet angivna årliga elproduktionen i megawattimmar multiplicerad med 16 och som är i kraft tre år och sex månader samt i fråga om byggandesäkerheten i övrigt iakttä vad som i 31 § 2 mom. föreskrivs om deltagandesäkerheten,

2) uppföra kraftverket så att det uppfyller de förutsättningar som anges i 30 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten,

3) efter det att beslutet om godkännande meddelats ansluta kraftverket till elnätet

a) åtminstone delvis inom tre år från beslutet, så att kraftverket producerar el till nätet, samt

b) i dess helhet inom fem år från beslutet, så att hela kraftverket producerar el till nätet,

4) till Energimyndigheten inom två månader från det att den frist som anges i 3 punkten underpunkt a löpt ut lämna de preciserade uppgifterna om kraftverket och inom två månader från det att den frist som anges i 3 punkten underpunkterna a och b löpt ut lämna ett av kontrollören verifierat meddelande om huruvida den skyldighet som anges i 2 punkten samt i 3 punktens underpunkt i fråga har fullgjorts,

5) tre månader innan den första prisperiod som berättigar till stöd inleds till Energimyndigheten lämna en uppföljningsplan för produktionen av sådan el som berättigar till stöd och som med tanke på besluten om premiebaserat stöd och underkapacitetsersättning ger en tillförlitlig utredning av elproduktionen vid kraftverket,

- 6) under varje kalenderår då kraftverket omfattas av premiesystemet
- a) i kraftverket eller, om kraftverket omfattar små enheter för förnybar energi, också i varje sådan enhet, producera en större mängd el än vad en småproducent enligt lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) producerar per kalenderår,
 - b) vid ett biogaskraftverk producera minst 85 procent av elen, och om också värme produceras vid kraftverket också minst 85 procent av värmen, med biogas,
 - c) vid ett trädbränslekraftverk producera minst 85 procent av elen och värmen med andra trädbränslen än sådan skogsflis som avses i 25 § 4 mom. och vid elproduktionen producera värme för nyttobruk, så att det har en total effektivitet på minst 50 procent eller, då kraftverkets generatorer har en sammanlagd nominell effekt på minst 1 megavoltampere, på minst 75 procent,
- 7) under den period som består av de fyra första åren av stödtiden (*första stödperioden*) producera i genomsnitt minst 75 procent och under de följande fyraårsperioderna (*andra och tredje stödperioden*) i genomsnitt minst 80 procent av den årsproduktion av el som anges i beslutet om godkännande för premiesystemet,
- 8) till Energimyndigheten anmäla bestående ändringar som gäller förutsättningen enligt 30 § eller uppföljningsplanen, och ändringar i kraftverkets besittningsförhållanden, samt
- 9) iakttä vad som i 22 § 2 mom. föreskrivs om bokföringsskyldighet.
- Närmare bestämmelser om byggandesäkerhet, anslutande av kraftverket till elnätet, produktion av el till nätet, nyttiggjord värme och kraftverkets totala effektivitet, uppföljningsplan och bränslebokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §

Premiebaserat stöd

Det premiebaserade stödet grundar sig på den mängd el som producerats vid ett kraftverk i enlighet med 33 § 1 mom. 6 punkten och beslutet om godkännande för premiesystemet och godkännande av uppföljningsplanen, från vilken den elenergi som kraftverkets apparatur för egen förbrukning förbrukar dragits av. Bestämmelser om apparaturen för egen förbrukning finns i 24 § 1 mom. Stödet grundar sig dessutom på sådan elproduktion vid ett biogaskraftverk som baserar sig på biogas och sådan elproduktion vid ett trädbränslekraftverk som baserar sig på trädbränsle, dock inte el som producerats med sådan skogsflis som avses i 25 § 4 mom. På den elproduktion som utgör grunden för det premiebaserade stödet tillämpas dessutom vad som i 24 § 2 mom. föreskrivs om produktionen av sådan el som berättigar till acceptpris och rörligt produktionsstöd. Den elproduktion som utgör grunden för det premiebaserade stödet kan under en stödperiod dock vara i genomsnitt högst lika med den årsproduktion av el som anges i anbudet.

Beloppet av premiebaserat stöd beräknas på basis av den mängd el som producerats under prisperioden och som utgör grunden för det premiebaserade stödet, premien enligt beslutet om godkännande och riktpriiset för el på 30 euro per megawattimme. Bestämmelser om prisperioderna finns i 16 § 1 mom.

Stödet beräknas enligt premien, om medelvärdet av marknadspriset på el på den ort där kraftverket är beläget är högst lika med riktpriiset på el. Det premiebaserade stödet reduceras med skillnaden mellan marknadspriset på el och riktpriiset på el, när marknadspriset är högre än riktpriiset, men lägre än summan av riktpriiset och premien.

Närmare bestämmelser om den elproduktion som utgör grunden för premien och om det premiebaserade stödet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §

Betalning av premiebaserat stöd

Inom två månader från det att prisperioden löpt ut ska elproducenten lämna Energimyndigheten en tillförlitlig rapport om elproduktionen enligt 34 § under prisperioden och en ansökan om premiebaserat stöd samt korrekta och tillräckliga uppgifter om andra omständigheter som behövs för att det premiebaserade stödet ska kunna betalas ut. Till rapporten ska fogas en kontrollörs verifiering av att de uppgifter som lämnats i rapporten är riktiga.

Energimyndigheten fattar beslut om premiebaserat stöd på basis av ansökan och rapporten. Energimyndigheten betalar elproducenten premiebaserat stöd för prisperioden, om elproducenten lämnat in en ansökan enligt 1 mom. och de övriga förutsättningarna enligt denna lag är uppfyllda. Energimyndigheten ska dock godkänna uppföljningsplanen innan något premiebaserat stöd kan betalas till elproducenten. I beslutet om godkännande av uppföljningsplanen ska det ges uppgifter och bestämmelser om sådana omständigheter som är nödvändiga med tanke på allmänt och enskilt intresse och som har samband med uppfyllandet av förutsättningarna för beslutet.

Närmare bestämmelser om innehållet i rapporten, om inlämnandet av ansökan samt om de uppgifter som ska lämnas i ansökan och om verifiering av uppgifterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

36 §

Underkapacitetsersättning och betalning av den

En elproducent ska betala underkapacitetsersättning till Energimyndigheten för den elproduktion med vilken den mängd el som enligt 33 § 1 mom. 7 punkten ska produceras under stödperioden underskrids. Någon underkapacitetsersättning betalas dock inte för sådana timmar under vilka marknadspriset på el på den ort där kraftverket är beläget är negativt eller om underkapaciteten uppstår av orsaker som beror på elnätsinnehavaren, om kontrollören har verifierat elmängden i fråga och orsaken till underkapacitet. På den elproduktion som förpliktar till betalning av underkapacitetsersättning tillämpas i övrigt vad som i 34 § 1 mom. föreskrivs om den elproduktion som utgör grunden för det premiebaserade stödet.

Underkapacitetsersättningens belopp beräknas enligt mängden producerad el som utgör grunden för ersättningen och utifrån premien enligt beslutet om godkännande för premiesystemet.

Energimyndigheten fattar beslut om underkapacitetsersättning efter utgången av en stödperiod, om underkapacitetsersättning ska påföras. Elproducenten är skyldig att betala underkapacitetsersättningen inom ett år från det att beslutet om skyldighet att betala underkapacitetsersättning vunnit laga kraft.

Närmare bestämmelser om underkapacitetsersättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

När besluten i fråga om premiesystemet förfaller, ändras, återkallas eller överförs

Ett beslut om godkännande för premiesystemet förfaller om elproducenten inte lämnar bygandesäkerhet enligt 33 § 1 mom. 1 punkten eller uppför kraftverket enligt 33 § 1 mom. 2 punkten eller om kraftverket, av orsaker som beror på elproducenten, inte har anslutits till elnätet enligt 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt b så att kraftverket producerar el till nätet. Ett

beslut om godkännande förfaller också när stödperioden enligt beslutet har löpt ut och elproducenten har betalat underkapacitetsersättningarna enligt besluten om dem.

Energimyndigheten kan ändra ett beslut om godkännande för premiesystemet, om bränslet till följd av en ändring av Europeiska unionens lagstiftning inte längre godkänns som förnybar energikälla eller främjandet av användningen av det genom en stödordning inte längre är tillåtet. Energimyndigheten kan ändra också ett beslut om godkännande av en uppföljningsplan, om det sker en ändring i grunden för en bestämmelse som meddelats i beslutet och ändringen betraktas som permanent.

Energimyndigheten kan återkalla ett beslut om godkännande för premiesystemet, om

1) elproducenten har lämnat felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet om godkännande av ett kraftverk för premiesystemet eller annars prövningen i anslutning till det, eller

2) elproducenten på ett väsentligt sätt försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning som föreskrivs i denna lag eller en bestämmelse som meddelats i beslutet om godkännande för premiesystemet eller beslutet om godkännande av uppföljningsplanen, och anmärkningar och varningar som getts elproducenten inte har resulterat i att bristerna i verksamheten avhjälpats.

Energimyndigheten ska överföra ett beslut om godkännande till annan elproducent, om elproducenten skriftligen meddelar att förvaltningen av det kraftverk som nämns i beslutet övergått till en annan elproducent och lämnar behövliga uppgifter om den som övertagit kraftverket och dennes samtycke till överföringen. Den övertagande parten svarar för fullgörandet av elproducentens skyldigheter enligt denna lag och iakttagandet av de bestämmelser som meddelats i beslutet om godkännande för det kraftverks del som denne innehar och har rätt till stöd efter att ha fått kännedom om överföring av beslutet om godkännande. När Energimyndigheten fattar beslut om överföring av ett beslut om godkännande ska myndigheten samtidigt se över beslutet i fråga om omständigheter som avses i 32 § 2 mom., om beslutet gäller godkännande för premiesystemet, och i fråga om omständigheter som avses i 35 § 2 mom., om beslutet gäller godkännande av uppföljningsplan.

40 §

Kontrollörens uppgifter

Kontrollören lämnar den verifiering som avses i 14, 28, 33, 35 och 36 §.

43 §

Rätt att få information

Trots sekretessbestämmelserna har Energimyndigheten rätt att från andra myndigheter få nödvändig information för tillsynen över efterlevnaden av denna lag om följande:

3) andra omständigheter kring elproducenten som är av väsentlig betydelse för att godkänna producenten i stödsystemet eller för att bestämma, betala ut, avbryta utbetalningen av eller återkräva stödet eller för elproducentens betalningsskyldighet.

48 §

Brott mot bestämmelserna om produktionsstöd

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot anmälnings- eller bokföringsskyldigheten enligt 22 § 1 mom. 1 punkten, 22 § 2 eller 3 mom. eller 33 § 1 mom. 8 eller 9 punkten, eller
 - 2) lämnar en felaktig uppgift i en rapport som avses i 27 eller 35 §, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om produktionsstöd* dömas till böter.
-

49 §

Avbrytande av utbetalningen

Energimyndigheten kan besluta avbryta utbetalningen av stödet, om

- 1) det finns anledning att misstänka att elproducenten har blivit föremål för ett förfarande som avses i 18 § 2 mom. 3 punkten eller att förutsättningarna i 7—11 § eller 30 § inte längre uppfylls,
 - 2) det finns anledning att misstänka att elproducenten inte lämnar in riktiga eller tillräckliga uppgifter för bestämmande av stödet eller att denne i övrigt på ett väsentligt sätt försummar eller överträder en skyldighet eller inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande för tariffsystemet eller premiesystemet eller i beslutet om godkännande av uppföljningsplanen enligt premiesystemet, eller
 - 3) elproducenten inte har följt ett förbud eller föreläggande som meddelats med stöd av 46 §.
- Energimyndigheten ska avbryta utbetalningen, om elproducenten inte har följt ett beslut om återkrävande av stöd enligt 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001).
-

50 §

Återbetalning

Elproducenten ska utan dröjsmål återbetala ett stöd eller en del av stödet som denne fått felaktigt utbetalt, till för högt belopp eller uppenbart grundlöst. Om det belopp som ska återbetalas uppgår till högst 10 euro, behöver det inte återbetalas.

51 §

Återkrav

Energimyndigheten ska besluta att ett redan utbetalt stöd ska återkrävas, om elproducenten

- 1) inte har följt ett beslut som avses i 49 § 2 mom., eller
 - 2) har låtit bli att återbetala det stöd eller den del av stödet som ska återbetalas enligt 50 §.
- Energimyndigheten kan bestämma att ett redan utbetalt stöd eller en del av stödet ska återkrävas, om elproducenten
- 1) har blivit föremål för ett förfarande som avses i 18 § 2 mom. 3 punkten,
 - 2) inte lämnar in riktiga och tillräckliga uppgifter för stödet eller för underkapacitetsersättningen, eller

RP 175/2017 rd

3) har vägrat lämna uppgifter enligt 43 § 1 mom. eller material enligt 45 § 2 mom. eller bistå vid en inspektion enligt 45 § 3 mom.

53 §

Frist för återkrav och återbetalning

Energimyndigheten ska fatta beslut om återkrav utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 51 § har kommit till myndighetens kännedom.

Ett återkrav på stödet eller på ränta eller dröjsmålsränta på stödet får inte längre inledas när det har gått tio år från det att beslutet om godkännande för tariffsystemet eller premiesystemet förföll eller återkallades. På motsvarande sätt upphör skyldigheten enligt 50 § att återbetala stödet när det har gått tio år från det att beslutet om godkännande förföll eller återkallades.

54 §

Kvittning

Energimyndigheten kan besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas. På kvittning av det beloppet tillämpas vad som i 30 § i statsunderstödslagen föreskrivs om kvittning av statsunderstöd som ska återbetalas eller återkrävas.

Efter att ha underrättat elproducenten i fråga om kvittning kan Energimyndigheten besluta

- 1) att en post av den vindkraftsavgift som ska betalas med stöd av lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013) kvittas mot det stöd som ska betalas ut enligt 29 eller 35 §,
- 2) att underkapacitetsersättning kvittas mot det stöd som ska betalas ut enligt 35 §.

55 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Omprövning av Energimyndighetens beslut enligt 15, 17 och 17 b §, 18 § 2 mom. samt 28, 32, 33, 35—37, 39 och 54 § får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

55 a §

Gottgörelse

En elproducent vars anbud om godkännande för premiesystemet Energimyndigheten genom sitt beslut har avslagit i strid med denna lag har rätt att av Energimyndigheten få gottgörelse som kan vara högst fyra procent av det stöd som beräknats på basis av den premie och den årsproduktion av el som elproducenten angett i sitt anbud och som hade kunnat betalas till elproducenten under den första stödperioden.

Yrkandet på gottgörelse behandlas som ett förvaltningstvistemål vid en förvaltningsdomstol. Yrkandet ska lämnas in till förvaltningsdomstolen inom sex månader från det att Energimyndighetens beslut enligt 1 mom. har delgetts elproducenten.

57 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som Energimyndigheten meddelat med stöd av 32 § 1 och 2 mom. eller 49 eller 54 § får verkställas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

57 a §

Frigörande av deltagandesäkerhet och byggandesäkerhet

Energimyndigheten ska frigöra en deltagandesäkerhet utan dröjsmål, om elproducenten lämnar byggandesäkerhet enligt 33 § 1 mom. 1 punkten. I annat fall ska Energimyndigheten omsätta deltagandesäkerheten i pengar och redovisa dem till staten.

Energimyndigheten ska utan dröjsmål frigöra en byggandesäkerhet, om elproducenten fullgjort de skyldigheter som anges i 33 § 1 mom. 2 punkten och 3 punkten underpunkt a och de skyldigheter enligt 4 punkten som har samband med dem. Av byggandesäkerheten frigörs dock endast den andel som motsvarar kraftverkets nominella effekt till den del elproducenten fullgjort den skyldighet som anges i 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a. Energimyndigheten ska omsätta byggandesäkerheten i pengar och redovisa dem till staten till den del säkerheten inte frigjorts efter det att den frist som anges i 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a har löpt ut.

58 §

Avgifter

För att de totala kostnader som ordnandet av anbudsförfarande för godkännande för premiesystemet medför ska kunna täckas ska elproducenten senast den utsatta dag som avses i 31 § 1 mom. betala en deltagaravgift till Energimyndigheten. Deltagaravgiften återbetalas inte. Bestämmelser om deltagaravgiften utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimyndighetens prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om andra grunder för avgifterna finns i övrigt i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

59 §

Bevaring av uppgifter

Elproducenten är skyldig att bevara materialet till rapporten för utbetalning av stöd till dess det har gått tio år sedan beslutet om godkännande för stödsystemet förföll eller återkallades.

60 §

Hur uppgifter ska lämnas till Energimyndigheten

Elproducenten ska lämna den ansökan och rapport som avses i 28 och 35 § till Energimyndigheten på elektronisk väg.

60 a §

Anbudshandlingarnas offentlighet

De anbudshandlingar som hänför sig till premiesystemet, Energimyndighetens begäranden om komplettering samt de utredningar och övriga handlingar som avfattats med tanke på behandlingen av ett anbudsärende blir offentliga när de beslut som avses i 32 § har fattats, om det inte någon annanstans i lag föreskrivs något annat om en handlingens offentlighet eller sekretess eller om någon annan begränsning av rätten att få information.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna i 14 § 2 mom. träder dock i kraft den 201 .

Den förutsättning som avses i 30 § 1 mom. 7 punkten i denna lag kan uppfyllas också genom ett anslutningsavtal som gör det möjligt att ansluta ett kraftverk till elnätet och som har ingåtts före ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om kompensationsområden för vindkraft

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013) 6 § 2 mom. som följer:

6 §

Betalning av vindkraftsavgiften

Avgiftsposterna betalas till Energimyndigheten. Energimyndigheten kan kvitta en avgiftspost mot det inmatningspris och det premiebaserade stöd som ska betalas för den el som produceras vid vindkraftverket i fråga i enlighet med vad som närmare föreskrivs i produktionsstödslagen.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 9 november 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Bostads-, energi- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

1.

Lag

om ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) 2 §, 5 § 12 punkten, 8 § 1 mom. 2 punkten, 14 § 2 mom., 40 § 1 mom., det inledande stycket i 43 § 2 mom. och 43 § 2 mom. 3 punkten, rubriken för 48 § och 48 § 1 mom., 49 § 1 och 2 mom., 50 §, 51 § 1 och 2 mom., 53 och 54 §, 55 § 1 mom., 57 § 1 mom., 58 § 1 mom., 59 § 1 mom., rubriken för 60 § och 60 § 1 mom.,

av dem 2 §, 43 § 2 mom. 3 punkten, 48 § 1 mom., 50 §, 59 § 1 mom. och 60 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1426/2011, 5 § 12 punkten och 55 § 1 mom. sådana de lyder i lag 434/2014, 14 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1274/2015, 49 § 1 mom., 51 § 1 och 2 mom. och 53 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1426/2011 samt 54 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 491/2013, och

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 434/2014 och 261/2015, nya 13—16 punkter och till lagen ett nytt 4 kap. i stället för det 4 kap. som upphävts genom lag 1426/2011 samt nya 55 a, 57 a och 60 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ett produktionsstöd som ska betalas av statliga medel för el som produceras från vindkraft, biogas och trädbränsle.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *elproducent* fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk eller som förbereder uppförande av ett kraftverk.

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ett inmatningspris som ska betalas av statliga medel för el som produceras från *förnybara energikällor* och om annat produktionsstöd som ska betalas på basis av ett anbudsförfarande.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

12) *elproducent* fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk eller som förbereder uppförande av ett kraftverk,

13) *solkraftverk* kraftverk där *el* produceras med solens strålningsenergi inom ett eller flera system för solcellsenergi som är kopplade till samma mätare hos nättinnehavaren.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

varen,

14) **vågekraftverk** kraftverk där el produceras från vågornas rörelseenergi i en generator eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

15) **små enheter för förnybar energi** vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk, solkraftverk eller vågekraftverk som producerar högst 10 000 megawatt el inom ett kalenderår och som bildar en självständig och funktionell helhet som är belägen inom ett enhetligt område,

16) **kraftverk för förnybar energi** ett vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk, solkraftverk eller vågekraftverk som bildar en självständig och funktionell helhet som är belägen inom ett enhetligt område, eller en helhet som innehas av en och samma elproducent, som består av flera småenheter för förnybar energi och som använder sig av samma källa för förnybar energi.

8 §

8 §

Särskilda förutsättningar för godkännande av skogsfliskraftverk

Särskilda förutsättningar för godkännande av skogsfliskraftverk

Ett skogsfliskraftverk kan godkännas för tariffsystemet bara om

Ett skogsfliskraftverk kan godkännas för tariffsystemet bara om

2) det inte hör eller tidigare har hört till systemet.

2) det inte hör eller tidigare har hört till tariffsystemet eller premiesystemet.

14 §

14 §

Ansökan

Ansökan

Ansökan ska göras innan ett vindkraftverk, ett biogaskraftverk och en biogasanläggning som producerar biogas för kraftverket eller ett trädbränslekraftverk tas i kommersiell drift och i fråga om ett vindkraftverk, med undantag för pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk, dessutom innan kvotbeslutet upphör att gälla. En ansökan om godkännande av ett skogsfliskraftverk kan göras också när kraftverket har tagits i kommersiell drift.

Ansökan ska göras innan ett vindkraftverk, ett biogaskraftverk och en biogasanläggning som producerar biogas för kraftverket eller ett trädbränslekraftverk tas i kommersiell drift. När det gäller vindkraftverk, med undantag för pilotprojektet för havsbaserade vindkraftverk, ska ansökan dessutom göras innan kvotbeslutet upphör att gälla. Ansökan om godkännande av ett skogsfliskraftverk kan göras också när kraftverket har tagits i kommersiell drift. Ansökan om godkännande av biogaskraftverk och trädbränslekraftverk i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tariffsystemet med inmatningspris ska dock lämnas in till Energimyndigheten senast den 31 december 2018.

4 kap.

4 kap.

(4 kap. har upphävts genom lag 1426/2011)

(4 kap. har upphävts genom lag 1426/2011)

30 §

Anbudsförfarande

En elproducent kan delta i ett anbudsförfarande för kraftverk för förnybar energi, om

1) kraftverket uppfyller den allmänna förutsättningen för läge enligt 7 §,

2) kraftverket är, med undantag av kraftverksbyggnaden och fundamentet till den, helt nytt och innehåller inte begagnade delar,

3) inget statligt stöd har beviljats för driften av kraftverket eller investering i det, ingen ansökan om godkännande för tariffsystemet eller premiesystemet är aktuell och inget ärende om beviljande av energistöd med stöd av statsunderstödslagen är aktuellt för dess del,

4) kraftverket byggs inte på platsen för ett sådant tidigare kraftverk som beviljats statligt stöd för investering och som har återstående teknisk drifttid i mer än ringa utsträckning,

5) inget bindande beslut om anskaffning av anläggningstillgångar för eller inledande av byggnadsarbetena på kraftverket har fattats,

6) en detaljplan, en generalplan som styr byggandet av vindkraftverk, ett avgörande som gäller planeringsbehov, ett bygglov och ett åtgärdstillstånd, vilka krävs enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och utgör förutsättningar för byggande av kraftverket, samt undantagsbeslut som avses i 171 § i den lagen, är i kraft, och

7) elnätsinnehavaren har lämnat ett anbud på anslutning som gör det möjligt att ansluta kraftverket till ett i elmarknadslagen (588/2013) avsett elnät med beaktande av de villkor i fråga om nätets kapacitet som angetts i anbudet, eller, om elnätsinnehavaren inte lämnat något anbud på anslutning, ett i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

elmarknadslagen avsett anslutningsavtal om anslutning av kraftverket till elnätet har ingåtts med elnätsinnehavaren.

Energimyndigheten ska ordna ett anbuds-förfarande på ett opartiskt och icke diskrimi-nerande sätt samt informera om tidsfrister och andra omständigheter som är av väsentlig betydelse med tanke på anbuds-förfarandet och lämnandet av anbud.

Närmare bestämmelser om förutsättningar för deltagande i anbuds-förfarandet och om ordnande av anbuds-förfarande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Anbud

Elproducenten ska senast på en av Ener-gimyndigheten utsatt dag lämna anbud på premien och årsproduktionen av el samt namnge det kraftverk där elektriciteten ska produceras.

Elproducenten får inte göra ändringar i uppgifterna eller dra bort sitt anbud efter den utsatta dagen.

I anbudet ska det anges en prisperiod från och med vilken stödperioden börjar löpa. Prisperioden ska vara senast den första pris-period som inleds efter det att tre år har gått från det att beslutet om godkännande av kraftverket för premiesystemet meddelas. Anbudet ska dessutom innehålla för myndighetens prövning behövlig information om elproducenten, kraftverket och små en-heter för förnybar energi som eventuellt hör till kraftverket, om uppfyllandet av förutsätt-ningarna för deltagande i anbuds-förfarandet och om sådana omständigheter som är av be-tydelse för godkännandet i premiesystemet. Anbudet ska göras på en blankett som fast-ställts av Energimyndigheten och det ska också i övrigt överensstämma med kraven på samt villkoren och grunderna för anbuds-förfarandet.

Elproducenten ska senast på den utsatta dag som avses i 1 mom. till förmån för Ener-gimyndigheten lämna en deltagandesäkerhet vars belopp i euro är lika med den i anbudet angivna årliga elproduktionen i megawat-timmar multiplicerad med två. Som delta-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gandesäkerhet godkänns borgen, försäkring eller en pantsatt deposition. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Deltagandesäkerheten ska gälla i sex månader efter den utsatta dag som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas i anbudet och om anbudsblanketten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Godkännande för premiesystemet

Energimyndigheten kan på basis av anbudsförfarandet för premiesystemet godkänna kraftverk för förnybar energi högst upp till den årsproduktion av el som konkurrensutsätts vid anbudsförfarandet. Bland anbudena godkänns de som har den lägsta premien, förutsatt att också förutsättningarna enligt 30 och 31 § är uppfyllda och att det inte föreligger något hinder för godkännande enligt denna lag. Energimyndigheten kan vid behov be elnätsinnehavaren bekräfta att det är möjligt att ansluta kraftverket till elnätet. Ett kraftverk kan dock inte godkännas för premiesystemet, om

1) den erbjudna premien inte underskrider acceptpriset vid anbudsförfarandet, som är högst den maximala stödnivån enligt 25 § 1 och 2 mom.,

2) elproducenten har blivit föremål för en åtgärd eller ett beslut som nämns i 18 § 2 mom. 3 punkten eller elproducenten är ett sådant företag i svårigheter som avses i Europeiska unionens regler för statligt stöd,

3) Energimyndigheten har kännedom om en i 84 § i lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) avsedd grund som förutsätter att elproducenten ska uteslutas ur anbudsförfarandet vid ett anbudsförfarande som ordnats i enlighet med den lagen,

4) Energimyndigheten har grundad anledning att misstänka att den erbjudna premien leder till en situation där den ersättning som elproducenten får i betydlig grad överskrider

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

de godtagbara kostnader för elproduktion som kan betraktas som skäligen, när sådant avkastningskrav på kapital som allmänt tillämpas på motsvarande projekt inom branschen används som jämförelsegrund,

5) anbudet har baserat sig på sådana avtal mellan elproducenter, beslut av sammanslutningar av elproducenter eller samordnade förfaranden av elproducenter som har till syfte att på ett betydande sätt hindra, begränsa eller snedvrider anbudsproceduren eller som leder till att anbudsproceduren på ett betydande sätt hindras, begränsas eller snedvrider,

6) anbud inte lämnats på årlig elproduktion i en omfattning som med minst 20 procent överskrider den årliga produktionskapacitet för el som högst kan godkännas på basis av anbudsproceduren.

Ett kraftverk godkänns för premiesystemet så att stödperioden är högst 12 år. I beslutet om godkännande för premiesystemet ska det finnas uppgifter och bestämmelser om elproducenten, kraftverket och den förnybara energikälla som kraftverket drivs med, årsproduktionen av el och premien enligt anbudet samt om den period under vilken kraftverket omfattas av premiesystemet och om den prisperiod från och med vilken stödperioden börjar löpa och den prisperiod då stödperioden slutar. Beslutet ska dessutom innehålla uppgifter och bestämmelser om övrig information som är nödvändig med tanke på allmänt eller enskilt intresse och som hänförs till förutsättningarna för beslutet.

Ett beslut om avslag på en elproducentens anbud ska innehålla uppgifter om elproducenten, kraftverket samt övrig information som är nödvändig med tanke på allmänt eller enskilt intresse och som hänförs till förutsättningarna för beslutet. Deltagandesäkerheten frisläpps när ett avslagsbeslut meddelas.

Närmare bestämmelser om acceptpriset vid anbudsproceduren och den årsproduktion av el som är föremål för anbudsproceduren får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 §

Elproducentens skyldigheter i premiesystemet

En elproducent vars kraftverk har godkänts för premiesystemet ska

1) inom en månad från det att beslutet om godkännande för premiesystemet meddelades till förmån för Energimyndigheten lämna en byggandesäkerhet vars belopp i euro är lika med den i anbudet angivna årliga elproduktionen i megawattimmar multiplicerad med 16 och som är i kraft tre år och sex månader samt i fråga om byggandesäkerheten i övrigt iakttä vad som i 31 § 2 mom. föreskrivs om deltagandesäkerheten,

2) uppföra kraftverket så att det uppfyller de förutsättningar som anges i 30 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten,

3) efter det att beslutet om godkännande meddelats ansluta kraftverket till elnätet

a) åtminstone delvis inom tre år från beslutet, så att kraftverket producerar el till nätet, samt

b) i dess helhet inom fem år från beslutet, så att hela kraftverket producerar el till nätet,

4) till Energimyndigheten inom två månader från det att den frist som anges i 3 punkten underpunkt a löpt ut lämna de preciserade uppgifterna om kraftverket och inom två månader från det att den frist som anges i 3 punkten underpunkterna a och b löpt ut lämna ett av kontrollören verifierat meddelande om huruvida den skyldighet som anges i 2 punkten samt i 3 punktens underpunkt i fråga har fullgjorts,

5) tre månader innan den första prisperiod som berättigar till stöd inleds till Energimyndigheten lämna en uppföljningsplan för produktionen av sådan el som berättigar till stöd och som med tanke på besluten om premiebaserat stöd och underkapacitetsersättning ger en tillförlitlig utredning av elproduktionen vid kraftverket,

6) under varje kalenderår då kraftverket omfattas av premiesystemet

a) i kraftverket eller, om kraftverket omfattar små enheter för förnybar energi, också i varje sådan enhet, producera en större mängd el än vad en småproducent enligt la-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) producerar per kalenderår,

b) vid ett biogaskraftverk producera minst 85 procent av elen, och om också värme produceras vid kraftverket också minst 85 procent av värmen, med biogas,

c) vid ett trädbränslekraftverk producera minst 85 procent av elen och värmen med andra trädbränslen än sådan skogsflis som avses i 25 § 4 mom. och vid elproduktionen producera värme för nyttobruk, så att det har en total effektivitet på minst 50 procent eller, då kraftverkets generatorer har en sammanlagd nominell effekt på minst 1 megavoltampere, på minst 75 procent,

7) under den period som består av de fyra första åren av stötdiden (**första stödperioden**) producera i genomsnitt minst 75 procent och under de följande fyraårsperioderna (**andra och tredje stödperioden**) i genomsnitt minst 80 procent av den årsproduktion av el som anges i beslutet om godkännande för premiesystemet,

8) till Energimyndigheten anmäla bestående ändringar som gäller förutsättningen enligt 30 § eller uppföljningsplanen, och ändringar i kraftverkets besittningsförhållanden, samt

9) iaktta vad som i 22 § 2 mom. föreskrivs om bokföringsskyldighet.

Närmare bestämmelser om byggandesäkerhet, anslutande av kraftverket till elnätet, produktion av el till nätet, nyttiggjord värme och kraftverkets totala effektivitet, uppföljningsplan och bränslebokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §

Premiebaserat stöd

Det premiebaserade stödet grundar sig på den mängd el som producerats vid ett kraftverk i enlighet med 33 § 1 mom. 6 punkten och beslutet om godkännande för premiesystemet och godkännande av uppföljningsplanen, från vilken den elenergi som kraftverkets apparatur för egen förbrukning förbrukar dragits av. Bestämmelser om apparaturen för egen förbrukning finns i 24 § 1 mom. Stödet grundar sig dessutom på sådan elproduktion vid ett biogaskraftverk som baserar sig på

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

biogas och sådan elproduktion vid ett trädbränslekraftverk som baserar sig på trädbränsle, dock inte el som producerats med sådan skogsflis som avses i 25 § 4 mom. På den elproduktion som utgör grunden för det premiebaserade stödet tillämpas dessutom vad som i 24 § 2 mom. föreskrivs om produktionen av sådan el som berättigar till acceptpris och rörligt produktionsstöd. Den elproduktion som utgör grunden för det premiebaserade stödet kan under en stödperiod dock vara i genomsnitt högst lika med den årsproduktion av el som anges i anbudet.

Beloppet av premiebaserat stöd beräknas på basis av den mängd el som producerats under prisperioden och som utgör grunden för det premiebaserade stödet, premien enligt beslutet om godkännande och riktpriset för el på 30 euro per megawattimme. Bestämmelser om prisperioderna finns i 16 § 1 mom.

Stödet beräknas enligt premien, om medelvärdet av marknadspriset på el på den ort där kraftverket är beläget är högst lika med riktpriset på el. Det premiebaserade stödet reduceras med skillnaden mellan marknadspriset på el och riktpriset på el, när marknadspriset är högre än riktpriset, men lägre än summan av riktpriset och premien.

Närmare bestämmelser om den elproduktion som utgör grunden för premien och om det premiebaserade stödet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §

Betalning av premiebaserat stöd

Inom två månader från det att prisperioden löpt ut ska elproducenten lämna Energimyndigheten en tillförlitlig rapport om elproduktionen enligt 34 § under prisperioden och en ansökan om premiebaserat stöd samt korrekta och tillräckliga uppgifter om andra omständigheter som behövs för att det premiebaserade stödet ska kunna betalas ut. Till rapporten ska fogas en kontrollörs verifiering av att de uppgifter som lämnats i rapporten är riktiga.

Energimyndigheten fattar beslut om premiebaserat stöd på basis av ansökan och rapporten. Energimyndigheten betalar elproducenten premiebaserat stöd för prispe-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rioden, om elproducenten lämnat in en ansökan enligt 1 mom. och de övriga förutsättningarna enligt denna lag är uppfyllda. Energimyndigheten ska dock godkänna uppföljningsplanen innan något premiebaserat stöd kan betalas till elproducenten. I beslutet om godkännande av uppföljningsplanen ska det ges uppgifter och bestämmelser om sådana omständigheter som är nödvändiga med tanke på allmänt och enskilt intresse och som har samband med uppfyllandet av förutsättningarna för beslutet.

Närmare bestämmelser om innehållet i rapporten, om inlämnandet av ansökan samt om de uppgifter som ska lämnas i ansökan och om verifiering av uppgifterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

36 §

Underkapacitetsersättning och betalning av den

En elproducent ska betala underkapacitetsersättning till Energimyndigheten för den elproduktion med vilken den mängd el som enligt 33 § 1 mom. 7 punkten ska produceras under stödperioden underskrids. Någon underkapacitetsersättning betalas dock inte för sådana timmar under vilka marknadspriset på el på den ort där kraftverket är beläget är negativt eller om underkapaciteten uppstår av orsaker som beror på elnätsinnehavaren, om kontrollören har verifierat elmängden i fråga och orsaken till underkapacitet. På den elproduktion som förpliktar till betalning av underkapacitetsersättning tillämpas i övrigt vad som i 34 § 1 mom. föreskrivs om den elproduktion som utgör grunden för det premiebaserade stödet.

Underkapacitetsersättningens belopp beräknas enligt mängden producerad el som utgör grunden för ersättningen och utifrån premien enligt beslutet om godkännande för premiesystemet.

Energimyndigheten fattar beslut om underkapacitetsersättning efter utgången av en stödperiod, om underkapacitetsersättning ska påföras. Elproducenten är skyldig att betala underkapacitetsersättningen inom ett år från det att beslutet om skyldighet att betala underkapacitetsersättning vunnit laga kraft.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om underkapacitetsersättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

När besluten i fråga om premiesystemet förfaller, ändras, återkallas eller överförs

Ett beslut om godkännande för premiesystemet förfaller om elproducenten inte lämnar byggandesäkerhet enligt 33 § 1 mom. 1 punkten eller uppför kraftverket enligt 33 § 1 mom. 2 punkten eller om kraftverket, av orsaker som beror på elproducenten, inte har anslutits till elnätet enligt 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt b så att kraftverket producerar el till nätet. Ett beslut om godkännande förfaller också när stödperioden enligt beslutet har löpt ut och elproducenten har betalat underkapacitetsersättningarna enligt besluten om dem.

Energimyndigheten kan ändra ett beslut om godkännande för premiesystemet, om bränslet till följd av en ändring av Europeiska unionens lagstiftning inte längre godkänns som förnybar energikälla eller främjandet av användningen av det genom en stödordning inte längre är tillåtet. Energimyndigheten kan ändra också ett beslut om godkännande av en uppföljningsplan, om det sker en ändring i grunden för en bestämmelse som meddelats i beslutet och ändringen betraktas som permanent.

Energimyndigheten kan återkalla ett beslut om godkännande för premiesystemet, om

1) elproducenten har lämnat felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet om godkännande av ett kraftverk för premiesystemet eller annars prövningen i anslutning till det, eller

2) elproducenten på ett väsentligt sätt försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning som föreskrivs i denna lag eller en bestämmelse som meddelats i beslutet om godkännande för premiesystemet eller beslutet om godkännande av uppföljningsplanen, och anmärkningar och varningar som getts elproducenten inte har resulterat i att bristerna i verksamheten avhjälpes.

Energimyndigheten ska överföra ett beslut

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om godkännande till annan elproducent, om elproducenten skriftligen meddelar att förvaltningen av det kraftverk som nämns i beslutet övergått till en annan elproducent och lämnar behövliga uppgifter om den som övertagit kraftverket och dennes samtycke till överföringen. Den övertagande parten svarar för fullgörandet av elproducentens skyldigheter enligt denna lag och iakttagandet av de bestämmelser som meddelats i beslutet om godkännande för det kraftverks del som denne innehar och har rätt till stöd efter att ha fått kännedom om överföring av beslutet om godkännande. När Energimyndigheten fattar beslut om överföring av ett beslut om godkännande ska myndigheten samtidigt se över beslutet i fråga om omständigheter som avses i 32 § 2 mom., om beslutet gäller godkännande för premiesystemet, och i fråga om omständigheter som avses i 35 § 2 mom., om beslutet gäller godkännande av uppföljningsplan.

40 §

40 §

Kontrollörens uppgifter

Kontrollörens uppgifter

Kontrollören lämnar den verifiering som avses i 14 och 28 §.

Kontrollören lämnar den verifiering som avses i 14, 28, 33, 35 och 36 §.

43 §

43 §

Rätt att få information

Rätt att få information

Trots sekretessbestämmelserna har Energimarknadsverket rätt att från andra myndigheter få nödvändig information för tillsynen över efterlevnaden av denna lag om följande:

Trots sekretessbestämmelserna har *Energimyndigheten* rätt att från andra myndigheter få nödvändig information för tillsynen över efterlevnaden av denna lag om följande:

3) andra omständigheter kring elproducenten som är av väsentlig betydelse för att godkänna producenten i tariffsystemet eller för att bestämma, betala ut, avbryta utbetalningen av eller återkräva inmatningspriset.

3) andra omständigheter kring elproducenten som är av väsentlig betydelse för att godkänna producenten i *stödsystemet* eller för att bestämma, betala ut, avbryta utbetalningen av eller återkräva *stödet eller för elproducentens betalningsskyldighet*.

Gällande lydelse

48 §

Brott mot bestämmelserna om inmatningspris

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet
1) bryter mot sin skyldighet enligt 22 § 1 mom. 1 punkten eller 22 § 2 eller 3 mom., eller

2) lämnar felaktiga uppgifter i en rapport som avses i 27 §, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om inmatningspris* dömas till böter.

49 §

Avbrytande av utbetalningen

Energimarknadsverket kan besluta avbryta utbetalningen av inmatningspriset, om

1) det finns anledning att misstänka att elproducenten har blivit föremål för ett förfarande som avses i 18 § 2 mom. 3 punkten eller att förutsättningarna i 7—11 § inte längre uppfylls,

2) det finns anledning att misstänka att elproducenten inte lämnar in riktiga eller tillräckliga uppgifter för bestämmande av stödet eller att denne i övrigt på ett väsentligt sätt försummar eller överträder en skyldighet eller inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande för tariffsystemet, eller

3) elproducenten inte har följt ett förbud eller föreläggande som meddelats med stöd av 46 §.

Energimarknadsverket ska avbryta utbetalningen, om elproducenten inte har följt ett beslut om återkrävande av stöd enligt 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001).

Föreslagen lydelse

48 §

*Brott mot bestämmelserna om **produktionsstöd***

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet
1) bryter mot *anmälnings- eller bokförings-skyldigheten* enligt 22 § 1 mom. 1 punkten, 22 § 2 eller 3 mom. eller 33 § 1 mom. 8 eller 9 punkten, eller

2) lämnar en felaktig uppgift i en rapport som avses i 27 eller 35 §, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om produktionsstöd* dömas till böter.

49 §

Avbrytande av utbetalningen

Energimyndigheten kan besluta avbryta utbetalningen av stödet, om

1) det finns anledning att misstänka att elproducenten har blivit föremål för ett förfarande som avses i 18 § 2 mom. 3 punkten eller att förutsättningarna i 7—11 § eller 30 § inte längre uppfylls,

2) det finns anledning att misstänka att elproducenten inte lämnar in riktiga eller tillräckliga uppgifter för bestämmande av stödet eller att denne i övrigt på ett väsentligt sätt försummar eller överträder en skyldighet eller inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande för tariffsystemet eller premiesystemet eller i beslutet om godkännande av uppföljningsplanen enligt premiesystemet, eller

3) elproducenten inte har följt ett förbud eller föreläggande som meddelats med stöd av 46 §.

Energimyndigheten ska avbryta utbetalningen, om elproducenten inte har följt ett beslut om återkrävande av stöd enligt 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001).

Gällande lydelse

50 §

Återbetalning

Elproducenten ska utan dröjsmål återbetala ett inmatningspris eller en del av priset som denne fått felaktigt utbetald, till för högt belopp eller uppenbart grundlöst. Om det belopp som ska återbetalas uppgår till högst 10 euro, behöver det inte återbetalas.

51 §

Återkrav

Energimarknadsverket ska besluta att ett redan utbetalt inmatningspris ska återkrävas, om elproducenten

1) inte har följt ett beslut som avses i 49 § 2 mom., eller

2) har låtit bli att återbetala det inmatningspris eller en del av priset som ska återbetalas enligt 50 §.

Energimarknadsverket kan bestämma att ett redan utbetalt inmatningspris eller en del av priset ska återkrävas, om elproducenten

1) har blivit föremål för ett förfarande som avses i 18 § 2 mom. 3 punkten,

2) inte lämnar in riktiga och tillräckliga uppgifter för stödet, eller

3) har vägrat lämna uppgifter enligt 43 § 1 mom. eller material enligt 45 § 2 mom. eller bistå vid en inspektion enligt 45 § 3 mom.

Föreslagen lydelse

50 §

Återbetalning

Elproducenten ska utan dröjsmål återbetala ett *stöd* eller en del av *stödet* som denne fått felaktigt utbetalt, till för högt belopp eller uppenbart grundlöst. Om det belopp som ska återbetalas uppgår till högst 10 euro, behöver det inte återbetalas.

51 §

Återkrav

Energimyndigheten ska besluta att ett redan utbetalt stöd ska återkrävas, om elproducenten

1) inte har följt ett beslut som avses i 49 § 2 mom., eller

2) har låtit bli att återbetala det *stöd* eller den del av *stödet* som ska återbetalas enligt 50 §.

Energimyndigheten kan bestämma att ett redan utbetalt *stöd* eller en del av *stödet* ska återkrävas, om elproducenten

1) har blivit föremål för ett förfarande som avses i 18 § 2 mom. 3 punkten,

2) inte lämnar in riktiga och tillräckliga uppgifter för stödet *eller för underkapacitetsersättningen*, eller

3) har vägrat lämna uppgifter enligt 43 § 1 mom. eller material enligt 45 § 2 mom. eller bistå vid en inspektion enligt 45 § 3 mom.

53 §

Frist för återkrav och återbetalning

Energimarknadsverket ska besluta om återkrav utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 51 § har kommit till verkets kännedom.

Ett återkrav på inmatningspriset eller på ränta eller dröjsmålsränta på inmatningspriset får inte längre inledas när det har gått tio år sedan beslutet om godkännande förföll eller återkallades. På motsvarande sätt förfaller

53 §

Frist för återkrav och återbetalning

Energimyndigheten ska fatta beslut om återkrav utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 51 § har kommit till *myndighetens* kännedom.

Ett återkrav på *stödet* eller på ränta eller dröjsmålsränta på *stödet* får inte längre inledas när det har gått tio år från det att beslutet om godkännande *för tariffsystemet eller premiesystemet* förföll eller återkallades. På

RP 175/2017 rd

Gällande lydelse

skyldigheten enligt 50 § att återbetala inmatningspriset när det har gått tio år sedan beslutet om godkännande förföll eller återkallades.

54 §

Kvittning

Energimarknadsverket kan besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas. På kvittning av det beloppet tillämpas vad som i 30 § i statsunderstödslagen föreskrivs om kvittning av statsunderstöd som ska återbetalas eller återkrävas.

Energimarknadsverket kan besluta att en post av den vindkraftsavgift som ska betalas med stöd av lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013) kvittas mot det inmatningspris som ska betalas ut enligt 29 §. Energimarknadsverket underrättar elproducenten om genomförd kvittning.

55 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Omprövning av Energimyndighetens beslut enligt 15, 17 och 17 b §, 18 § 2 mom. samt 28, 39 och 54 § får begäras hos *Energimyndigheten* på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

Föreslagen lydelse

motsvarande sätt *upphör* skyldigheten enligt 50 § att återbetala *stödet* när det har gått tio år *från det att* beslutet om godkännande förföll eller återkallades.

54 §

Kvittning

Energimyndigheten kan besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas. På kvittning av det beloppet tillämpas vad som i 30 § i statsunderstödslagen föreskrivs om kvittning av statsunderstöd som ska återbetalas eller återkrävas.

Efter att ha underrättat elproducenten i fråga om kvittning kan Energimyndigheten besluta

1) att en post av den vindkraftsavgift som ska betalas med stöd av lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013) kvittas mot det *stöd* som ska betalas ut enligt 29 *eller* 35 §,

2) att *underkapacitetsersättning kvittas mot det stöd som ska betalas ut enligt 35 §.*

55 §

Sökande av ändring i Energimyndighetens beslut

Omprövning av Energimyndighetens beslut enligt 15, 17 och 17 b §, 18 § 2 mom. samt 28, 32, 33, 35—37, 39 och 54 § får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

55 a §

Gottgörelse

En elproducent vars anbud om godkännande för premiesystemet Energimyndigheten genom sitt beslut har avslagit i strid med denna lag har rätt att av Energimyndigheten få gottgörelse som kan vara högst fyra procent av det stöd som beräknats på basis av den premie och den årsproduktion av el som elproducenten angett i sitt anbud och som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

hade kunnat betalas till elproducenten under den första stödperioden.

Yrkandet på gottgörelse behandlas som ett förvaltningsstvistemål vid en förvaltningsdomstol. Yrkandet ska lämnas in till förvaltningsdomstolen inom sex månader från det att Energimyndighetens beslut enligt 1 mom. har delgetts elproducenten.

57 §

57 §

Verkställighet av beslut

Verkställighet av beslut

Ett beslut som Energimarknadsverket meddelat med stöd av 49 eller 54 § får verkställas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som *Energimyndigheten* meddelat med stöd av 32 § 1 och 2 mom. eller 49 eller 54 § får verkställas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

57 a §

Frigörande av deltagandesäkerhet och byggandesäkerhet

Energimyndigheten ska frigöra en deltagandesäkerhet utan dröjsmål, om elproducenten lämnar byggandesäkerhet enligt 33 § 1 mom. 1 punkten. I annat fall ska Energimyndigheten omsätta deltagandesäkerheten i pengar och redovisa dem till staten.

Energimyndigheten ska utan dröjsmål frigöra en byggandesäkerhet, om elproducenten fullgjort de skyldigheter som anges i 33 § 1 mom. 2 punkten och 3 punkten underpunkt a och de skyldigheter enligt 4 punkten som har samband med dem. Av byggandesäkerheten frigörs dock endast den andel som motsvarar kraftverkets nominella effekt till den del elproducenten fullgjort den skyldighet som anges i 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a. Energimyndigheten ska omsätta byggandesäkerheten i pengar och redovisa dem till staten till den del säkerheten inte frigjorts efter det att den frist som anges i 33 § 1 mom. 3 punkten underpunkt a har löpt ut.

RP 175/2017 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

58 §

58 §

Avgifter

Avgifter

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimarknadsverkets prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om andra grunder för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

För att de totala kostnader som ordnandet av anbudsförfarande för godkännande för premiesystemet medför ska kunna täckas ska elproducenten senast den utsatta dag som avses i 31 § 1 mom. betala en deltagaravgift till Energimyndigheten. Deltagaravgiften återbetalas inte. Bestämmelser om deltagaravgiften utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimyndighetens prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om andra grunder för avgifterna finns i övrigt i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

59 §

59 §

Bevaring av uppgifter

Bevaring av uppgifter

Elproducenten är skyldig att bevara materialet till rapporten för utbetalning av inmatningspris till dess det har gått tio år sedan beslutet om godkännande förföll eller återkallades.

Elproducenten är skyldig att bevara materialet till rapporten för utbetalning av *stöd* till dess det har gått tio år sedan beslutet om godkännande för stödsystemet förföll eller återkallades.

60 §

60 §

Hur uppgifter ska lämnas till Energimarknadsverket

*Hur uppgifter ska lämnas till **Energimyndigheten***

Elproducenten ska lämna ansökan som avses i 28 § till Energimarknadsverket på elektronisk väg.

Elproducenten ska lämna den ansökan och rapport som avses i 28 och 35 § till Energimyndigheten på elektronisk väg.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

60 a §

Anbudshandlingarnas offentlighet

De anbudshandlingar som hänför sig till premiesystemet, Energimyndighetens begäranden om komplettering samt de utredningar och övriga handlingar som avfattats med tanke på behandlingen av ett anbudsärende blir offentliga när de beslut som avses i 32 § har fattats, om det inte någon annanstans i lag föreskrivs något annat om en handlings offentlighet eller sekretess eller om någon annan begränsning av rätten att få information.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna i 14 § 2 mom. träder dock i kraft den 201 .

Den förutsättning som avses i 30 § 1 mom. 7 punkten i denna lag kan uppfyllas också genom ett anslutningsavtal som gör det möjligt att ansluta ett kraftverk till elnätet och som har ingåtts före ikraftträdandet av denna lag.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om kompensationsområden för vindkraft

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013) 6 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

6 §

Betalning av vindkraftsavgiften

Betalning av vindkraftsavgiften

Avgiftsposterna betalas till Energimarknadsverket. Energimarknadsverket kan kvitta en avgiftspost mot det inmatningspris som ska betalas för den el som produceras vid vindkraftverket i fråga i enlighet med vad som närmare bestäms i produktionsstödslagen.

Avgiftsposterna betalas till *Energimyndigheten*. *Energimyndigheten* kan kvitta en avgiftspost mot det inmatningspris *och det premiebaserade stöd* som ska betalas för den el som produceras vid vindkraftverket i fråga i enlighet med vad som närmare föreskrivs i produktionsstödslagen.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.
